

„A szép Simongáthy lányok“ szerzőjének új regénye kedden kezdődik

Ma: 30 oldal gazdag, szórakoztató melléklet és 12 oldalas rádióműsor

POSTARINA PLACENA U GOTOVOM

Cena - Ára 2 dinar

Reggeli Újság

16. évfolyam 283. szám

Urednik — Szerkesztő
Andrée Dezső

Noviszád, 1935 december 1. vasárnap

Anglia holnap dönt a megtorlások kiterjesztéséről

Az olaszok támadásra készülnek a déli fronton

Még két hét áll rendelkezésre a genfi megtorló bizottság összeültéig, amikor majd az olajkiviteli tilalom felett kell a Népszövetség tagállamainak határozni. Két hét elég hosszú idő arra, hogy ezalatt a béke érdekében is elhatározó lépések történhessenek, bár a pillanatnyi helyzetben a derűsenlátás nem igen indokolt. Az olajkiviteli tilalom hatása, ha életbeléptetik, elsősorban attól függ, hogy mit tesznek az Egyesült Államok. Az eddigi jelek azt mutatják, hogy Amerika nem csatlakozik az olajkivitel teljes megszüntetésének tilalmához. Alaposnak látszik az a feltevés, hogy

az Egyesült Államok akként foglalnak majd állást, hogy a legutóbbi esztendőben szállított mennyiségek re korlátozzák az Olaszországba irányuló olajkivítelt.

Egyes amerikai kőolajtársaságok hangoztatják, hogy eddig is mindig szállítottak Olaszországnak, úgy hogy a szállítások abbamaradása veszélyeztetné eddigi követeléseiket. Hogy angol részről sem adták fel minden tekintetben a békés megegyezés reményét, mutatja az, hogy a napok óta Párisban tárgyaló Peterson, az angol külügyminisztérium abessziniai osztályának vezetője, utatást kapott, hogy még néhány napig maradjon Párisban. Ebből arra következtetnek, hogy

a francia és angol külügyminisztérium szakértői együttes tervet akarnak kidolgozni a keletafrikai viaszly békés megoldására.

Ezt a tervet azután az olasz kormány elé terjesztenék.

A Reuter-iroda jelentése szerint Franciaország az olajkiviteli tilalom tekintetében Angliával teljes egyetértésben jár el.

Laval csütörtökön az olasz nagykövetnek kijelentette, hogy teljesen Anglia oldalára áll ebben a kérdésben és az olasz nagykövetet nemcsak azokról a kötelezettségekről tájékoztatta, amelyek alapján Franciaország kénytelen Angliának segítségére sietni támadás esetén, hanem azt is értésére adta, hogy Franciaország és Nagybritannia között az olajtilalom tekintetében teljes az összhang.

Az abesszinek kiűritették Danakil tartományt

A Francia Szomáli mellett elhúzódó Musa Ali frontról közlik, hogy az abesszinek itt az egész Danakil tar-

tományt és Aussa környékét kiűritették.

Az olaszok a Musa Ali hegységtől nyugatra fekvő karavánutat gépkocsiuúttá építik ki és megkezdték az élelmiszer- és egyéb készletek odaszállítását.

Badoglio tábornagy péntek délután fogadta a sajtó képviselőit. Hangsúlyozta, hogy a lehetőség szerint meg akarja könnyíteni a haditudósítók munkáját, teljességgel lehetetlen azonban — mondotta, — hogy csak olyan híreket terjesszenek, amelyek csak az abesszineknek kedveznek. A jövőben nem a lapokat, hanem egyesegyedül a lapok kiküldött munkatársait teszik felelőssé a hamis hírek terjesztéséért. Hangoztotta, hogy Olaszország népe törhetetlen akarattal és kitartással áll a Duce mögött. A háborút maga az olasz nép, nem pedig ez vagy az a személyiség vezeti. Ennek következtében nem engedhető meg, hogy ezentul bárkit is külön dicsőítsenek.

Olaszországnak ezidőszereint 1,800.000 embere van fegyverben,

ebben a számban azonban nincs benne a fegyveres milícia. Illetékes olasz helyen újból megerősítik a szabadságot 100.000 katonára behívásának hírét. Egyben közlik, hogy ezzel kapcsolatos csapatmozdulatok alárendelt jelentőségűek, amelyeket semmiesetre sem lehet Franciaország ellen irányuló ellenséges lépésnek tekinteni. Péntek este hivatalos közlemény is jelent meg, amely cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Olaszország csapatmozdulatokat hajt végre a francia határon.

Ellentétek az angol kormányban a megtorlások miatt

Az angol lapok értesülése szerint

a megtorló bizottság december 12-i ülésén Anglia nem javasolja az olajmegtorlást.

Ugy gondolkozik ugyanis, hogy már eddig eléggé vezetett a megtorlások terén és az igazi együttes eljárás azt kívánja, hogy most más országok kezdeményezzenek. A Petit Journal úgy értesül, hogy

a megtorló rendszabályok kiterjesztésének kérdésében az angol kormány tagjai korántsem értenek egyet.

Mig ugyanis Eden a megtorló rendszabályok megszigorítására sarkallja a kormányt, ezt a magatartást Hoare külügyminiszter és Baldwin miniszterelnök erősen ellenzik.

A kőolajellátás terén egyébként Olaszországban a helyzet nem olyan súlyos, mint ahogy általában várták.

Olaszország ugyanis ezidőszereint igen nagy mennyiségű kőolajjal rendelkezik,

másfelől a polgári fogyasztás a takarékosági rendszabályok következtében lényegesen csökkent. Komoly eredménnyel bíznak már a közel jövőben azok a kísérletek is, amelyeket a kőolajt pótló egyéb fűtőanyagok jobb kihasználására folytatnak.

A devizarendelkezések megszegése miatt 15 génauai kereskedőt eltiltottak Olaszország valamennyi tőzsdéjének látogatásától.

Dessye — a kocsmák városa

A négust — mint jelentettük — Dessyébe, a főhadiszállásra várják. Dessye városa — mint a Daily Mail haditudósítója jelenti — hemzseg az előkelő látogatóktól és a katonáktól, az utóbbiak soraiban azonban nyoma sincs a tábori fegyelemnek.

Mindannyiok egyetlen vágya, hogy féktelenül kidorbészolhassák magukat, mielőtt a harctérre indulnak. Majdnem minden házat sörmérésre és csapszékké alakítottak át.

Lehetségesnek tartják, hogy a négus a főhadiszállásról a frontra repül.

Dzsidszigából fejvesztetten menekül a polgári lakosság, mert attól tart, hogy az olaszok rövidesen bombázzák a várost.

A külföldi haditudósítók, valamint az olasz légi rajok megfigyeléseiből megállapítható, hogy

az abesszinek valószínűen szakítanak az eddig követett hadászati módszerrel,

felhagynak a gyenge ellenállással és a lassu visszavonulással. Az északi fronton az olasz balszárny tovább folytatta tisztogató tevékenységét. Az olasz hadsereg benszüllött osztagai is folytatják előnyomulásukat a tembieni fensíkon. Az egyik hadosztály hátvédjét erős ellenséges osztagok támadták meg, de végül is az askarik szétverték az ellenséget. A jelek arra mutatnak, hogy

az olaszok a déli fronton rövidesen támadást indítanak.

Római jelentés szerint Vito Mussolini, a Duce unokaöccse, a Popolo d'Italia főszerkesztője, letette a pilótavizsgát és a napokban mint önkéntes a keletafrikai harctérre utazik.

Miről tárgyalt az olasz minisztertanács?

Rómából jelentik: Az olasz kormány tagjai tegnap délelőtt Mussolini elnöklése alatt minisztertanácsot tartottak. A kiadott hivatalos jelentés szerint

a minisztertanács elhatározta, hogy a legfőbb honvédelmi bizottságot kibővíti

és annak a jövőben az igazságügyminiszter, a közoktatásügyi miniszter, a közmunkaügyi és a sajtóügyi miniszterek is tagjai lesznek.

A Havas-iroda genfi jelentése szerint a Népszövetség mellett működő állandó olasz küldöttség főtájkára, Bova sorra felkereste a 18-as bizottság már Genfben érkezett tagjait és felhívta figyelmüket azokra a következményekre, amelyeket a megtorlásoknak a kőolajra, szénre és vasra való kiterjesztése maga után vonhat. A kiküldöttek tudomásul vették Bova közléseit.

A III. osztály húzása dec. 10. II.
Az eddigiéknél 2 jutalommal, 48 nyercsónnal t. b. b. Vásárolni sorolást a 100. árus órák **Lustig Lajos** bankház, Novi Sad, Kr. A. és S. 13.

Rendkívüli angol minisztertanács

Londonból jelentik: Az angol kormány hétfőn rendkívüli minisztertanácsot tart, amely megvizsgálja a nemzetközi helyzetet és dönt Anglia magatartásáról az Olaszország elleni megtorló intézkedések kiterjesztése tekintetében. Az angol lapok szerint nem kétséges, hogy

az angol kormány a hétfői minisztertanácsban a megtorló intézkedéseknek a kőolajra, szénre és vasra való kiterjesztése mellett fog állást foglalni

azzal az indoklással, hogy ezzel is siettetni kívánja az ellenségeskedések beszüntetését.

HALLÓ.

A görög kormányválság elintézésében tegnap döntő lépés történt. A II. György királynál délelőtt történt kihallgatás után Kondilisz kijelentette az újságírók előtt, hogy a király végleg elfogadta lemondását. Azt is hozzáfűzte Kondilisz, hogy az új kormányt valószínűleg Demercisz alakítja meg. Kondilisz kijelentette még, hogy Demercisz valószínűleg bemutatkozik a parlamentnek, ő és pártja azonban nem vesznek többet részt a parlament ülésén, mert az október 10-én befejezte szerepét. A héni vélemény szerint az új kormány csak néhány hónapig maradna hivatalban és ezalatt megvalósítaná az általános amnesztiát, amely a márciusi lázadás résztvevőire is kiterjedne, biztosítaná az alkotmány megváltoztatását és lefolytatná a választásokat. Az uralkodó véleménye szerint ez a pártokivüli hivatalnok kormány volna a szabad választások legbiztosabb záloga. A sajtó nagy lelkesedéssel ír arról, hogy milyen határozottsággal intézi a király a fontos állami és nemzeti ügyeket. II. György király tegnap délután két órákor egy órai kihallgatás után megbízta Demercisz-t a kormányalakítással. Demercisz azonnal beadta a kész kormánylistát, amely tisztán hivatalnokokból áll.

A londoni királyi akadémia nagytermében megnyílt a kínai művészeti kiállítás. Négyezer év művészetét mutatják be a kínaiak a kiállítás keretében. A kiállításra kerülő tárgyak a világ minden részéből érkeztek Londonba és felbecsülhetetlen értéket képviselnek. A kínai kormány egy 20 tonna súlyú Buddha szobrot küldött a kiállításra és ennek a szobornak az értékét több száz millió szillingre becsülik. A londoni kiállítás a világ legértékesebb kiállításai közé tartozik.

Noris republikánus párti amerikai szenátor, aki egyedül van még életben a hat szenátor közül, akik 1917-ben Amerikának a világ háborúba történő beavatkozása ellen szavaztak, kijelentette, hogy az amerikai semlegességet a gyakorlatban sokkal szélesebb alapokra kell helyezni. Noris szerint a kivételi tilalmat ki kellene terjeszteni mindazon nyersanyagokra, amelyeket bármilyen formában hadicélra lehet felhasználni. Elsősorban a gyapot, acél és kőolaj kivételét akarja betiltani.

Zogu albán király a november 28-án albán nemzeti ünnep alkalmából amnesztiát rendeltet adott ki, amelynek megfelelően tegnap száznyolcvan személy hagyhatta el a fogházat. A szabadlábra helyezettek a Fierben szervezett összecsküvésbe vettek részt.

A kaliforniai Santa Barbarában Livermorr Livia asszony, a legelőkelőbb és leggazdagabb new yorki tőzsdégyőrnök felesége agyonlőtte fiát. Livermorr asszony tettét végső elkeseredésében követette el, mert tizenhat éves fiát, aki a gyilkosság idején is teljesen részeg volt, nem tudta leszoktatni az ivásról.

A németországi Senfterbergben levő szénbányában súlyos robbanás történt. A robbanás alkalmával 17 személy megsebesült, közöttük kettő igen súlyosan. Bizonyosra veszik, hogy a még el nem takarított romok alatt több munkás van.

Moszkvában próbarepülés alkalmával lezuhant egy személyszállító repülőgép. A gép öt utasa meghalt, mivel a repülőgép alacsonyról esett le és így nem tudták ejtőernyőiket kinyitni.

Október 17-től november 15-ig a francia nemzeti bankból két és fél milliárd frank értékű aranyat szállítottak Amerikába. A francia bank kimutatása szerint november 15-én 70 milliárd és 380 millió frank volt aranyban a bank trezóriájában. A francia lapok, köztük a Le Temps is azt írják, hogy az arany kiáramlása november 15-e után még inkább növekedett.

A lengyel nemzetgyűlést december 5-re rendezésére hívták össze, hogy tárgyalja az 1936/1937 évi költségvetést. A kormány a rendkívüli felhatalmazás alapján folytatja az életszükségleti cikkek leszállítására irányuló küzdelmét. Ezzel kapcsolatosan legközelebb a vasúti tarifát szállítják le.

A spanyol parlament péntek esti ülésén Capriate miniszterelnök felhatalmazást kért, hogy a spanyol külkereskedelem pillanatnyi szükségletei alapján az egyes cikkekre behozatali kontingenst állapíthasson meg a kormány. Erre az intézkedésre nemcsak a spanyol külkereskedelem, hanem a jelenlegi nemzetközi gazdasági helyzet miatt is szükség van. A kormány véleménye szerint a spanyol külkereskedelem jelenlegi passzívumát csak úgy lehet csökkenteni, ha a kormány gyors intézkedéssel szabályozza a kivitel és behozatal.

Sanghaj jelentés szerint a Liutan folyón nagy vihar volt, aminek következtében két komp elsüllyedt. A katasztrófa alkalmával hatvan ember vesztette életét.

Öfelsége Mária királynő is megjelent a beográdi gyermekvédő kongresszuson

Szombaton délelőtt nyitották meg a beográdi Kolarac népegyetem nagytermében rendezett gyermekvédelmi kongresszust. A kongresszust a gyermekvédő liga rendezte és a megnyitás fényes ünnepi külsőségek között zajlott le.

A megnyitó ünnepségen megjelent Öfelsége Mária királyné

Öfelsége Olga hercegnő kíséretében. A kongresszuson résztvett Varnava patriárcha, dr. Rodics Rafael érsek, dr. Alka'y Izsák is,

azonkívül dr. Sztojadinovic miniszterelnök, Sztosovic és Komnenovic miniszterek, valamint a francia, bolgár és német követ. A szenátus részéről dr. Tomasics Ljubomir elnök, a szkupstina részéről pedig Csirics Sztevan elnök vett részt az ünnepélyen. A kongresszust a gyermekvédő unió elnöke, dr. Silovic Joszip nyitotta meg, majd Komnenovic miniszter, a beográdi városelnök és mások beszéltek. A kongresszus délután is ülést tartott és megtárgyalta a gyermekvédelem fontos kérdéseit.

Nagy sikere van a tegnap megnült noviszádi fajbaromfi és galamb kiállításnak

Tegnap délelőtt tíz órákor nyitották meg a noviszádi fajbaromfi és galamb kiállítást. Ilyen nagy érdeklődés még nem nyilvánult meg egyetlen kiállítás iránt sem, ami érthető is, mert háromezernél több állatot mutatnak be. A baromfi kiállításban a legkülönbözőbb fajta baromfiakat: rhode islandot, plymouthot, rockot, leghornt, barna waeldert, minorkát, viandottot, orpingtont, kiki combalt és futókaacsát, a libák közül toulousit, emdenit és japánit, a puskák közül bronzot és fehérmutatnak be. A galambokat hatvanánál több fajta, a nyulakat huszonegy fajta képviseli, közöttük, olyaok is, amelyeket

eddig Jugoszláviában még sehol sem mutattak be.

Ezenkívül ezüst róka, nutria, fécán, aranyfécán, ezüsfécán és papagáj is van a kiállításon.

A kiállítás megrendezésében főérdeme Dungerezski Alekszandarnak, Geiger Al-

brechtnek és Lorenz Péternek van, akik fáradtságot nem kimélve, mindent megtettek, hogy minél jobban sikerüljön az idei bemutatás. A bíráló bizottság a kiállított állatok tulajdonosainak a kiállított állatokért 155 első, 121 második és 141 harmadik díjat adományozott. A kiállításon Vujics Száva a Jugofarm tulajdonosa 52, Geiger Albrecht 46, Szrdics Vása (Temerin) 18, Csordás Gyura (Kucura) 5, Pászthy Sándor 10, Dungerezski Alekszandar 9, Ivkovic Arsza 6, Pecija Popovic Pavle 8, Szuszkievics Jovan 7, Tali Vera (Beograd) 3, Mátics Dusan 5 első díjat kapta kiállított állataikért. A galambok közül különösen Schmidt Rudolfnak, a legrégebb noviszádi sportgalambtenyésztőnek és Ábt Alajosnak repülőgalambjai tunk ki. A galambok közül a Geiger Albrecht, Szuszkievics Jovan, Ivanovic Franja, Lehrer Vilmos, Mijatovic Jovan, továbbá a szombori Flossberger József és Lukics Gyura tulajdonát képezők tunk ki.

ha fájdalmas, de ma már széppé tisztult emlékekkel és a közönség szívesen olvasta az élvezetes írásokat, amelyek sokszor irodalmi tehetséget sejtettek az alkalmi szerzőben. Ez a meleg érdeklődés arra készítetett bennünket, hogy

a pályamunkánk beküldésének határidejét meghosszabítsuk december 15-ig.

Tehát december 15-ig küldhető be pályamunka. Az eredményt karácsonyi számunkban hirdetjük ki. A legsikerültebb írások szerzői között könyvjutalmat osztunk szét.

Kályha Tűzhely
SZENES
Rostfrel Evőeszköz

Kétszer kettő négy:

PYDAM pasztát VÉDŐ!

Szép diákkor jöjj vissza egy szóra

Meghosszabbítottuk diákemlékpályázatunk beküldési határidejét

Három hónappal ezelőtt pályázatot tüztünk ki arra, hogy az olvasók beszéljék el legszebb, legérdekesebb, legmegragadóbb diákkori emlékeiket. A pályázat célja az volt, hogy az olvasók a mai fergeteges időkben egy-egy félóra veszálmódják magukat az ifjúság, a diákkor napsugaras napjaiba és a legszebb diákkori emlékek visszaidézésével derítsék fel a komor márt.

Célunkat nagy mértékben elértük, mert az öregdiákok kedvvel foglalkoztak a régi kedves, né-

Valódi angol

felöltő-, téllkabát- és öltönytöveket ajánl

PRITEX, Szubotica

Kanizsán bizalommal tekintenek az új városi vezetés működésére

A báni hivatal — mint már jelentettük — Agbaba Mihály téglagyárost nevezte ki Kanizsa város polgármesterévé. A kinevezés Kanizsán megelégedést keltett a lakosság jó részének körében, mert a közönség azt várja, hogy

az új polgármester rendezze a város zilált pénzügyeit.

és főleg arra törekszik, hogy csökkentse Kanizsa város nyugdíjterheit.

Kanizsa az új polgármesterrel együtt új képviselőtestületet is kapott. Az új képviselőtestületben — amelynek névsorát már közöltük — helyet foglalt többek között Szécsi Urbán, Mélykúti István, Milkó József gyárigazgató és Gyalus Pál. Az új polgármestert

pénteken délelőtt iktatta be hivatalába Cankovics Miodrag rendőrelőjáró.

Vorgics Szlavko eddigi polgármester — mint már jelentettük — felmentése után Beogradba utazott és így a hivatalát távollétében adták át az új városelnöknek.

Az új városi vezetés működésére Kanizsán nagy érdeklődéssel tekintenek.

Szenta város és a szentai társadalom a szegényekért

Az egykor igen gazdag Szenta, amelynek mint jogi személynek 11.000 hold kiváló minőségű szántóföldje és rétje volt s lakossága több mint 50.000 hold jöminőségű bácskai föld felett rendelkezik, a tél küszöbén égető szükségét látja annak, hogy egy új hivatalos város, mint a humánus egyesületek a legnagyobb áldozatkészséggel szeszenek az évről-évre szaporodó munkanélküliek s nyomorgók megsegítésére. Reális becslés szerint nyolc-tizezre tehető azoknak a száma, akik saját hibájukon kívül éhezni és fagyoskodni fognak Szentán az ideai télen.

A város egyharmadát képező ellátatlanok intézményes és állandó téli segélyezésére még az ősz elején

6 százalékos rendkívüli inségadót szavazott meg a város képviselő testülete.

A bántás ezt a határozatot jóváhagyta s most a pénzügyminiszter előtt van döntés végett. A város szegényügyi bizottsága meghatalmazást adott a városelnöknek, hogy sürgősen, személyesen járjon közbe a pénzügyminisztériumban, az inségadó engedélyezése végett. Addig is az ideai költségvetésbe beállított 30.000 dinárból december elsejétől kezdve kenyérségélyt ad a város a szegénykataszterbe felvett 550 családnak.

Az inség enyhítésére a város társadalmi egyesületei is nagyszabású segélyezési akcióra készülnek. A mozgalmakban az élen jár a Gazdakör, a Katolikus Nőegylet és az Actio Catholica.

A Nagyzakör december 8-án újra előadja a szegények tüzelő anyaggal való ellátása céljából az „Ember a híd alatt” című szindarabot; gazdatagjaitól tüzelőanyagot, a jobbmódu polgárságtól pedig pénzádományokat gyűjt.

Ezzel párhuzamosan a Katolikus Nőegylet kiterjedt szervezettel viseltruhakciót vezet és élelmiszereket gyűjt a városban és a tanyákon, hogy a téli hónapokban pénz, élelmiszer és ruhaadományaival segítsen a nyomorgókon. A nőegylet adományai a téli hónapokban havi 1200 dinárt tesznek ki.

A segélyezéseket kiegészíti az Actio Catholica egyéb kulturális segélyezéseivel kívül az egyesület diákkonyhája, amelyet a munkástelepen és a Tóparton tart fenn több mint száz elemi iskolai tanuló számára.

A Vöröskereszt egyesület ifjúsági szervezete a város és a társadalom anyagi támogatásával két belvárosi iskolában szintén

A VILÁG 9-IK CSODÁJA AZ EXPRESS PENGE

Olcso és kifünő. Kapható a **SMA** drogériában

Nagy jelentősége van az új biborosok kinevezésének

XI. Pius pápa az Egyház egyetemes érdekeinek megvédését tartotta szem előtt a husz új biborosok kinevezésénél

December 19-én ül össze a Vatikánban a titkos konzisztórium és ezen jelenti be Öszentsége XI. Pius pápa a husz új biboros kinevezését. A biborosok nevei a titkos konzisztórium összeülte előtt ismeretesek voltak már és december 19-én már 69 biboros vev részt az ülésen, amely elé nemcsak egyházi, hanem világi körökben is igen nagy érdeklődéssel tekintenek.

A katolikus egyház ellenségei nem titkolható kárörömmel mutatnak rá arra, hogy azok a nagy reformtervek, amelyeket a nem olaszországi katolikus sajtó beharangozott, nem valósultak meg.

Évek óta irnak már arról, hogy XI. Pius pápa elsősorban a pápaválasztást akarja megreformálni és megszüntetni azt a hétszáz éves gyakorlatot, hogy a pápát a biborosi kollégium tagjai választják maguk között.

E hírek szerint XI. Pius pápának az volt a terve, hogy a pápaválasztás reformja után ne a biborosi kollégium, hanem a világ összes érsekei válasszák a pápát. Így a pápaválasztásnál nagyobb befolyásra jutottak volna a keleti: örmény, szír, görög, kopt katolikusok is. Egészen természetes, hogy ez esetben nem lett volna mindig olasz a pápa, hanem esetleg más nemzetiségű is.

A husz új biboros kinevezésével azonban megdőltnek látják mindazon híreket, amelyek a pápaválasztás reformjával kapcsolatosan napvilágot láttak. Az új biborosok kinevezése előtt a kollégiumnak 49 tagja volt, akik közül 23 volt az olasz, 25 a külföldi, most azonban, hogy a husz új biboros közül 14 az olasz, ismét az olaszok vannak túlsúlyban, mert a 69 biboros közül, most 37 az olasz és 32 a külföldi.

Az új biborosok között egyetlen német és angol sincsen, amire a német nemzeti szocialista lapok különös nyomatékkal mutatnak rá. Igaz ugyan, hogy egy biborosi kalap még szabad, mert V. Sixtus pápa hetvenben állapította meg a biborosok számát. Lehet, hogy ez a szabad kalap épen Hinsley westminsteri érsekre vár. Az olaszok közül, különösen a pápai diplomáciai kar számos kimagasló egyénisége kapja meg a december 19-i titkos konzisztóriumon a biborosi kalapot: Tedeschini érsek madridi, Sibilia bécsi, Marmaggi varsói és Maglione párisi nuncius. Maglione párisi nuncius azelőtt Svájcban képviselte a szentszéket és nemcsak kitűnő ismerője a Népszövetségnek, de nagyon jó összeköttetéssel is vannak a genfi diplomatákhoz. Valószínűnek látszik, hogy nagy szerep vár rá a Vatikán és Franciaország között meginduló tárgyalások során. A pápai kuria tagjai közül is többen lettek biborosok, így a szentségek kongregációjának titkára, a Szentszék javainak kormányzója, a pápai kamarai előjáró és mások. Feltűnő, hogy

egy jezsuita: P. Boetto is biboros lett.

Jezsuiták csak a legkritikább esetben kapnak biborosi kalapot és akkor is különös oknak kell erre lennie. A történelem folyamán csak a legkimagaslóbb jezsuiták fogadhatták el a magas kitüntetést, amit a Jézus Társaság szan-

tekintélyes számu diáknak ad naponként meleg ebédet.

Ertesülésünk szerint a Szerb Nőegylet szintén nagyszabású akciót készít elő az inségesek téli ellátására.

Ily módon iparkodik Szenta társadalma

bályai tiltanak. Pázmány Péter a magyarországi ellenreformáció lángszavu apostola is jezsuitából lett esztergomi érsek és biboros.

Boetto is igen nagy szolgálatokat tett az Egyháznak. Ő szövegezte meg először a lateráni békét,

amely véget vetett a pápa önkéntes fogságának és helyreállította a békét a Szentszék és Olaszország között. Boettóra valószínűleg az a szerep vár, hogy továbbra is fenntartsa az összeköttetést a fasiszta Olaszország vezetőivel.

Boetto páter erősen reformista szellemű és XI. Pius pápa az ő kinevezésével talán bizonyítani akarta, hogy reformterveit nem ejtette el.

de a katolikus Egyház nagy jelentőségű változásokat nem tud máról-holnapra megvalósítani,

mert azok évszázadokra, esetleg évezredekre szólnak és ennek megfelelően a legalaposabb megfontoltsággal és előrelátással kell őket megvalósítani.

A nemolasz biborosok között van Baurillart francia érsek, a párisi katolikus intézet rektora és a francia akadémia tagja. Ő lesz az elhunyt németszármazású Ehrle biboros helyett a vatikáni könyvtár biboros-prefektusa.

Nagy jelentőségű az antiochiai patriárka kinevezése is, ami annak a jele, hogy XI. Pius a keleti egyházaknak is helyet juttat a biborosi kollégiumban,

bár azok évszázadok alatt alig jutottak ott szóhoz. Kaspar prágai érsek a legutóbbi csehszlovákiai katolikus nagygyűlés sikerének elismerésül kapta a biborosi kalapot, míg a toledói érsek kinevezésével

a pápa a spanyol katolikusoknak az egyházért folytatott nagy harcát kívánja elismerni,

biborosi kalapot kapott még Copelli buenosayresi érsek is.

A pápa — minden esetleges nemtetsző sajtó kommentár ellenére is — nagyon jól tudja, hogy a mostani biborosi kinevezésnél miért részesítette előnyben az olasz származású főpapokat.

A pápa legfőbb gondja az Egyház védelme.

Ma, amikor Olaszországban olyan nagy az elkeseredés a külföld ellen a szankciók alkalmazása miatt, a pápának nagyon előrelátóan kellett eljárni a biborosok kinevezésénél.

Az olasz kardinálisok sokkal jobban meg tudják védeni az egyetemes egyházat esetleges olasz túlkapások ellen, mint a nem olasz biborosok,

Lehet, hogy maholnap szükség lesz erre és ezért is kellett a pápának úgy cselekednie, amint cselekedett.

Krisztus földi helytartója messzebb lát a római kormánytól, de messzebb lát a londoni kormánytól is.

Talán tövidesen megtudják azok is, akik eddig még nem tudják, hogy miért kellett a pápának ismét az olasz biborosok többségét biztositani a kollégiumban.

a mai nehéz és inséges időben gondoskodni azokról, akik legnagyobb részt saját hibájukon kívül, jutottak abba a helyzetbe, hogy nem tudták magukat télire valóval ellátni s családjukkal a legnagyobb nyomornak néznek eléje.

Előkelő francia diplomata szenzációs megállapításai a Földközi-tenger kulcshelyzetéről

— A Reggeli Ujság párisi tudósítójától —

Páris, november.

Az egyik nagy francia jobboldali hetilapban (Je Suis Partout) figyelemreméltó tanulmány jelent meg a földközi-tengeri helyzetéről. A cikkíró nem nevezte meg magát, de Párisban biztosra veszik, hogy a névtelenség spanyolfala mögött valamelyik kitűnő francia diplomata mondja el véleményét.

A cikk bevezető része a kérdés politikai vonatkozásait taglalja.

Anglia — írja — naponként ötvenmillió kilogramm élelmiszert importál, vagyis egész szükségletének körülbelül háromnegyed részét. Kétszáz esztendő óta ez a tény egymagában pontosan kijelölte Anglia külpolitikájának útját, amelynek a főcélja, hogy

a tengereken mindenáron megőrizze a maga szabadságát.

Ez a magyarázata annak, hogy Angliában bizonyos nyugtalansággal fogadták Mussolininak egy 1933-ban tartott beszédét, amely, többek közt, ezt a mondatot tartalmazta: „Olaszországnak elsőnek kell lennie szárazon, vizen és levegőben”. Fokozta az angolok nyugtalanságát 1934-ben Itáliának az a bejelentése, hogy a tengeri egyezmény keretében a részére biztosított 70.000 tonna új hajóteret két, egyenként 35.000 tonnás nagy csatahajó építésére akarja felhasználni. Ez a bejelentés keresztülhuzta Anglia számításait, amely éppen ezidőtájt javasolni akarta az Egyesült Államoknak, hogy 25.000 tonnában limitálják a nagy csatahajókat. Semmiestre sem járult hozzá az angolok megnyugtatóhoz az a körülmény sem, hogy az olaszok nagyszerű, modern légiállót építettek maguknak. Fokozta még az idegességet az is, hogy a fasizmus a régi római birodalomról álmodozik és több olyan beszéd hangzott el, amely ősi jogon Itáliának követelte a főhatalmat a Földközi tenger keleti medencéjében.

Pedig a brit világhíradalom élet hatál kérdései fűződnek a Földközi tenger keleti medencéjében, különösen Egyiptomhoz, mert itt vezet át az indiai út és innen indul a Kairó —fokvárosi vasút.

A helyzet ilyen előzmények után is csak ez év elején vált kritikussá Anglia szempontjából, amikor Olaszország és Franciaország szövetséget kötöttek, tehát a Földközi tengeren többé nem ellensúlyozták egymást az olasz flották.

A francia diplomata szerint Angliának egyenesen kapóra jött az abesszini konfliktus, mert remélte, hogy ezen keresztül a maga javára döntheti el a kieleződött földközi-tengeri kérdést. Egészen új és meglepő az a megállapítás, hogy szeptember 19-én amikor Anglia a Földközi-tengerre vezényelte hajóhadát,

az angolok azt hitték, hogy már ezzel a tüntetéssel is megfélemlítésre kényszerítik Olaszországot.

Amikor kiderült, hogy számításukban csalódtak, a felháborodás vihara söpörte végig egész Angliát. Hogy mégsem tört ki háború, ennek a francia diplomata szerint kizárólag az a magyarázata, hogy az angol kormány higgadt megfontolás után arra a megállapításra jutott, hogy

egyelőre nem mehet bele egy ilyen háború kockázatába, különösen nem egyedül.

A francia diplomata ezután a rendelkezésre álló adatok alapján igyekszik meg-

világítani az erők tényleges viszonyát a Földközi tengeren.

Mi pótolná Maltát?

— Tulzás lenne azt is állítani, — írja, — hogy Anglia nem készült volna fel egy elméletileg lehetséges háborúra. A repülőtechnika szédületes fejlődéséből például haladéktalanul levonta a megfelelő következtetéseket, többek közt azt, hogy

Málta elvesztette régi stratégiai jelentőségét.

Az admirális, miután ezt a tényt konstata, nyomban szétvált valami más, alkalmasabb tengeri bázis után. Nem volt könnyű feladat. Először Alexandriára gondoltak, de csakhamar elvetették ezt a gondolatot, nem azért, mert az egyiptomiak tiltakoztak, hanem azért, mert tulságosan közel van a líbiai határ. Ciprus viszont az olasz Dodekanéosz szigetekhez van közel, ezért kellett elejteni.

Nincs megfelelő arzenál

— Vessünk egy pillantást a térképre, — invitált bennünket a francia diplomata.

Olaszország stratégiai előnye szembevetően.

A szuez-gibraltári utat keresztben elállja az appennini félsziget és Itália a maga repülővel, tengeralattjáróival könnyen elzárhatja az angol hadihajók nagyrésze elől a szicília-tuniszi tengerszoros, tehát

elszigetelheti egymástól a gibraltári és alexandriai hajóhadakat.

Ez pedig komoly veszedelem az angolokra, mert ha a görög kikötők menedéket is adnak angol hajóknak, számolni kell azzal a ténnyel, hogy a Földközi tenger egész keleti medencéjében nincs egyetlen olyan arzenál sem, amely nagyobbabású reparációs munkákat el tudna végezni. Súlyosan komplikálná a helyzetet, hogy konfliktus esetén az angol hajók már csak a Fokföld megkerülésével közlekedhetnek India felé.

— Hiszen bizonyos, — fűzi hozzá a francia diplomata, — hogy Anglia a maga hajóhadának nagy fölényénél fogva, végcredményében felülkerekedne. De milyen áron!

— Angliának összesen 15 ugynevezett capital ship-je van, melyek közül négy, a Warspite, a Repules, a Royal Oak és a

Marad tehát Haifa a palesztinai kikötő. Haifa olyan távol esik az egyik dodekanéosz szigeten, Lero szigetén berendezett olasz flottabázistól és haiferepülőtér-től, hogy biztos menedéket nyújthat minden meglepetés ellen. Haifa mellett szól az is, hogy ide torkollik az a hatalmas csővezeték (pipe-line), amely Mezopotámia petroleumvidékéről hozza a kőolajat. Csak hogy bármily lázasan és bármily hatalmas erőfeszítéssel is dolgoznak az angolok, a haifai tengeri bázis még mindig nem készült el, ami annyit jelent, hogy

konfliktus esetén az angol hajóhadnak egy igen tekintélyes része a „levegőben lógna”.

— Ugyanez áll az épülőfélben lévő akabai angol repülőbázisról is. Akaba a Vörös tenger keleti részén van, tenger felől megtámadhatóan, a szárazföld felől pedig kitűnően védi a szinai sivatag. Az admirális elgondolása szerint Akaba nemcsak arra hivatott, hogy az angol-indiai repülőjáratok támaszpontja legyen, hanem arra is, hogy

biztosítsa a Vörös tenger, illetve a szuezi csatorna légi védelmét

arra az esetre, ha az Adenre és Perimre támaszkodó tengeri haderők ezt a feladatot nem tudnák kellően ellátni. Csak hogy a munkálatok még itt sem haladtak annyira előre, hogy Akaba már most be tudná tölteni rendeltetését.

Malaya Portsmouthban és Devonportban vannak átépítés alatt, s csak 1936-ra, vagy 1937-re készülnek el. Így tehát csak 11 nagy csatahajó áll rendelkezésre. De még a legégetőbb szükség esetén sem lehetne mind a tizenegyet a Földközi tengerre vezényelni, mert az északi tengeren és a Távolkeleten is kell hagyni egy-egy ilyen nagy egységet. Eszerint legfeljebb kilenc nagy csatahajóját hozhatja Anglia a Földközi-tengerre, ahol egyébként ezidőszent hat Capital Ship tartózkodik.

Anglia szorult helyzete

— Gibraltár és Haifa közt igen nagy a távolság. Maltának, mint tengeri bázisnak az elvesztése háború esetén azt jelentené, hogy

minden nagy csatahajó, amely az olasz partoktól számított 3—400 kilométeres körzetben megsérül, hatálra van ítélve.

Már pedig Anglia a mai viszonyok közt nem engedhet meg magának ilyen súlyos áldozatokat. Már most is kénytelen volt Anglia megkérni az Egyesült Államokat, hogy a Távolkeletről elvont angol egységeket ideiglenesen

helyettesítse amerikai egységekkel.

Maga ez a tény élesen rávilágít Anglia pillanatnyilag szorult helyzetére.

DECEMBER 1

Paunovics Szvetiszláv dunai bán 3000 dinárt adományozott a noviszádi szegények segélyezésére

A mai állami ünnep alkalmával déli tizenkét órákor fogadás lesz Paunovics Szvetiszláv bánnál. Azelőtt a fogadás alkalmával büffé volt a bánság fogadótermeiben. Paunovics Szvetiszláv bán a mai fogadáson nem szolgáltat fel frissítőket a megjelenteknek, hanem

az e célra előirányzott háromezer dinárt a noviszádi szegényeknek juttatja el.

Paunovics Szvetiszláv bán a háromezer dinárt már át is adta dr. Borota Braniszláv városelnöknek, aki gosdoskodni fog a pénz kiosztásáról.

A jugoszláv egyesülés ünnepét nemcsak Jugoszláviában, hanem a barátságos külföldi államokban is megülik. Így

a varsói rádió ma este tíz órákor külön jugoszláv műsort ad,

amelynek keretében külön jugoszláv népdalokat és nemzeti zenét közvetít, a legkivá-

lóbb lengyel művészek és a varsói rádióállomás szimfónikus zenekarának közreműködésével.

Prágában ma este nyolc órákor a város háza Smetana-termében ülik meg a jugoszlávok egyesülésének ünnepét. A vendökséget Masaryk Tamás dr., a csehszlovák köztársaság elnöke vállalta el. Az estélyen közreműködnek a Csehszlovák-Jugoszláv Liga, a Jadranszka Sztárza, a szokolok, légionáriusok és más szervezetek. A hangversenyen Jirakova Márta, Tino Pattiera és a rádiózenekar lép fel Jirak professzor vezényletével.

Petrovgrádról jelentik: Az állami egyesülés holnapi évfordulóját Petrovgradon is a szokott nagy fénytel ünnepelik meg. Délelőtt tíz órákor az összes hitfelekezetek templomaiban hálaadó istentiszteleteket tartanak. Délelőtt a Szokolánumban rendeznek ünnepélyt és este ugyancsak a Szokolánumban díszakadémiát rendeznek.

Társadalmi akcióval kell megmenteni a szubotikai Népkör berendezését

Elhalasztották az adóárverést

Ismeretes, hogy a jugoszláviai magyarság legnagyobb kulturális intézményének, a szubotikai Népkörnek működését betiltották. Ennek ellenére továbbra is kivetik az egyesületre az adót, úgyhogy a Népkör adótartozása már igen jelentékeny összegre növekedett. Az állami adóhivatal még a múlt évben lefoglalta a Népkör berendezési tárgyait, a székeket, asztalokat, zongorát és egyéb ingóságokat, mire mozgalom indult meg, hogy

társadalmi gyűjtés útján hozzák össze azt a pénzt, amellyel a Népkör berendezési tárgyait meg lehet menteni.

Ez a mozgalom akkor eredménytelen maradt, úgyhogy néhány hónappal ezelőtt az adóhivatal raktárába szállították a lefoglalt ingóságokat.

Az árverést szombaton akarták megtartani, de a Népkör berendezési tárgyai ezuttal még nem cseréltek gazdát, mivel az adóhivatal nem tartotta elegendőnek azt az összeget, amit a lefoglalt ingóságokért az árverésen elértek. Az árverést így elhalasztották, úgyhogy

a jugoszláviai magyar társadalomnak még alkalma lenne némi áldozatkészséggel legnagyobb kulturális intézményének berendezési tárgyait megmenteni.

Ez annál is inkább szükséges lenne, mert a jugoszláviai magyarság nem mondhat le arról a reményről, hogy rövidesen mégis engedélyezik a Népkör működését, sőt legutóbb a magyarság vezetési ennek érdekében el is jártak Paunovics Szvetiszláv dunai bánnál.

A szubotikai határrendőrség letartóztatta Sztaviszki bankiának egyik volt tisztviselőjét

A maliigyosi illetőségű szélhámos pénzt csalt ki az utasoktól

Pénteken délután, amikor a keleti expressz befutott a szubotikai vasutállomásra, a külföldi utasok közül többen feljelentést tettek a vasuti rendőrségen egy választékosan öltözött fiatalember ellen, aki pénzváltás ürügye alatt kisebb-nagyobb összegeket csalt ki tőlük. A vasuti rendőrség megindította a nyomozást és sikerült megállapítania, hogy a csalásokat egy Friedmann Gyula nevű maliigyosi születésű harmincéves diplomált jogász követte el, aki Noviszádtól Szuboticiáig az étkező kocsiban és a másodosztályú fülkékben három külföldi utassal is megismerkedett és biztos fellépésével, nagy rábeszélőképességével annyira megnyerte a bizalmukat, hogy az ismeretlen emberek kisebb-nagyobb összegeket bízta rá beváltás végett.

A károsult utasok, névszerint Ansbach Rudolf drezdai vasgyáros, Hermann Rubin bécsi kereskedő és Tonka Ivanov Angyelova szófiai asszony

mintegy ezer dinár értékű valutát ad-

tak át a szélhámosnak,

aki természetesen meg akart szökni a zsákmányával és többé nem jelentkezett. Megállapították, hogy Friedmann Gyula harmadosztályú vasuti jeggyel utazott Szuboticiáig és először az étkező kocsiban 100 csehkoronát csalt ki a gyárostól, majd a másodosztályú fülkékben vette sorra és így sikerült a két másik utastól is pénzt szereznie.

A vasuti rendőrség letartóztatta Friedmann, aki elmondta, hogy tíz évig külföldön élt és a Sztaviszki-vállalatok összeomlásáig

a párizsi Sztaviszki bankház tisztviselője volt.

Ekkor állás nélkül maradt és beutazta Svájcot, Németországot, Ausztriát és Magyarországot, majd hazatért, de dugdagdag hozzátartozói nem akarták segélyezni, úgyhogy Szuboticián próbált állást szerezni, legutóbb pedig Urbászton és Noviszádon élt. Kénytelen volt a pénzszerzésnek ehhez a módjához folyamodni, hogy ismét külföldre juthasson.

Meleg női harisnyák:

angol harisnya 6", 8"
selyemharisnya plátrozva 18", 24", 36"
gyapjúharisnya 18", 24", 28"

KLEIN EUGEN

NOVI SAD — PETROVGRAD

Válasz a „Valóság vagy képzelet?” című cikkre

A tegnapi lapszámban igen érdekes és figyelemreméltó közlemény jelent meg. Nem szándékom az elmondottaknak ellentmondani, de irójának könnyed hangja, nem világított be ennek a kérdésnek mélyébe. Ha pedig már, a modern irodalom áramlatairól beszélünk, úgy annak valóságos törvényeiről legyen szabad általánosságban néhány szót szólnom.

Ugy az irodalomban, mint minden más művészeti ágban koronként osztályozások történnek. A képzőművészetben ismerjük a klasszikus, gotikus, reneszánsz, barokk stb. irányokat, az irodalom is több nagy csoportra és e nagy csoportok külön kisebb osztályokra oszlanak. Ez mind igaz, történelmi távlatból, de senkise higgye, hogy e művészi és irodalmi irányok között éles határvonalak húzhatók. Évtizedek és századok munkája gyurja, vési, faragja, írja, ötvözi és metszi a művészetek nagy épületét és észrevétlenül, minden művészeti irányban elért eredményt az ellenkező irány mindig felhasznál és alkalmaz. Az antik népek nagy-szerű művészete nélkül nincs reneszánsz és a naturalisták nélkül nem születhetett volna meg az impresszionista iskola. Nagy folyam az, amit művészetnek és irodalomnak nevezünk. Ez a folyam magával sodorja mindazt a kis ért, patakot, folyót, ami előbb utóbb belé torlik.

Ez a törvény érvényes a képzelet és a valóság irodalmára is. Tulajdonképpen egyedül egyik sem áll meg. A valóságot, ha képzeletünkkel nem ruházzuk fel, semmitmondó lesz. A valóságból is csak annyit láthatunk, amennyit neki képzeletünk kölcsönözni tud. Viszont nincs képzelet, amely megtagadhatná és függetleníthetné magát a valóságtól.

E kettő, egymásra szoruló és egymást kiegészítő egységet kell, hogy alkotson. A valóságíró, az adókönyvvezető és a csak képzeletre támaszkodó író bolondokházába való fantasztá. Tehát a képzelet és valóság egymás nélkül nem lehet meg. A kérdést a dönti el, hogy a képzelet a valóságot eléggé tudja-e érzékeltetni. Másképen: a valóságot le tudják-e úgy írni, hogy képzeletünket és jóérzeteinket felkeltse és művészi eleményt okozzon.

Falvay Andor regénye, jó választás volt. Az aranykalitka, az a mű, amely ezeknek a követelményeknek megfelel.

Adorján Béia

Tizenkétezer embert gyilkolnak meg évente Amerikában

Roosevelt elnök, mielőtt Warm Springs fürdőhelyre utazott, hosszasan tanácskozott Roper Dániel kereskedelmi miniszterrel, aki utólag kijelentette, hogy rövidesen szakértő értekezletet fog összehívni a balesetek irtózatatos veszteség lajstromának csökkentésére. Az Egyesült Államokban 1934-ben 104 ezer személy vesztette életét és 9.720.000 sebesült meg balesetek következtében.

A newyorki Metropolitan biztosítótársaság kimutatása szerint az Egyesült Államokban évenként átlag 100.000 személy veszíti életét balesetek, 20.000 öngyilkosság, 12 ezer pedig gyilkosság következtében. Ez a legmagasabb erószakos elhalálozási arányszám a világon.

Megnyit a teljesen átépített és modernizált

ARLON Szálló, Budapest

VI. Paulay Ede u. 52.
Telefon: 145-08

100-000 főt, melegvíz. Elsőrendű családi szálló. Atóptós dacrta szobákkal mérsékelve. Szobák 3- Pengőtől, Pensió 6- Pengőtől

Egy Saljapin vallomás

Az új művészgenerációról, a mai Oroszországról, politikáról, filmről, boldogságról, lemondásról

„Az ifjúságnak jogai vannak!“...

Berlini munkatársunktól.

Amikor az elsőtített Kaiserhof-hotelbeli szoba homályából élénk siet Saljapin, magas szál alakja egy pillanatra szinte az egész szobát betöltöni látszik. Arca, a barázdás, markáns arc mintha megöregedett volna mióta utoljára láttam, háta is hajlottabb talán, de szeme átható fénye s meleg hangja még ma a sokadik X-en túl is megmaradt réginek, a kitűnő orosz művész legfelejtethetlenebb jellemzőjének.

Mialatt leülünk a karesu kis teaasztal mellé s felesége szorgosan tesz-vesz körülöttünk, Saljapin mosolygva nyomja a ceruzát a kezembe. Mikor felvilágosítom, hogy soha sem szoktam jegyezni, tréfás gesztussal üt a homlokára s azután megszokott furcsa hangsúlyozásával, szívének spon-tán őszinteségével kezd el mesélni, megosztja másokkal gondolatait s vágyait, hogy vallomásában engedje kibontakozni színes lelkivilágának s egész világszemléletének egyik legérdekesebb kis töredékét.

A fiatal művészgenerációra, az utódokra terelődik a szó.

— Hígyje el, nem könnyű ma fiatal művészeknek lenni — kezdi el a beszélgetést — a híres „nagyok“ szelleme, sőt élő személye még túlságosan közel van hozzánk, a fiatalok tehát már csak nehéz előítéletekkel indulhatnak el pályájukon, a közönség igényei is megnöttek, de az ezt igazoló anyagi képesség viszont pontosan fordított arányban csökkent. Sokan azt hitték, hogy a film talán több munkaalkalmat, érvényesülési lehetőséget teremt, ehelyett azonban a film tulnyomó részét a már meglévő, beérkezett színész gárdával töltötték ki. Akikre pedig igazán szükség volt, — a technikai emberekkel például, — azok még ma napig is hiányoznak, annál ez egyszerű oknál fogva, hogy mindenki napok alatt akar lehetőleg karriert csinálni, de minden művészi vagy elmei elmélyülés nélkül.

— A szakkörök ma már tökéletesnek tartják a filmet, a közönségnek kis része pedig egyenesen a szinkáz fölé helyezi...

A „deszka“ szerelmei...

— Ez lehetséges. Nem is vonja senki kétségbe, de viszont hallotta már valaha is egy filmembertől, hogy gyárát akkor is fenntartja, filmjeit akkor is leforgatja, ha tőkései cserben hagyják vagy pénzét a gazdasági válság elusztatta? Úgye, nem! Pedig a színészek a „deszka“ szerelmei még ma is sok helyütt ekhos szekéren, sőt gyalog járnak az országutat. Ezeknek az embereknek ideáljuk van, művészi megbízásuk s még egy, ami ma holnap egyre inkább válik fehér hollóvá: tudnak lemondani, tudnak szenvedni és tűrni, mindezt pedig fillérekért, magukért s a művészetért.

S ez ad ma is a színészeknek kitartást. Ez: hogy elég két, három viharvert kulissza, egy ujhégynyi festék s egy rongyos szövegkönyv a mun-kához, nem pedig Jupiter lámpás üvegtetés csarnok-müsterem, hozzá negyven nyelvtőlógató fő, al, segéd és mellékrendező, öttucatnyi részvényes s vagy ugyanannyi olyan vadidegen ember, kinek magához a filmhez semmi művészi köze, róla fogalma sincs s egész ottani létjogosultsága pusztán a kihelyezett pár ezres bankóban fekszik.

— Elkéseredett...?

— Nem! Jól tudja magam is filmeztem s Don Quihottenak nagy sikere volt, a darab után elhalmoztak a filmesek ajánlataikkal, de én még sem választottam mert nem vagyok hajlandó ember helyett éneklő automatává válni. Ezt csinálják mások. Nekem sokkal nagyobb boldogság magam előtt látni a közönséget, szemükről, arcukról leolvadni tetszésüket vagy nemtetszésüket, hallani tapsukat s érezni, hogy a művészi még élete dé-lén is szeretik s megértik. Ez az én legnagyobb boldogságom, ez az öregkor legszebb ajándéka.

— Ön bármikor visszatérhetne Oroszországba, miért nem teszi?

Saljapin elgondolkozik, felugrik helyéről s hosszú leptekekkel rója a szobát.

— Tudja ez a kérdés tulajdonképpen igen fájdalmas. Visszatérhetnék igazán, sőt azt hiszem szívesen is látnának, de mit csináljak én ott, mi legyen az én hivatásom ott, ahol emberek nyomora föltené el szívemet szomorúsággal, ahol a gép nagyobb ur az ember lelkénél, ahol nincsen család, nincsen a művészek igaz dobogója, csak a robot és keserűség éreztetné velem hiábavalóságomat. A művész pedig ne politizáljon. Ezt hagyja a politikusoknak, (ők sem kívánnak bennünket helyettesíteni). Utálom mindazt ami nagyképpen hirdeti magáról a nélkülözhetetlenséget... ennek egyike a politika, a véglete pedig maga a politizáló művész.

— Mit gondol, mi hajítja őket a politikához?

— Nem tudom, de azt hiszem csillapíthatatlan nagyravágyásuk, saját képességeik tulbecsülése s annak mindenkire való reáerőszakolása.

A művészet alkotó állam

— S az állam szerepe a művészetekben?

— Ez más. Mussolini például nagyot alkotott nem csak politikai téren, hanem a művészetekben is. Anglia majdnem minden politikusa egyben művészharát is, élükön magával György királlyal s hasonló példákat még egész sorjával tudnék felsorolni. Kell is azonban, hogy az állam bizonyos fokban maga irányítsa a kilenc muza munkáját s ha ez mindenütt meg is történe, ugy nem adódott volna teremtési alkalom például arra a sok zenei és képzőművészeti „izmusra“, melyekről azt hiszem nyugodtan állíthatom, hogy mint későbbi kortörténelmi dokumentum és lehetőség ugyan érdekes jelenségek, de mint művészeti jövő s az eddigieknek komoly ellenfele, tisztán csak a nevet-ség tárgya lehetnek.

— Utolsó kérdés... ugy halljuk visszavonul, lemond?

— Lemondás, félrehozódás... Istenem... ezek szavak, de a szavak mögött valóban lelki harc húzódik meg. Hígyje el nekem nincs miről lemondanom s azt hiszem ma semmivel sem kevésbé ismernek el mint azelőtt. Szerepelhetek, dolgozhatom amennyit csak akarok, de én át akarom adni helyemet a fiataloknak, az új generációnak. Most rajtuk a sor, mutassák meg, mit tudnak én pedig szívesen segítek majd raituk s boldog lesznek mindig ha sikerül valakit újból a színpadhoz, hírnévhez közelebb hozni. Az ifjúságnak jogai vannak, a hírnévnek pedig kötelességei s ezért a legszebb elismerése a művészetnek ha másokat taníthat, nevelhet s bennük saját tudását s oszmójának teljesülését érheti meg.

*

Saljapin egy pillanatra megáll, kinyitja az erkély ajtót s a Kaiserhof előtti Wilhelmstrassen éppen dalszóval masírozó iskolás gyermekekre mutatva, tuláradó rajongással mondja:

...mert övük a jövő!

Doros Ferenc.

A FÉMAGYVELŐ CSODÁI

Az angol hadügyminisztérium tárgyalásokat kezdett egy „gépmatematikai“ felépítéséről. Csodálatos találmányról van szó, egy amerikai tudós, dr. Vannevar Bush óriásszámológépéről, mely a legnehezebb matematikai feladatokat tudja megoldani, könnyebben és jobban, mint az emberek. Néhány évvel ezelőtt építette első „matematikus gépet“ dr. Bush. A gép impozáns méretű: hét méter magas és több tonna súlyu. Hatalmas dinamó segítségével működik.

Mit tud ez a gép és miért van rá szüksége a hadügyminisztériumnak? A legnehezebb tüzérségi és haditengerészeti problémákat tudja villámgyorsan kiszámítani. A magasabb matematika leg-

nehezebb része a differenciál- és integrál-számítások. A gép, melyet „fémagyvelőnek“ is neveznek, egy-két perc alatt elvégez olyan bonyolult differenciál és integrál számításokat, melyeken öt-hat matematikusnak kellene hetekig, sőt hónapokig dolgozni. A tüzérség súlyos matematikai problémája az ágyuk beállításának kérdése. Számrendszereket kell kidolgozni az ágyutervezőknek és a tüzértiszteknek, hogy egy bizonyos távolságra egy bizonyos súlyu lövedéket hogy kell beállítani, hogy pontosan célba találjon.

Az ilyen balisztikai számítások átlag öt hónapot vesznek igénybe. A fémagyvelő percek alatt oldja meg őket. Hasonlóképpen oldja meg azt a bonyolult haditengerészeti problémát: hogyan kell beállítani egy erősen hímálózó és nagy sebességgel haladó hajó ágyuját, hogy egy több kilométernyi távolságban levő, ugyancsak sebesen haladó és ugyancsak hímálózó hajót pontosan eltaláljon. Rengeteg tényezővel kell itt számolni, hihetetlenül sok egyenletrendszerrel kell megoldani. A gép mérnökei beállítanak néhány billentyűt, megrántanak néhány fogantyút és a gép villámgyorsan kidolgozza és megoldja az összes egyenleteket, majd a másik végén a teljesen kidolgozott probléma papírra vetve kiesik belőle. A rádióval, a televízióval és egyéb modern találmányokkal kapcsolatos nehéz problémák megoldására is kitűnően alkalmas a fémagyvelő. Eddig három példány van belőle: kettő az Egyesült Államokban, egy pedig a manchesteri egyetemen. Most három újabb matematikus gép épül: az egyiket az amerikai hadsereg, a másikat az oslói egyetem, a harmadikat pedig az angol hadügyminisztérium készítetteti.

Carmen, mint Toreador

Fiatallányok viaskodtak a bikákkal kétezer évvel ezelőtt a krétai bikaviadalokon

(Kanea, november). Bikaviadalokat ma napság Spanyolországban, Dél-Amerika spanyolnyelvű államaiban és elég ritkán Dél-Franciaországban szoktak tartani. De már az ókori Görögországban és Rómában divatoztak, a többi állat-küzdelemmel együtt. A corridák igazi őshazáját azonban Kréta szigetén találta meg Pernier olasz régész. Az ő ásatásai sok rendkívül érdekes dokumentumokat hoztak napvilágra, amelyek azt mutatják, hogy a bikaviadalok kezdetben a vallásos étellel álltak kapcsolatban.

Festosban, ahol éppen ásatásokat irányított, Pernier nyilatkozott felfedezéseinek eredményéről.

— A régt Krétában valóban tartottak bikaviadalokat — mondotta — és pedig még sokkal többet, mint a mai Spanyolországban.

Krétában fiatal nők is leszálltak az arénába,

nemcsak férfiak. Itt van például ez a dokumentum...

Pernier professzor egy képet vett elő aktatáskájából, a knossosi palota egyik freskójának másolatát. A képen leszegett fejű bika látható s egy fiatal leány, amint éppen megragadja a bika szarvait és az állat hátra ugrik. Egy másik leány kitárt karral várja, ahogy nehéz mutatványokat végző artisták szokták egymást felfogni a cirkuszban.

— Ez a kép bikaviadornőket ábrázol — folytatta Pernier. — Ezzel kapcsolatban emlékezzünk vissza Ariadne meséjére és arra a legendára, amely szerint évente hét athéni fiút és leányt áldoztak fel a krétai Minotaurusnak, a félig emberi, félig bikaalakú szörnyetegnek. Ez a legenda már valószínűleg ősrégi bikaviadalok emlékét rejti magában. A királyi palota előtt egy betonarénát találtam, ahol bikaviadalokat tartottak. Ezeknek a viadaloknak vallásos jelentősége volt s a Knossosból és Festosból származó műtárgyak teli vannak bikaviadalokat megjelenítő diszítésekkel.

A halálvölgy aranyembere

Amerika legrészesebb aranyásójának titokzatos élete az aranyra épített ezeregyéjszakai palotában

Death Valley, november. — A század elején a híres amerikai Vadnyugaton gyakran találkozhatott az ember egy különös lovassal, aki a Halál Völgyének nevezett helyről a los-angelesi vasútállomásra vágatott. Ez az állomás akkortájt még meglehetősen elhagyott volt. Az állomáson a lovas legurott lihegő lováról, berohant az állomásfőnök irodájába és

azonnal induló különvonatot rendelt Newyorkba.

A furcsa utas széleskarimájú ócska cowboy-kalapot viselt, egész ruhája kopott és foltos volt. Aki nem ismerte, feltétlenül azt gondolhatta róla, hogy még arról sincs sejtelve, mennyibe is kerül egy különvonat. De a Halál Völgy lovása nem alkudozott, alig mondta ki az állomásfőnök, mennyi a különvonat ára, már oda is nyújtott neki egy aranyrudakkal telt kis zsákot.

Az állomásfőnök vehetett belőle, amennyit akart. A cowboy-kalapos ember számtalanszor keresztülment így Amerikán és minden utazásához rengeteg kombinációt fűztek az egész országban.

Death Valley's Scotty, a Halál Völgyének Scottyja, — csak ezen a néven emlegették. Az egész Egyesült Államokban mint a legszerencsésebb és a leggazdagabb aranyásóról beszélték róla. A Halál Völgye, mely oly gyakran szerepel az amerikai kalandor-regényekben, valóban megérdemelte nevét és rettegett hírét. Már nagyon régóta sejtették, hogy mérhetetlen kincseket rejtget magában. Megszámlálhatatlan aranyásócsapat próbálta meg ennek a kincsnek a napvilágra hozását. De majdnem minden aranyásó ottveszett. Kevés vidéke van a földnek, amelyet annyi

vér és verejték öntözött volna, mint ezt a völgyet. Csak 1933-ban építették benne az első országutat.

A Halál Völgye ma sem nagyon forgalmas. De az utast, aki odatéved, váratlan látvány fogadja: egy

csodálatos palota,

olyan csodálatos, hogy első látásra inkább kápráztatnak tünik, mint valóságnak. Az építészeti remekműve ez a márványpalota, hatalmas birodalom uralkodójához méltó. Tornya-in zászlók lengenek és jelzik a gazda jelenlétét. De nagyon nehéz bejutni hozzá, csak egészen bizalmas barátai előtt nyílik meg az ezeregyéjszakai palota kapuja.

A Halál Völgy Scottyja lakik benne. A leghíresebb és leggazdagabb aranyásó vagyona mérhetetlen. Olyan csoda folytán, amit senki soha nem ismert és valószínűleg nem is fog megismerni, felfedezte és teljesen egyedül kitermelte az aranytartalmu rétegeket.

Soha senkinek egy szót el nem árult Scotty az arany titkából.

Azt beszélnek, hogy éppen arra a helyre építtette csodakastélyát, ahol hajdan az aranybányát felfedezte. A palota építése különben körülbelül 20 millió dollárjába került. Az építkezésnél személyesen felügyelt és megtiltotta, hogy mély pincékkel lássák el a palotát. Ma azonban Scotty palotája alatt földalatti folyosók húzódnak és ezeket a folyosókat ő maga járta ki. Utvesztőjükben egyedül Scotty ismeri ki magát. Néha, többnyire éjszakánként le szokott ereszkedni a földalatti folyosókba, de hogy mit csinál ott, arról senki nem tud semmit.

—o—

KOZMETIKA

Testápolás télen

A különböző vörösödések és fagyások a téli idény leggyakoribb panaszai. A szépséghibák közül talán éppen az orrvörösség az, melynek igen sok, legkülönbözőbb okai lehetnek a szív- és idegyengeség, éppen úgy, mint a női bajok, a krónikus katarrhusok zavart vérkeringés, hiányos táplálkozás, a bőrörreás megbetegedések. A jelentkező vörösödések között az orrvörösség elfordése csak másodrangú feladat. Fontosabb volna az előidéző ok kezelése. A reparatív szereket csak akkor szabad alkalmazni, ha a bőrön nincsen gyulladás, így a seborrhea esetében, amikor a bőrgyulladásos más kezelésre van szükség.

Ilyen gyulladással csak akkor szabad használni, amiket az orvos előír és szigorúan tartjuk magunkat az orvos rendelkezéséhez.

De ezek a vörösödések és az orrvörösség is nagyon gyakran gyulladással nélkül jelentkeznek úgy hogy ilyenkor csupán mint szépséghibának az eltüntetéséről van szó. Ez kétféleképpen történhetik, vagy egy fedőszínű krémmel kenjük be az orrt és átpuderezük, vagy az arcot ruzsozzuk úgy, hogy kiegyenlítődjék színe az orr vörösségével. Ezek a metodusok természetesen csak az átmeneti vörösségnél jönnek számításba aminek leggyakrabban a hideg szeles veszélyes időjárás az oka.

A vérszegények orra is rendszeren ilyen átmeneti kivörösödésben szenved. Nyáron vagy télen a meleg szobában nem lehet észrevenni, de ahogy az első hideg napok beállnak előtűnik és zavarólag hat. Ez ugyan egyike a legkellemetlenebb eseteknek, de könnyen kezelhető megfelelő készítményekkel (vasas protooxulatos tabl. szedése) és céltudatos helyes étkezéssel.

Nehezebb az esetek másik részének a kezelése, ahol pl. az orrvörösség már krónikusá vált és helyi keringési zavarok idézik elő. Az ilyen helyeket ha megnyomjuk elszíntelenednek de rögtön utána látjuk az erek hátószzerű elágazásait. Ilyen esetekben nem elégedhetünk meg az eltüntetéssel jobban mondván az elfedéssel, hanem megfelelő módon kezelünk is kell, hogy amennyire lehet megakadályozzuk a rosszabbodást. Ismeretes, hogy ilyen esetekben nem szabad alkoholt fogyasztani, kerülni kell a forró ételeket, italokat, kávé, teát. A kérdéses helyeket csak meleg vízzel szabad mosni és jól leszárítani dörzsölés nélkül. Szappant természetesen nem szabad használni. Használhatunk egy emusot vagy mandulakorpát. Nappalra félzsíros krémet, föltéve, hogy nem akarunk használni arcolajat. A krémet is és az olajat is az arcon inkább finoman el kell oszlatni mint bemasszírozni. Két perc teljesen leendő erre, ami főleg tulsok az arcon azt egész finom arevattával letöröljük. A puderezéshez szintelen zsíros pudert használunk.

A gyulladás megelőzésére használhatjuk a következő kenőcsöt: kámfor 2 g, Zink-oxid 3 g, Tumenol-ammonium 0.5 g, Vaselin 30 g.

A fagyásos hely esetelésére pedig: Kaliumjodot Ag. dest. cca 2.50 g, Canphor pulv. 5 g, Lanolin—Vaselin cca 25 g.

—o—

Kozmetikai tanácsadó

Ezen a helyen válaszolunk a hölgyek és urak kozmetikai kérdéseire. A szakszerű válaszokat egyetemileg képzett rovatvezetőnk adja meg, aki járatos az összes szépség és egészségápolási szerek előállításában is, természetesen mindazon esetekben, amikor orvosi tanács is szükséges, akkor orvos munkatársával együttesen adja meg a szükséges felvilágosítást. A kérdéseket kérjük kettős borítékban a belsőn „Kozmetika” jellegével legkésőbb kevédelig a kiadóhivatalba küldeni. Ajánlatos úgy a recepteket, mint a válaszokat megírni. A kozmetikai tanácsadás díjmentes. Akik levél választ óhajtanak, mellékeljenek valóságos levelet.

„Kozmetika” jellegével legkésőbb kevédelig a kiadóhivatalba küldeni. Ajánlatos úgy a recepteket, mint a válaszokat megírni. A kozmetikai tanácsadás díjmentes. Akik levél választ óhajtanak, mellékeljenek valóságos levelet.

K. János, Petrovárad. Hogyan ápoljam lábaimat tyukszemek, bőrkeményedések ellen? A talp és sarok repedezik.

A lábápolás is rendkívül fontos fejezete az egészségápolásnak tessék tehát erre is éppen olyan súlyt helyezni mint bármely más egészségápolási kérdésre. Először jöjjenek a helyesen alkalmazott lábfürdők, szűk ség szerint, akár naponta is. Azután a megfelelő lábbelik cipő és harisnya. A berepedező helyekre a legjobban bevált a lanolinvaselin egyenlő rész keveréke. A keményedésekre, tyukszemekre lehet tapaszt is használni, mely lényegében nem egyéb mint 10—20% szappan salicylos tapasz különböző hozzátételekkel amik a hatást még fokozzák. Vagy folyadékok, melyeknek összetétele a következő: Acid. salicyl Acid. lactie 1.0 g, Collodium 10 g, ez a legegyszerűbb formája, de vannak kész hatások készítmények is. Tessék valamelyiket megpróbálni.

Fülöpáé, Szombor. A fürdőkről már bizonyára Ön is olvasott. Ismeretes, hogy milyen fontos gyógytényezők és az ezzel foglalkozó tan- és balneológia milyen fontos tudomány. Már maga az egyszerű egészségügyi fürdők is mennyivel jobban hatnak és üdőbbé tesznek, ha a kádba például fenyőfürdő tablettát teszünk, mint például a Vélósa, vagy a Juniper, hát igazán hetenként áldozhatunk 3 dinárt egy kád fürdővízre ennyi többletet aki megpróbálta az áldoz is. Gyógytényezők a különböző sósfürdők, akár tengeri só, akár konyhasóból. A kamillatás fürdő améhez persze külön fürdőkamilla kapható egészen olcsó áron. A kéménás fürdő 5 dkg kéménás egy kád vízre. Sok más az illatos növények keverékéből készült fürdők, a szénsavas fürdők. A fürdők készítésére szolgáló minden utbaigazítást szívesen megadok kérem közölje pontos címét.

Szép maradok? Kérdései a jelében megadott gondolat körül forognak. Ma már ezt kérdőjel nélkül is fel lehet tenni. Az Ön esetében még elegendő a gyengébb összetételű kozmetikumok használata. Még pedig a legtekélyesebb arcápolási rendszer mellett lévén Önnek normális arc bőre megmaradhat a levélben említett kozmetikumok mellett csupán pudert használjon vagy Sulfodermet, vagy Sulfotulcot az előírt utasítás szerint. Felváltva egyik héten oxigenes aremaskot előtte és utána egy napig nem szabad használnia a Sulfotalk pudert. Minden második héten Eukalyptusos aremaskot, aminek hatása vetekszik a hamamelis hatásával. Az amerikai kozmetikai intézetek nagy titka. Ha bármilyen kétséges lenne szívesen állunk rendelkezésére s mindent a legapróbb részletekig megmagyarázunk.

Atléta. A napi tornára vonatkozó minden szükséges utbaigazítás címére elment.

György 1906. Hajfestőshampoot csak úgy kaphat, ha vagy tudja a pontos számát, vagy küld hajtűncset. Ha a hajszesz még jobban szárítja a haját, ami természetes is olyan alacsony szesztartalommal kell megcsináltatni amint csak lehetséges, úgyhogy inkább hajvíz legyen. Ha beküldi az eredeti receptet vagy annak másolatát, szívesen átírjuk a receptet.

Érdeklődő Velika Kikánda. A kért teakeverék a következőkből áll: Rad valenianae coux., Fol. menth. pp, Fol. trifolii fibrini, Fol. melissae egyenlő arányú keveréke ez egy modern összetételű csillapító minden patikában kapható. Egy evőkanálnyit főzünk meg két deci vízzel és szűrjük.

A többi kérdésre jövő vasárnapi számban válaszolunk.

—o—

Szeretett képviselőjelöltnők . . .

Milyen módszerekkel dolgoztak a női jelöltek az angol választáson?
— A csecsemőcsokolgatástól a hangszórós gépkocsíig

(London, november). A nagy angol választási küzdelemnek külön érdekessége volt a női jelöltek harca a mandátumért. Hatalmas energiával és lendülettel bocsátkoztak a női jelöltek a küzdelembe. A módszerek, amelyekkel éltek, nagyon különbözők voltak.

Miss Thelma Cazalet, Islington konzervatív képviselőjelöltje például egészen úgy dolgozott, mint a férfiak. Ez az alacsony, molett, barnahajú, barnaszemű és többnyire barna ruhát viselő hölgy már nagy tapasztalatokkal rendelkezik a politika területén és egészen a praktikus módon vezette választási harcát. Reggeltől késő estig hangszóróval felszerelt gépkocsin járta az utcákat és majdnem minden választóját meglátogatta.

— A mostani választáson az az érdekes — mondotta Miss Cazalet — hogy a női jelöltek most fogadják először választókerületük egészen úgy, mint a férfiakat. Érdemeink alapján fogadnak el bennünket és

nem azért, mert teázunk az anyákkal és csokolgatjuk a csecsemőket,

ahogy régebben volt. Nekem ez nagy megkönnyebbülés, mert én praktikus ember vagyok és hü akarok maradni önmagamhoz. Mrs. Anne Fremantle, a St. George ke-

rület munkáspárti képviselőjelöltje, ugy látszik, jobban szerette a régi módszereket. A 26 éves szőke asszony nem elégedett meg azzal, hogy a választók csecsemőit csokolgatta, hanem a maga kisbabáját is magával vitte, mikor sorba látogatta választóit. Nem mindenütt volt sikere ezzel az ötlettel. Néhány nő, akinél látogatást tett, azt mondta neki, hogy

jobban tette volna, ha otthon marad és gondozza a gyerekeit.

— De csak a vénkisasszonyok beszéltek így, — állítja Mrs. Fremantle.

Miss Marjorie Graves, a hackney-i déli kerület konzervatív képviselőjelöltje nem használt hangszórót. Azt mondta, hogy ebben a szegénynegyedben nagyon szűkek az utcák és a vad választási láma zavarná az anyákat és a gyermekeket. Miss Graves is sorra látogatta választóit és azt magyarázta nekik, hogy olyan kerületben, ahol a lakásinség és a gyermekek egészségének megjavítása a legnagyobb probléma, legalkalmasabb a

nőképviselő.

Több szeretettel és hozzáértéssel harcolhat értük a parlamentben, mint a férfiak.

Kifizető-e a méhészet?

Az idej rossz méhésztől után gyakran hallunk olyan kijelentéseket, hogy nem érdemes méhészkedni, mert nem fizeti ki magát. Ez a kijelentés nem állja meg a helyét és igen alkalmas arra, hogy sok kezdőméhésznek kedvét szegje, az ambíciót lehűtse s többeket visszatartson ettől a nemes, egészséges és hasznos foglalkozástól. A méhészt igenis kifizető és áldás az emberiségre.

A méhészt termelőfoglalkozás és a méhek oly értéket gyűjtenek össze, melyek nélkülük veszendők volnának. Nemcsak a kézzelfogható eredményt, az egészséges és tápláló mézet adják, hanem szorgalmas munkálkodásuk közben virágról-virágra járva a virágok megtermékenyítésével közvetve is hozzájárulnak a nagyobb mag- és gyümölcsstermés elősegítéséhez. Egy jól megművelt méhészt hasznára van nemcsak a méhek tulajdonosának, hanem az egész vidéknek. A mézelővirágok értéke — a méhek hozzájárulásával — többmillió dinárra becsülhető, de még több millió érték megy veszendőbe azáltal, hogy a virágok nektáriumai a levegőben párolognak el, mert nincs elég méh, amely összegyűjtené.

Kétségtelen, hogy vannak évek, amikor az időjárás a nektárkiválasztásra kedvezőtlenül hat. Ilyen volt az idej év is, amikor ugyszólván semilyen virág sem mézelt. Ilyen rossz évek voltak és lesznek is. Ez azonban nem ok arra, hogy csak úgy hasból a köztudatba dobjuk: nem érdemes méhészkedni, mert nem kifizető. A méhészt hasznosító foglalkozás és eredménnyel csak úgy üzhető, ha megvan hozzá a kellő lelkes ügyszertet, türelem, tudás, kitartás és szorgalom. A kényelmes, türelmetlen, kapzsi ember ne méhészkedjék. Az ily rossz éveknél megvan az a jó tulajdonsága, hogy a kontárok, a lelketlen méhtartókat kiselejtezi. A lesajnáló kijelentést leginkább az ilyen kontárok szájából lehet hallani, kik egy-egy jó méhészt év után, hallva és látva a szép eredményt, minden további nélkül, hübelebalázs módjára a méhészkedéshez fognak és azt hiszik, hogy abból egyszerre meggazdagodnak. Nem tudják, hogy az eredményt nagyban befolyásolja, hogy milyen a méhlegelő, az időjárás; sőt a kezelés mikéntje s legfőképpen a kezelő szakértelme, pontossága és rátermettsége.

A legtöbb méhészt — ha mindjárt a tanulmányokból való is — szaklapot, szakkönyvet nem olvas; ezek iránt nem érdeklődik. Összes tudását a szomszéd méhésztől vagy valamelyik ismerősénél sajátította el és amit tud, azzal beéri. Egyik baklövést a másik után követi el. Jó méhésztől még valahogy elvergődik, mert ily évben mindenki jó méhészt, de ha a rossz év beköszönt, megáll minden tudománya, méhésztét képtelen átvezetni a jobb évekre. Már pedig a méhészkedés — különösen manapság — igényel annyi szakértelmet, mint bármely foglalkozási ág. A kezdő itt is csak inas és ezután lesz csak segéd, végül pedig mester. A végcél elérését gyorsítja a szaklapok és szakkönyvek állandó tanulmányozása, melyek éppen oly szükségesek és nélkülözhetetlenek a méhésztben, mint a kaptár vagy bármely más méhészteti eszköz. Németországban a lüneburgi kasos vidékeken csak az lehet önálló méhészt, aki a szakmában az inas- és segédéveit kitöltötte.

Hogy érdemes-e méhészkedni és kifizető-e, az alábbi példákkal érthetően és világosan befogom bizonyítani. Az adatokért pedig nem kell a szomszédba menni, mert a hasonlatot mindenki megtalálja a saját portáján körül:

A méhészt megélhetést adó foglalkozás és egy kisember a mai kornak megfelelően felszerelt 80—100 család méhésztől tisztességesen megél, sőt hasznából vagy munkáját szemelláthatóan gyarapítja is. Hogy pedig ez tény mi sem igazolja jobban, minthogy a méhészt száma mind jobban és jobban növekszik. Nem egy — a nagyipar örökövei között szinylődő — kisiparos dobja el a szerszámját és vedlik át méhészt. Jellemzi ezt egy jól bevezetett városi asztalosmester mondása: „Ha pénzért dolgozom nem kapok munkát; ha pedig hitelre: nem kapom be a pénzem. Kis tőkém inkább méhésztbe fektettem, abból megélek és nem dolgozom ennyit mint azelőtt.”

Egy másik asztalosmester, kinek szintén hol volt munkája, hol nem — sokszor közönséges napszamos munkával kereste kenyerét s időközben méhállományát 40 családra szaporította fel — ezeket írja: „Tavaly lisztésfűről 40 Neizer kaptárból per-

gettem 20 mázsa mézet, egy részén vettem egy darab földet, melyet gyümölcsösrel telepítettem be, házat építettem rá, a mesterségtől pedig örökre bucsut vettem”. Melyik kisiparos szerez ma a mesterségéből házat és földet?

Kifizető-e a méhészt

Ugyancsak egy asztalosmester mondja: „Az idej a méhek nem hoztak semmit, de meg is érzem, mert annyi a bajom, hogy azt sem tudom hol áll a fejem. Más éveken a méhek mindig kíségettek a bajokból, nem okozott gondot, hogy miből veszek anyagot, vagy miből fizetem az adómat”.

(Folytatjuk)

Hajók tűnnek el az Óceánon

A kanadai kormány megbízásából kutatóhajó indult utnak a Csendes-óceán északi utvonalára, hogy megoldja a rejtélyt: évek óta nyomtalanul tűnnek el hajók ezen az utvonalon, noha kitűnő személyzetük és kitűnő hajóskapitányaik vannak.

Már régóta figyelik, hogy szeptember és február közötti időszakban minden évben egész sora tűnik el a szállító és kisebb utashajóknak a Csendes-óceán északi utvonalán. Hét évvel ezelőtt az amerikai Elkton a Fülöp-szigetektől indult utnak cukor- és kókuszdiórakományával s amióta elhagyta a kikötőt, nem érkezett semmi hír róla. Ugyancsak hatezerhat száz tonnás volt az angol Asiatic Prince gőzös, amely 1929 januárjában indult el Los Angelesből Yokohama felé. Két héttel később a gőzös még rádióösszeköttetésben állott egy másik hajóval, majd hirtelen megszakadt az összeköttetés. A La Croscenta 6000 tonnás gőzös a kaliforniai San Louisból olajszállítmánnyal indult el Osaka felé. 1931 december 5-én fényjeleit még látták egy tankgőzösről, de azóta nincs hír róla. Az említettek kivül a kisebb szállítóhajók egész sora nem ad hírt magáról azóta, hogy elindult útjára ezen a végzetes óceáni utvonalon. A hajók fedélzetén gyakorlott rádiószakemberek kezelték a készülékeket és személyzetük alaposan iskolázott, régi tengerészekből állott. Eltűnésük máig is megmagyarázhatatlan.

A geológusok és a mélytengeri kutatók azt az elméletet állították fel a hajók eltűnésével kapcsolatban, hogy igen valószínű, hogy a Csendes-óceán mélységeiben hatalmas talajmozgások mennek végbe s ezek a felületi víztömegekre is olyan hatást gyakorolnak, hogy hat-hétezer tonnás gőzösek nyomtalanul alámerülnek, anélkül, hogy viharra emlékeztető tengerjárás volna. A rejtély megoldását célozza a kutató hajó kiküldése. Csatlakozott a kutató expedícióhoz John Wires ismert hajóskapitány is, aki éveken át kutatott nemzetközi egyezmény alapján kiadott kormányutasításra ugynevezett „Bolygó hollandi” hajóroncsok után. A kapitány hajójával számos ilyen hajóroncsot vonatókötélre vett és elvont a hajózás útjából. Mint ismeretes, a különböző tengereken állandóan néhány száz hajóroncs uszlik ide-oda a tengeráramban, amelyeket legényességük elhagyni kényszerült. Van olyan roncs, amely viharban elsüllyedt s azután a nyugodtabb időjárási viszonyok beálltával újból a vízfelszínre emelkedett anélkül, hogy élő lélek lenne fedélzetén, s így veszélyezteti a hajózást. A kutató hajóról ötnaponként adnak le jelentéseket. Ezideig még nem találtak hajóroncsot, noha Wiresnek a „bolygó hollandi” utáni kutatásban olyan szimatiája van, mint a vadászkutyának. Ha az északi Csendes-óceánon szellemhajók sodród-
nak, kétségtelen, hogy meg is fogják találni őket s közben folyik a tudományos kutatómunka a tenger áramlásának mérésével és esetleges örvénylésének megállapítása érdekében.

Az angol királyné 24 órája

(London, novemb. r.) Azok az asszonyok és leányok, akik az angol királyné rangját irigylik, valószínűleg meglepődnek, ha megtudják, hogy napi tizennégy, vagy sokszor tizenhat munkára egyáltalán nem tartozik a ritkaságok közé a brit birodalom első hölgyének életében.

Sokkal nehezebb dolga van Mary királynénak, mint a királyi család férfitagjainak. Neki ugyanis a reprezentatív kötelezettségek mellett a háziasszony feladatát is el kell látnia. Az angol királyné nem szeret a nyilvánosság előtt szerepelni. Magánélete sokkal kevésbé ismeretes, mint királyi férjéé s a királyi hercegeké.

Ezt a magánéletét majdnem szakadatlan munka tölti ki.

Ami az egyszerűséget és a takarékoságot illeti, Mary királyné jó példát mutat alattvalóinak. Az uralkodópár helyzete természetesen megköveteli egy bizonyos életstandard fenntartását, de a királyné gondosan ügyel arra, hogy semmi felesleges kiadás ne terhelje a háztartást. Gyakran kezébeveszi a számolóceruzát, végignézi a beszerzendő dolgok listáját és nem egyszer huz ki belőle.

Ismeretes a királyné konzervatív felfogása a divat területén. Nem szereti a fényűző toalettet,

ruhái egyszerűk és igénytelenek és nem követik a divat új alakulásait,

hanem ragaszkodnak a régebbi stílushoz. A Viktória korabeli hagyományokhoz való hűség gyakran ünnepi alkalmakkor is kifejezésre jut. Így például a debütante-ok évenkénti bemutatkozása alkalmával, amikor az előkelő társaság fiatal hölgyei először jelennek meg az udvarnál és megkezdik társadalmi szereplésüket. Ezekre az ünnepségekre a királyné szigorúan előírja, milyen szabásuak legyenek a ruhák, megározza még az uszályok hosszúságát és a hajviseletet is. Így ilyen ünnepélyen ezért sokszor az a benyomása az embernek, mintha egy ötven év előtti udvari bemutatkozáson venne részt.

Mary királyné rendkívül komolyan veszi alattvalóival szemben fennálló kötelességeit. És az ilyen kötelességnek a teljesítésére gyakran nyílik alkalm. Nem szükséges, hogy olyan rendkívüli események forduljanak elő, mint például az ezüstpajzsa volt. Az ezüstpajzsa ünnepségei fizikailag is rendkívül igénybe vették a királynét. Heteken át naponta körülbelül tizenkét óra hosszat vett részt különböző fogadásokon és ünnepélyeken. Még a késő éjszakai órákban is gyakran meg kellett jelleme a királyi párnak a Buckingham Palace erkélyén, a lelkes tömeg előtt. De hétköznapi, nyugalmas időkben is sok a tennivalója a királynénak.

Napi munkája délelőtt 10 órakor kezdődik és csak a késő éjszakai órákban ér véget.

Számtalan levélbeli kérelmet kell elintéznie.

A titkárok és titkárnők egész serege olvassa és rendezzi a leveleket, mielőtt eléje kerülnek. Sok kérés teljesítését alaposan meg kell gondolni, mert a közérdeket érintik. Ha például a királyi pár megjelenik valamilyen ipari kiállításon, az ott képviselt áruban rendszerint élénk kereslet indul meg. Ha Mary királyné valamilyen szövet, vagy másféle áru iránt érdeklődik, tömegesen futnak be a megrendelések a birodalom minden részéből. Ha egy festőkiállítását a királyi pár nyitja meg, biztosra lehet venni a kiállítás anyagi és erkölcsi sikerét.

Királynői kötelességei alig adnak időt a birodalom első hölgyének arra hogy kielégítse a maga kedvteléseit. Mary királyné legfőbb szenvedélye a régiségkereskedések látogatása és régi butorok vásárlása.

Legkedvesebb vásárlása pedig az, ha unokái, a yorki herceg gyermekei megjelennek a Buckingham palotában és vidám nevetésükkel betöltik az ódon termeket.

SAKK

33 SZÁMÚ FELADVÁNY

H. Rinck-től.

Világos: Kf8, Fe2, gy: c2, g6. (4).
Sötét: Kc8, Hd6, Fe4 (3).
Világos indul és nyer. (5 pont.)

MEGFEJTÉSEK:

32. számú feladványunk helyes megfejtése: 1. Fb1+, Kf6, 2. Fe4! Ke5, 3. Fh1!! (Fd5-re Kd6. 4. c7, Fxd5. 5. c8V, Fe6+!) Kd6. 4. c7 és nyer. Helyesen fejtették meg: Korna István (Bela Crkva), Német Károly (Szombor), Málík Ferenc (B. Topola).

47 SZÁMÚ JÁTSZMA.

Francia játszma.

A világbajnoki meccs 9. partija. Játsszották Amsterdamban 1935. október 22-én.

Világos: Dr. A Aljechin.

Sötét: Dr. M. Euwe.

1. e4, e6, 2. d4, d5, 3. Hc3, Fb4. (Euwe mint sötét megmaradt e lépés mellett, amellyel a 3, 5 és 7 játszmákban 2½ pontot veszített.) 4. Vg4 (Az előbbi partikban a világbajnok 4. a3 és 4. He2 játszott. A szöveglépés nyitás és pedig jó.) Hf6. 5. Vxg7, Bg8. 6. Vh6, Bg6. 7. Ve3, Hxe4. 8. Fd3! f5 (Hxc3 nem jöhetett Fxg6! miatt.) 9. Hge 2, c5! (Nagyszerű lépés, amely némi ellenjártékot ad sötétnek.) 10. Fxe4 (Ha f3 akkor Vh4+ 11. g3, Hxg3. 12. Hxg3, cxd4. 13. Vf2, dc. 14. h3 stb. következne sötétre előnyösebb állással.) f5xe4. (Aljechin lecserélte a keletlen huszárt és ez által átengedte sötétnek a futópár előnyét. Sötét dxe4-el sokkal szolidabb állást ért volna el.) 11. Vh3, Heb. (A helyes folytatás 11... Ve7 volt, amire 12. Hf4 nem ér el semmit sem Bg5 miatt.) 12. Vxh7, Vf6. 13. Hf4, cxd4 (Minden valószínűség szerint He7 nagyobb ellenállást fejtett ki.) 14. Hxg6, dxc3. 15. h3, He7. 16. Hxe7, Fxe7. 17. h4! (A végjáték világosnak nyerve van a királysárhoz gyalogokkal.) Vg7. 18. Vh8+, Vf8. 19. Vxf8+ Kxf8. 20. Fg5, e5. 21. f3, exf3. 22. gxf3 (Erősebb folytatás lett volna 22. Fxe7+ és azután gxf.) A szöveglépés sötétnek remis esélyeket nyújt.) Fa3! 23. f4, Ff5! (Sötét két utolsó lépésével olyan állást ért el, amelyben a futópár kitűnően érvényesül. Ezt látva Aljechin visszaadja a kvalitást is.) 24. fxe5, Fxc2. 25. 0-0+ Kg8. 26. Bacl, Fxc1. 27. Bxc1, Ff5 (A remis biztosító lépés 27. Bc8 lett volna. 28. Bxc2, d4 stb. folytatással. A két szabad gyalog felé a futóval.) 28. Bxc3, Bc8. 29. Bf3, Bf8? (Ezzel sötét elvesztett. A remishez vezető lépés 29... Fe4! volt.) 30. Ff6! (Világos az összes pontokat birtokába tartja és a végjáték hátralevő részét pompásan játsza.) Fe4. 31. Bg3+ Kf7. 32. h5, Bc8. (Szomorú beismerése annak, hogy sötét 29-ik lépése rossz volt.) 33. Bg7+ Ke6, 34. h6, d4. 35. h7, Bc1+ 36. Kf2, Bc2+. 37. Kg3, Fxh7. 38. Bxh7, Bxa2. 39. Kf4, b5. 40. Ke4, Be2+ 41. Kxd4 sötét feladta.

SAKK-HIREK:

Kanada bajnokságát M. Fox nyerte ötödik ízben (1927, 1929, 1931 és 1932 is ő nyerte.)

Noviszd—Beograd klubközi verseny lesz ma Beogradban 10 táblán.

Liliental—Ligetli magyar mester Szovjet-országra Alatorzev-vel a kiváló orosz mesterrel meccset játszik, amely az ötödik játszma után 2½:2½ arányban döntetlenül áll.

A német Sakkszövetség a jövő év folyamán Münchenben sakkolimpiázt akar rendezni amelyen a résztvevő országok 10—10 játékosal venének részt.

A szentai Sakkör 5:3 arányú győzelmet aratott a starakanizsai (Pavlovgrad) sakkör felett.

A noviszadi Sakkör bajnoki versenye december 5-én kezdődik. Játéknapiok: kedd és csütörtök. Díjak: 400, 250, 100, 50 dinár. A verseny vezetői: Bröder sakkmester és Zsivánovics.

Bélveg

Rovalvezető Dr. Dürbeck F.

A „Noviszadi Filatelista EGYLET” csereestés minden szerdán este 8 órai kezdettel a Habag kavéház különtermében tartja. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. Leveleim: „Društvo novosadskih filatelista” Višnovov trg 2. Válaszbélyeg mindenkor melléklendő. Egleleti postacsekk számla 58712.

A NOVISZADI FILATELISTA EGYLET HIREI

Skartárverés. A noviszadi postaigazgató ság az ezévi november hó 11-re kitűzött skartárverést megtartotta, azonban a postaügyi minisztériumi még nem hagyta jóvá az árverés eredményét. Ezért kérjük tagjainkat, akik az egylet útján az árverésen résztvettek, hogy legyenek egy kis türellemmel, az egylet vezetősége még idejében tudára fogja adni az érdekelteknek az árverés eredményét, illetve, hogy azt a postaügyi minisztérium jóváhagyta-e.

Filakovac Vjekoszlav f. Vukovaron e hó 23-án elhunyt az ismert vukovári bélyeggyűjtő Filakovac Vjekoszlav. Az elhunyt közel 13.000 darabot tartalmazó bélyeggyűjteménynek volt tulajdonosa. A gyűjteményben sok értékes és ritka bélyeg van.

JUGOSZLAV BÉLYEGHAMISÍTVÁNYOK

A jugoszláv filatelista szövetség közlönye a „Filatelista” most megjelent számában a szubotica-i bélyegbemutató alkalmával megtartott bürzén a Pa'anaeski Radivoj és Milutin szombori cég által áruba bocsátott használt árvizes és icszes hamisítványokkal foglalkozik. A zágrebi „Novosti” október 30-i száma is röviden megemlékezik erről a sajnálatos esetről, melynek bővebb ismertetését már azért is kötelességünknek tartjuk, hogy olvasóinkat esetleges károsodástól megóvjuk.

Bennünket, noviszadiakat már azért is közelebbről érdekel az ügy, mert nálunk is, — bár más oldalról — már a múlt évben történt kísérlet ily hamisítványok terjesztésére és ezt az esetet is az egyik éles szemű noviszadi gyűjtőnk fedezte fel, aki azokra rögtön felhívta a Savez jelenlevő titkáranak, dr. Radivovic-nak figyelmét. A titkár intervenciója sajnos csak annyiban járt eredménnyel, hogy a hamisítványok eladását betiltották és a tilalom talán alkalmas volt arra, hogy a jelenlevő gyűjtőket további károsodástól megóvjuk.

A noviszadi egyesületnek egyébként alkalma volt a fenti cég egy másik hasonló elbírálás alá eső ügyében eljárni. Dr. Schberlini gyűjtő ugyanis beküldött egyesületünknek egy csaknem teljes „Prekomurje” kollekción, melynek valódiságát a cég garantálta. Richter általánosan ismert berlini bélyegszakértő az összes bélyegeket hamisaknak találta és a noviszadi egyesületet kérte fel intervencióra, mely azonban eredménytelen maradt.

Mind a két eset káros hatással lehet a szépen fejlődő filateliánkra és a jugoszláv bélyegek méltán megérdemelt hírnevét és kedveltségét különösen külföldön csökkentheti. Már pedig ez nemcsak bennünket, gyűjtőket érdekel, hanem talán elsősorban a postakincstárt, mert évente százezrekre rug a postakincstár bevétele az u. n. skart eladása révén, mely legnagyobb részében külföldre vándorol. Milliókat kitevő összegek kerülnek továbbá az országba külföldről a forgalomba kerülő használatlan alkalmi és forgalmi levélbélyegért a posta minden ellenszolgáltatás nélkül és így a postakincstár feladata volna az ilyen és hasonló esetek üldözése.

Reméljük, hogy a nemrég létesített postaügyi minisztérium sürgős feladatának fogja tartani a bélyeghamisítók üzelmeit lehetetlenné tevő törvény megalkotását, amint Görögország, Ausztria, Magyarország, továbbá több tengerentúli állam már megtette.

Ének az ösmeretlen emberről

Kaleidoszkóp

Valamikor, egy régen elperdült vasárnap délutánon, egy régen tovatűnt augusztus fűlledt és tunya délutánján, ödöngtem a Városligetben.

Hajdó, a szabalevegőben lebegő habfeány, a kétfarkú és szárnyas tevedár, a láb és karnélküli góliát és a kétszázkilós csecsemő szenzációt libegő sátorbódéi között, a vurstliban.

A zsebemben tíz krajcár ugrándozott és a szívemet, naiv, gyermeki szívemet elöntötte a birtoklás gőgös és boldog öröme.

A határtalan lehetőségek ujjongó és diadalmas öröme, a mint bolyongtam ott a nyűtt és koszos sátorponyvák között. A korlátlan lehetőségek öröme, amit ez a pompás tizkrajcáros sugárzott belém.

Mindig vonzott, minden, ami rejtélyes. Mindig élt bennem egy szilárd és gyönyörű hit, hogy a dolgok mögött, amelyek gonoszak és közönségesek, van valami, ami szép, boldog és rendkívüli.

Ez a hit tartott meg azóta is, hogy végkép el nem estem, hogy még mindig bírom az iramot, hogy még mindig megyek e bus, megvert sereggel, akik az én népem.

Azon, az elmúlt gyermekkorom augusztusi délutánján is tele voltam vágyakozással, az ismeretlen felé. Tele volt a szívem sóvárgással és elhitttem, hogy látok majd szárnyas tevéket és habfeányt, aki a lebegő égből repül. Valami nagy, szent, heves és fájdalmas reménykedésben — amiben meg volt már az örökös kudarc látnoki érzete is — hittem, hogy ott, túl a varázskunyhó ponyva ajtaján egy más világ van.

Egy más világ, amiben teloldódhatom, amivel egyébe lehetek, amiben boldog lehetek, amiben nincs nehézkedési törvény és egyáltalán nincs semmiféle törvény, csak gondolat van és fantázia van és csillogó lehetőségek boldog beteljesülése.

Varázsváros utcáin bandukoltam, nem hallottam és nem láttam és csak a vágyakozás dalolt bennem. Nem láttam. Baka ur Szakácsné högy huzott el mellettem balga andalgásban; mint boldog darupár a fészek felé. Gyermek ugráltak ritmus és értelem nélkül a zengő napfényben összefogódva a katonabanda muzsikájára, óriáskifit árult a pék és színes gyönyörűségeket a lufballonos ember. Rekedten harsogott a ringispil rokkant verkleije, szagosszappanzagu vádlik fölött libbent a kikeményített szoknya és káplár ur nyakán a csontcsillag úgy világított, mint az üstökös.

De én mindebből semmit sem láttam, engem Hajdó érdekelt és a tevedár.

Azután, mikor bűvös pénzem erejéből megnyitak előttem a ponyvaajtók, tudomásul vettem, hogy Inge a gyönyörűsége, mindig repül, csak éppen most nem repül, hogy volt egy tevedár, de meghalt, Hajdó, a szultán szép leánya a parkban bolyong és részemre nem maradt immáron semmi.

Mindez — mint mondtam — régen volt. Azóta megtanultam a magam leckéjét és tudom, hogy nincs semmiféle beteljesülés. Csak várakozás van.

★

Most jut eszembe, hogy tulajdonképpen az én ismeretlen seregemből akarom írni.

Szégycan'em magam, mert elragadt a hém, a magam tulságos szeretete.

A kikerilidről akartam írni és a kikeriki árusáról, arról az emigrált bolgár politikusról, aki csak sötétben és éjjel merészkedik kimozdulni az utcára, mert akkor védi őt népe lovagias szelleműl átítatott lelke, ami tiltja a sötétben, hátulról való ölést.

Írni akartam a félig vak, hamvababolt emberről, aki kis, jelentéktelen és izl'stelen gipszfigurákat árul és, ha elmegy, alig találja meg az ajtót.

Írni akartam emberekről, akik az orosz-lán sörényét és a tigris karmait véshetnék a cimerükbe és akik félálomban, a téboly

HIREK

— Időjárás. Közép- és Észak-Európa felett esős, Dél- és Délkelet-Európa felett részben felhős volt az idő. Jugoszlávia nyugati részében derült keleti és északi felében felhős, ködös volt az idő. Zagreb környékén gyenge eső volt. A hőmérséklet a déli és északnyugati részekben csökkent, egybeült emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Szarajevóban —9 fok, a legmagasabb Herceg Novin 14 fok volt.

Időjárás: Részben felhős idő várható, helyenként reggeli köddel. A hőmérséklet kissé emelkedik.

— A földművelésügyi miniszter látogatása Noviszádon. Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter ma, vasárnap déln Noviszádra érkezik és megtekinti a nemzetközi fajbaromfikiállítását.

— Negyedszázados jubileum a biztosítási szakmában. Siposs János, az Egyesült Biztosító Rt. noviszádi fiókjának helyettes igazgatója szakmunkásságának huszonötéves évfordulóját ünnepli. A jubiléum 1910. december 17-én lépett az Első Magyar Általános Biztosító Társaság noviszádi fiókjának kötelékébe. s 25 év óta teljes értékű szolgáltatást később a Herceg Boszna, majd az Egyesült Biztosító Rt.-nál, amely vállalatok az Első Magyar Általános Biztosító Társaság jogutódjai.

— A noviszádi zeneegyesület második társasösszejevetele. A noviszádi zeneegyesület december 5-én rendezte második társasösszejevetelét a Habag nagytermében. A műsoron Zilner, Mozart, Mascagni, Dargamuski, Hrisztics, Fucsik, Mohr és Ilin művei szerepelnek. A hangversenyt Zorko Boris és Vojtehovszki Jarosláv vezénylik. A műsor után tánc. A zeneegyesület tagjai nem fizetnek belépődíjat. A műsor este 9 órakor kezdődik.

— MIKULÁSRA az idén is mint minden évben legolcsóbban a legjobb és legszebb dolgok Hacker cukrásznál, Jevrejszka 11. kaphatók.

— A széngázmérgezés megölt egy inasgyereket. Petrovgrádról jelentik: Jovánovics Váza tizenöt éves tarasi származású pékinas, aki Tápai Mihály péknél volt alkalmazásban, tegnap este szénnel befűtött a szobájában és hogy minél több meleg fejlődjön, nyitva hagyta a kályha ajtaját. Mire reggel rányitották az ajtót, halott volt, megölte a gáz.

Mikulásra legszebb ajándék RUFF cukorkaüzletben kaphatók

— Uj igazgatóság a petrovgrádi munkásbiztosítói élén. Petrovgrádról jelentik: A szociálpolitikai miniszter tegnap kelt rendeletével felmentette a petrovgrádi munkásbiztosító pénztár igazgatóságát és új igazgatóságot nevezett ki. Az új igazgatóság tagjai a következők: a munkaadók köréből: Kosztics Petár, kamaral elnök szőnyeggyári igazgató, Dragan Kristóf kalapgyáros, Malbaski Dusan szabó, az iparkamarai kirendeltség elnöke, Vukov Jesta kádár, Risztics Gyóka kereskedő és Jovánovics Szima kikindai bankigazgató. A munkások sorából Knebl Nikola magántisztviselő, Sarics Ráda péksegéd, Bardocz Hugó nyomdász, Mirkov Nikola cukorfőző, Rainik Fülöp lakatossegéd és Kurjak Dimitrije börgyári munkás. A felügyelő bizottság munkaadó tagjai Boberics Mladen villanytelepi igazgató és Novákovics Milán pékmester. A munkások sorából Putics Joszíp bankigazgató és Vukicsevics Pája cukorgyári fűtő.

BEOGRAD

Jugoszlávia — Hirdetés 1:1 (1:1).

és a nyomoruság meggyéjén bandukolnak. Írni akartam, hogy magamhoz öleljem őket, a felebaráti szeretet szent nevében. Hogy piros, meleg fénvt adjak nekik az én árva és elkárhozott lelkemből.

★

De látom, mindez: hiábavaló.

Farkas Béla

— Wallfisch Ilonkát, aki ismeretlen helyre utazott, értesítjük, hogy Tomisics sulyosan és komolyan megbetegedett s ezért fontos, hogy haladéktalanul jelentkezzen Tomisicsnál Beogradban. 3691

— „ZLATNA LIRA“-étterem BEOGRAD, Kralja Aleksandra 70, telefon 25—7—61. A legelegánsabb beogradi étterem. Francia és hazai konyha. Tengeremléki specialitások. Naponta friss kamenica (osztriga), lingisti és más tengeri halkülönlegességek. Oplenáci borok. Elsőrendű szalóznzenekar. Dansing.

— Villamos és autóbussz összeütközése Noviszádon. Könnyen végzetes következményekkel járható közlekedési baleset történt pénteken este 7.45 órakor Noviszádon. A Szentháromság-szobor előtt a villamos összeütközött egy autóbusszal, amelyet Poszjerac Petár sofför vezetett. A villamos az autóbussz hátsó részét megrongálta, de komolyabb baja egyik járműnek se esett. A kár mintegy 300 dinár.

— Mikulás-délután rendez a noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet. A noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet szegényeinek felségélyezésére december 5-én csütörtökön Mikulás-délután rendez a szokásos teadélután helyett. Az elnökség kéri a tagokat, hogy gyermekeikkel együtt jelenjenek meg. A Mikulás délután 4 órakor kezdődik. Vendégeket szívesen látnak.

— Kivégezték Ausztriában egy feleséggyilkost. Salzburgból jelentik: Salzburgban szombat reggel kivégezték Neudorfer János 31 éves segédmunkást, aki nemrég meggyilkolta feleségét.

— „Halmoznak“ a petrovgrádi betörők. Petrovgrádról jelentik: Az ősz beálltával rendkívül gyakoriak lettek a betörések Petrovgrádon. Az elmúlt éjjel négy betörés történt. A betörők elsőnek Pavlovics Milán alkalmazásába hatoltak be és elvittek 1500 dinárt. A zsákmány valószínűleg nem elégitette ki őket, mert ezenkívül ellátogattak még a Spitzer-féle burgyonagykereskedésbe, a Frisch gabonarakárta és Ficht Gimnázium-uccai lakatosmühelybe.

— Törökország még mindig hadiállapotban van San Marinoval. Ankarából jelentik: Több török mezőgazdasági szakértő San Marino köztársaságba akart utazni. A szakértők azonban nem kapták meg a beutazási engedélyt, mert Törökország a világháború befejeztével elfelejtett békét kötni a kis köztársasággal s ennél fogva továbbra is hadiállapotban van vele.

— Gyanus körülmények között meghalt egy novacrnjai kisfiú. Petrovgrádról jelentik: Weifert Ludvig novacrnjai gazdálkodó ötéves Péter nevű fiacskája tegnap éjjel rejtélyes körülmények között meghalt. Este még makkegészséges volt a gyermek, reggel holtan találták ágyában. A petrovgrádi államügyészség elrendelte a holttest felboncolását, mert az a gyanu, hogy a gyermek mérgezésnek esett áldozatul.

— Marton Andor ünnepelte nevenapján Petrovgrad magyarsága. Szombaton András napján a petrovgrádi magyarság meleg ünnepségekben részesítette Marton Andort, a bánáti Hitelszövetkezet igazgatóját, a Gazdasági Egyesület volt elnökét, a volt Magyar Közművelődési Egyesület sok éven át volt igazgatóját, aki a névnapját ünnepelte. Marton Andor üdvözlésére megjelent Várady Imre dr. volt országgyűlési képviselő vezetésével a petrovgrádi magyarság minden korosztályának képviselője. Marton Andort az ország különböző magyarlakta vidékéről is elhalmozták sürgönyileg vagy levélben jókívánságokkal.

— Megjelent a GRIMASZ 39. száma. Érdekes, ötletes tartalommal jelent meg a Grimasz e heti száma is. Dr. Nagy Iván és dr. Szántó Gábor beszélgetése; Szankciós közgazdasági Grimasz; Pistike; Habitudozás a NAK közgyűléséről és sok aktuális tréfa töltik meg Jugoszlávia egyetlen magyarnyelvű vicclapját. A Grimasz mindenütt kapható.

— Francia humor. Történelemtanárr: Nagy Károlynak kiváló érdemei mellett hibái is voltak. Ki tudja megmondani valamelyik hibáját? Diák: Iskolákat épített!

— **Házasság.** Szerda József (Petrovszkelő) és Kaszás Amália (Ada) november 23-án házasságot kötöttek Adán. (Minden kúton értesítés helyett.)

— **A szombori Jótékony Magyar Nőegylet rendez évi közgyűlése.** A szombori Jótékony Magyar Nőegylet december 2-án hétfő délután 4 órai kezdettel tartja évi rendező közgyűlést a városháza kistermében.

— **A Zagrebi Magyar Egyetemi Hallgatók Kulturregyesülete** vasárnap rendezte második sikerült zenedélutánját, melynek műsorán Schubert zongorára írt szerzeményei szerepeltek. Az ismertető előadást Schubert-ről Ruff István, erdész tartotta alapos felkészültséggel. Utána Tantos László, zeneakadémiai hallgató játszotta biztos technikával Schubert két „Impromptu“-át (op. 24. No. 4. és Op. 124. No. 4.), majd Resch Margittal, aki méltó partnernek bizonyult, Schubert négykezesre írt híres „Katona indulóját“ adták elő. A lelkes ünneplés után, Tantos az ismert „Moment musical“-lal fejezte be a nívós műsort. Vasárnap, december 1-én rendezti az egyesület a Schubert délután második részét, melynek műsorán a kiváló mester több vonóhangszerre írt klasszikus műve szerepel.

— **TOPOLAI HIREK.** Pavkov Dusan teleges elment Lebach Ádám bajsai nagybirtokos tanyájára és az egyik épületről leszedte az ablakokat és ajtókat és be akarta építeni a saját házába. Lebach feljelentésére a hatóságok a teleges ellen eljárást indítottak. — Ozorák Péter gazdálkodó feljelentést tett a csendőrségen, hogy káposztás kertjéből ismeretlen tettesek nagymennyiségű káposztát vittek el. — A legutóbbi hetipiacon a rendőrség több gyanús személyt fogott össze, akiket illetőségi helyükre toloncoltak. — A legutóbbi hetivásáron a sovány állatok ára igen gyenge volt. A hizottállatok ára nem változott. A pulyka kilóját 5 dinárért vásárolták.

— **CSANTAVIRI HIREK.** A csantaviri adóhivatal felszólítja a háztulajdonosokat, hogy házadóvallomásukat legkésőbb december 15-ig nyújtsák be. — A községi képviselőtestületnek azt a határozatát, amellyel legutóbb új tisztviselőket választottak, az egyik képviselő megfélebbezte. — Juhász Sándor mézárasmester házába a napokban ismeretlen tettes hatolt be és nagy darab húst akart ellopni. Amikor zsákmányával az uccára ért, a járőrök meglátták, mire a húst eldobta és elmenekült. — Az adóhivatal felhívja a hátralékos adózókat, hogy hátralékokukat haladéktalanul fizessék ki, mert különben végrehajtást vezetnek ellenük.

— **Változatos és tartalmas a „Hid“ legújabb száma.** A jugoszláviai fiatal magyar értelmiség nemzedék egyetlen folyóiratának a „Hid“-nak új száma most hagyta el a sajtót. A lap a szokott nívós és gazdag tartalommal jelent meg. Értékes cikkeket közöl azokról a kérdésekről, amelyek a fiatal nemzedéket a legnagyobb mértékben érdeklik. Különösen figyelemreméltó Szebeni Tamásnak a kereskedőifjak gazdasági és kulturális helyzetéről írott cikke. Ezenkívül dr. Schwarzer Gyula, Korsós Tibor, Hermez Lola, Tóth Bagi István, Marcell M., Léway Endre, Gogárdi József és mások irtak értékes cikkeket a lapba. A lap példányonkénti ára 3 dinár. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Szubotica, Sienkievica ucca 23.

— **A sváb-német Kulturbund szombori fiókjá** vasárnap d. u. 3 órai kezdettel ünnepélyes programmal üli meg az egyesülés ünnepét. A program keretében hazafias szónoklatok, énekek és a szavalókórus szerepelnek. Utána körülbelül 5 órakor jótékony célu teát rendez az egyesület női szakosztálya.

— **Akinek étvágya megcsappant és bélműködése renyhe, anak a természetes „Ferenc József“ keserűvíz csakhamar rendbehozza az emésztését és szabályozza a székletét**

Nr. 15485 S. ad. 25. V. 1935

— **KANIZSAI HIREK.** A katolikus hitközség szombat délelőtt Horváth János plébános elnökletével közgyűlést tartott. — Losonczi János kanizsai szelmalmából éjszaka ismeretlen tettesek elloptak 10 métermázsas búzát. A rendőrség megindította a nyomozást. — Nagybaconai Kuszus Béla postaelőőr 43 éves korában meghalt. Halála általános részvétet keltett. — A belvárosi katolikus énekkar megalakult. A próbákat vasárnap és csütörtökön tartják.

— **A noviszádi Polgári Magyar Daloskör mükedvelői karácsony másodnapján előadják a „Fruskát“.** A Daloskör mükedvelői Gerich Bandi rendező vezetésével hetek óta szorgalmasan próbálják Barry Connors „Fruska“ című háromfelvonásos vígjátékát Zagon István magyar fordításában és átdolgozásában. A darab írója egy amerikai kisvárosban élő család életét dolgozta fel és figyelemmel és finom humorral. A „Fruska“ az elmúlt években bemutatott vígjátékok közül a legsikerültebbek közé tartozik és előadása mükedvelők részére nagyon hálás. A Daloskör színügyi bizottsága ez alkalommal régi, kipróbált mükedvelői gárdáját Fucsik Micivel, az újonnan felfedezett tehetséggel egészítette ki, aki a címszerepben közvetlen és kedves játékaival már az első próbákon is kitűnt. A darabban fontos szerepe van Horel Nusinak, akivel a Daloskör mükedvelői gárdája kiváló új tehetséget nyert. A nagyobb férfiszerepeket Möriz István és Wack Imre, a Daloskör két tehetséges mükedvelő színésze játssza, a főszerepet Székács Károly alakítja. A „Fruska“ bemutatója karácsony másodnapján lesz a Daloskör Nikola Teszla uccai, rövidesen elkészülő otthonában. A díszletek Becskéházi Sándor tervei szerint készülnek.

— **Nagyságos Asszony, ha Ön jó és izletes kávét akar, forduljon bizalommal Gausz Viktorhoz, Noviszád, Haltér. Telefon 33-66.**

Standard rádió

nem ismer
tavolságot

Standard rádió

vezet

Standard rádió

a legfokéletesebb

Minden városban és községben képviselőlet és lerakat

— **SZIVÁCI HIREK.** Frádl József római katolikus kántor harmincéves szolgálata után nyugalmába vonult. Az új kántor megválasztására a katolikus hitközség rövidesen kiírja a pályázatot. — A katolikus hitközség előjáróinak mandátuma lejárt, rövid időn belül megejtik az új választást.

— **Hamis fuvarlevéllel** bácskainak minősítették a bánáti kendermagot. November 29-iki számunkban ilyen címmel megjelent cikkünkkel kapcsolatban Bosnyák Ernő szombori nyomdatulajdonos annak a közlését kéri, hogy ő nem adott ajánlólevelet Kaufmann Imrének és Hódosi Lajosnak a budapesti Bienenstock nyomdához a bélyegző elkészítésére, csupán annyit tett, hogy a két kereskedőt néhány közömbös ajánlószóval a szubotica Fischer és Krausz céghez küldte. Az ajánlólevélben csak azt írta, hogy a cég szolgálja ki a megrendelőt, de nem írta, hogy milyen munkáról van szó. Egyébként a Fischer és Krausz cég nem készítette el a kérdéses bélyegzőt.

— **Rablótámadás** meséjét találta ki a feleségétől való féltelmében. Drázsics Ráda 31 éves beregsi molnár a napokban feljelentést tett a rendőrségen, hogy a novifutogberegcsai országúton este ismeretlen tettesek megtámadták és elvették többszáz dinár készpénzt. A csendőrség az ügyben nyomozást indított, azonban semmi jel sem mutatott arra, hogy a rablóvilkosság valóban megtörtént. Drázsicsot vallatásra fogták és ekkor beismerte, hogy a rablótámadás nem történt meg és a mesét csak azért találta ki, mert pénzt és a kocsmában elitta, elkártyázta és a felesége előtt így akarta igazolni a pénz eltűnését. A csendőrség a molnár ellen megindította az eljárást. Drázsics így most nemcsak a feleségétől kap büntetést, hanem már a bíróság előtt is felelni fog tettéért.

— **Női esküvők, férfi- és férfikabátok, legújabb bécsi és párizsi modellek, kaphatók Fischer J. és fia cégnél, Noviszád.**

— **VRBASZI HIREK.** A bánai hivatal helyett adott Guralj Emil mérnök és Elszász János másodbíró felebbezésének és megsemmisítésének Klein János közigazgatási írnok és Mensch Pál községi végrehajtó megválasztását. A községi orvos megválasztása ellen beadott felebbezés még nem nyert elintézés. Az aljegyzői állásra hirdetett választás határidejét még nem tűzték ki. — Az egyesülés ünnepe alkalmából vasárnap, december 1-én a Szokolegyelet a sztrivribázi Szokolothonban délelőtt 11-kor díszközgyűlést tart, mely alkalommal az új szokolatok leleszik az esküt. Este 8 órakor a Greifenstein szállóban táncol egybekötött műsoros szoklakadémiát rendeznek. Az ünnepi beszédet Araniczki Dragomir tanfelügyelő mondja. — A VSC ezidén is megrendezi Mikulás estjét, december 5-én d. u. 4 órakor a gyermekek, este 8-kor a felnőttek részére a Greifenstein szállóban. Az ajándékesomagokat a Schindler, Theisz és Klein csemegekereskedések veszik át. Kezelési költség címén csomagonként 3 dinár fizetendő. — Magyar Lajos sofőr előgyújtással gurblizta be gépkocsiját. A felhuzott vas visszacsapott és Magyar jobbkarját két helyen eltörte. — Dietz Henrik tanító neje lemondott a protestáns nőegylet elnöknői tisztségéről és helyébe Mőder Henrik evang. lelkész neje került. — A protestáns egyházi énekkar, mely 10 évvel ezelőtt alakult meg Ciek Mihály kezdeményezésére, szombaton, november 30-án este ünnepélyes külsőségek között üli meg jubileumát az Ipartestületben. — A jugoszláviai német gazdáljak két hónapos téli mezőgazdasági tanfolyama december 2-án, hétfőn kezdődik a német tanítóképző oktatási termében. Eddig mintegy 30 hallgató részvétele biztos. — Ifj. Rumpf Pál földbirtokos, a községi elnök fia, eljegyezte Schmidt (Öt) Erzsike urleányt. — Vasárnap és szerda este adták elő a vrbázi keresztes ifjak a Remlinger-féle vendéglőben a „Füsti feeske“ c. vígjátékot. Az előadást nem lehet művészi szemmel elbírálni, de a mükedvelők nívó szempontjából mindenkit kielégítettek. A gyakori szereplés az előszínen játszó lelkes gárdát egyes együttésé alakíthatja ki. A szereplők közül Puni és Horváth nyújtották a legkiválóbbat. Mindkét előadást szépszámú néző látogatta. A darabot szombaton este még egyszer színházhoz a Bieber-féle vasúti vendéglőben.

— **SZTARAMORAVICAI HIREK.** A sztaramoravica anyakönyvi hivatalnál novemberben a következő adatokat jelentették be: születtek összesen tizenöt, ebből 8 fiú és 7 leány. Házasságot kötöttek: Csik Pál Nagyidai Rozáliával, Gaál István Buruzs Juliannával, Facsar Gyula Nemes Zsuzsannával, Szivel István Babj Ilonával, Róth Frigyes Bancsi Eszterrel, Matólesi Pál Zelej Margittal. — Meghaltak: Apró Katalin 5 éves, Rácz János 6 napos, Kovács Mária 80, Antal Mária 22, Lovas János 86, Nagy Sándor 25, Kovács Sándor 36 és Lakatos Julianna 91 éves korában. — A község előjárósága felhívja a lakosokat, akik nincsenek benne a választói névjegyzékben, de azt hiszik, hogy szavazati joggal rendelkeznek, legkésőbbben december hó 15-ig jelentkezzenek a közoktatásügyi osztályon. — Az egyesülés emlékünnepén Sztaramoravicán is mindhárom vallásfelekezet templomaiban ünnepélyes istentisztelet lesz, melyeken az összes egyesületek és kulturintézmények részt vesznek.

— **Nemzetközigelem és fajbaromfi kiállítás Noviszádon.** Noviszádon november 30. és december 2. között nagy nemzetközi galamb és fajbaromfi kiállítást rendeznek. A kiállítás iránt már eddig hatalmas érdeklődés nyilvánul. A kiállításra kerülő jugoszláv anyagot jövőre elviszik a müncheni baromfi világkiállításra, amelyet a berlini olimpiással egyidejűleg tartanak meg.

— **Házfelügyelőt keres a Noviszádi Polgári Magyar Daloskör.** Minthogy a Noviszádi Polgári Magyar Daloskör új otthona rövidesen elkészül, az egyesület az otthon részére házfelügyelőt, illetve pénzbeszedőt keres. Írásbeli ajánlatokat az igények pontos megjelölésével f. évi december 6-ig kell benyújtani a Daloskör elnökségéhez.

— **Teavaj, naponta friss, a legjobb minőségű Gausz Viktornál, Noviszád, Haltér 5. telefon 33-66.**

— **Nem lopták el Dorozslóvón Kovács János sertését.** A Reggeli Ujság november 20-i számában jelentettük, hogy Dorozslóvón ismeretlen tettesek ellopták Kovács János egyetlen sertését. A dorozslóvi rendőrség most arról értesít bennünket, hogy Kovács János sertésének ellopásáról a rendőrséghez semmiféle bejelentés nem érkezett és a rendőrség megállapította, hogy a sertéslopás nem történt meg.

— Egyedül vagyunk. Ez a címe Surányi Miklós nagy történelmi regényének. Ebben a regényben valóságos lett az igazi Széchenyi, a hus és vér ember, a magyar történelem hőse és a maga hibáival harcoló ember. Ez a könyv egy új és modern Széchenyi-emléket ad, igazabban az eddigénél. Az olvasó előtt megjelenik a zseni rejtett sokféleségében, lelkének ezerféle rétegével. **Szinyai Zoltán** hosszabb beszélgetést folytatott **Surányi Miklóssal**, a Széchenyi-regényről. Ezt az interjút az Uj Idők mai száma közli. **Herczeg Ferenc** szépirodalmi hetilapjának gazdag tartalmából kiemeljük még a nagy író Rákóczi-regényének drámai erejét folytatását, **Székely Tibor** finom elbeszélését, **Ruzitska Mária** meleg humoru, **O. Henry** fordítását. **Emőd Tamás** hatásos versét. Érdekes, színes olvasmány az Uj Idők új regénye: **Andró Csomós gyarmati katona esete Huében**, **Fendrik Ferenc** hangulatos elbeszélése, **Ebeczki György** színházi kritikája, az ötletes, változatos **Ceruza-jegyzetek**, a szakszerű szerkesztői üzenetek, művészi és időszerű képek egész sora egészíti ki az Uj Idők gazdag tartalmát. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., **Andrássy ut. 16.** Előfizetési ára negyedévre 80 dinár, egyes szám ára 50 fillér.

— A szovjet helyreállítja iskoláiban a tanári tekintélyt. Moszkvából jelentik: Az új iskolai évben számos olyan reformot valósítottak meg a szovjet iskoláiban, amelyek lényeges köznevelési jelentenek az iskolák forradalom előtti formájához. A forradalom óta a diákok uralkodtak az iskolákban és a tanárok majdnem tehetetlenek voltak velük szemben. Most ismét helyreállítják a tanári tekintélyt. A diákok ismét egyenruhát kapnak, előbb a nagyvárosokban, később a kisebbekben is. Megint osztályozatot kapnak a diákok, lesz kifizető, jó, elégséges, rossz, nagyon rossz osztályzat, míg eddig csak a „megfelelő” osztályzatot ismerték. Korlátozni fogják az órákszámát, az első négy osztályban csak négy, a felső osztályban öt-hat óra lesz naponta, nem számítva az ének-, rajz- és tornáórákat.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igényes reggel éhgyomorra egy pohár természetes **Ferenc-József** keserűvizet. **Registrod Miniszterstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25. V. 1935. 1599**

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A délmát partvidék ezidei növényolaj termése 300 vagon lesz. 700 vagon olajat is sajtolnak a boggyókból. — A tengermentéi vidéken évente 1000 tonna szótt halat raknak hordóba. A mennyiséget teljes egészében Görögország vette mindig át. Az idén csak 500 tonnát hajlandó átvenni valószínűleg a mazsolaszőlő behozatalára kiadott korlátozás miatt. — **Lengyelország megállapodott Jugoszláviával**, hogy 1935 november 1-től 1936 november 1-ig 250 tonna élő pontyot vesz át, meghatározott időközökben. — **A pfälzi szőlőbirtokosok** szövetkezete a napokban 600 hl. 1935 évi természetes vörösbort adott el 25,5 márka átlagáron. — **Németország ezidei kendertermését** 2100 hektárról 4 gyár dolgozza fel. A jövő évben 800 hektáron természetesen kender és újabb gyárak épülnek, melyek mindenike 1000 hektár termését fogja feldolgozni. — **A német gazdasági körök** a belföldi szükséglet előteremtésére 50 ezer hektáron ohajtanak lent és 30 ezer hektáron kender termeltetni fokozatos emeléssel. A kendertermést csak lápos vidékeken engednék meg. — **A holland gazdasági miniszter** központi ipar pénzintézet felállítását tervezi, mely az ujalapítású vállalatoknak hosszulejártú kölcsönöket folyósít. — **Bukarestben egy külföldi pénzcsoport** 200 millió lei költséggel központi vásárcsarnokot és hűtőházat szándékozik felépíteni és 400 millióig terjedő árucserforgalmi kedvezményt kér ennek ellenében az államtól. — **Franciaország Lengyelországgal megállapodást kötött**, hogy 400 tonna tojást, 300 t. vágottbaromfit, 100 t. élőbaromfit, 500 t. babot és 50 t. túllifőzeléket vesz át, melyért Lengyelország 170 t. asztali bort, 100 t. kását, 50 t. étolajat, 40 t. sajtot, 30 t. friss szőlőt, 10 t. konyakot és 100 t. gyantát kap. — **A német vöröskeresztnek** 7278 fiókja van és 1227.043 férfi és női tagja. A vörös keresztnek napgyűjtési eredménye 2.070.000 márka volt. — **Németország Norvégiával megállapodott**, hogy az 1935/36-os halászati évben 75 ezer tonna cethalolajat vesz át angol tonnánként 19,5 font áron. — **Olaszország** a külföldi arany vásárlását monopóliumhoz kötötte. — **Németországban** október végén a malomokban és raktárakban 1370 ezer tonna buza, 1140 t. rozs, 176 ezer t. zab, 186 ezer t. árpa, 115 ezer tonna búzaliszt és 71 ezer t. rozsliszt volt. — Né-

metországban 1935-ben 2.100 mill. hektáron buza, 1.500 mill. hektáron rozs, 1.600 mill. hektáron árpa, 2.800 mill. hektáron zab, 2.750 mill. hektáron burgonya, 390 ezer hektáron kukorica, 850 ezer hektáron takarmányrépa, 22 ezer hektáron káposzta, 47 ezer hektáron repace, 10 ezer hektáron komló és 22 ezer hektáron len termelt. Ezenfelül 116 ezer hektáron kertiveteményt, 273 ezer hektáron kapásnövényeket és 921 ezer hektáron egyéb növényi természetűeket. Szántóföldje 19.404.600 hektár, rétje 5.660.000 hektár, legelője 2.900.000 hektár, kertje 575 ezer hektár, szőlő 81 ezer hektár, gyümölcsös 102 ezer hektár. — **Németország külföldi tárgyalásai** újabb 170.000 darab sertés behozatalát eredményezték esereforgalmi alapon. — **A magyar kereskedelmi miniszter** utépítési programjába egy 500 és egy 200 kilométeres műút kiépítését vette fel a jövő esztendőre. — **Jugoszlávia** ez év 10 hónapjában 61.756 hektóliter sörrel hozott be Csehszlovákiából.

SPORT

Mégis a Rádnicski-pályán játszóknak le a noviszádi derbit

Mint ismeretes, a Postások megóvták a Rádnicski elleni mérkőzésüket azon a címen, hogy a Rádnicski pálya méretei nem szabályosak. Az alszövetségnek erre a célra kiküldött bizottsága, Sztojanovics és Momirow, felülvizsgálta a pályát s rendbenlevőnek találta, mert a hossza 90,5 méter, szélessége pedig 65,20 méter, tehát megfelel az előírásoknak. Ezzel tárgyalanná vált a Postások óvása s egyúttal bizonyossá vált a mai Rádnicski-Mácsva mérkőzés színhelye is, mert azt természetesen a Rádnicski-pályán játsszák le és nem a Karagyorgye-pályán, ahogy a legutóbbi napokban híre terjedt.

Ez a körülmény nagyban fokozza a munkáscsapat győzelmi esélyeit, mert a megszokott pályán és hazai környezetben legalább is egyenrangú ellenfele lesz a sabáci csapatnak s nem is kell hozzá nagy szerencse, hogy megszerezze mind a két pontot, azaz az őszi bajnokságot, ami a klubnak fennállása óta egyik legszebb teljesítménye volna.

A NAK elleni mérkőzésen beigazolódott hogy a Rádnicskinak igen sok híve van s így holnap nagyszámu közönségre van kilátás annál is inkább, mert az időjárás váratlanul kedvezőre fordult.

A mérkőzésre, amely szép sportot ígér, a Rádnicski a következő csapattal áll fel: Kovacevics, Hacker, Hoffmann, Krees, Avramovics, Jelics, Rápoti, Hoffmann II, Fritzmann, Fogarasi, Milosevics.

A Mácsva halvesorában csak Drinjakovics középfedezet játéka biztos, a két szél-

sőhalf még bizonytalan. A közvetlen védelem: Gyorgyevics, M. Jovanovics és Papić, a csatársor pedig Sztanojesics, Goldner, Gy. Jovanovics, Sijivics és Szingyelics összeállításban szerepel.

A mérkőzés, amelyet Brüll bíró vezet, 2.15 órakor kezdődik, előtte Trgovacski-Rapid ifjúsági serlegmérkőzés lesz. Ezenkívül még csak egy mérkőzést játszanak ma a noviszádi alszövetségben, a Szlávia-Zanatlija II. osztályu bajnokit, amely déli előtt kerül eldöntésre a NAK-pályán.

Sárosi Olaszországba költözik?

Egy milánói sportlap nyomán az egész világsajtót bejárta az a szenzációs hír, hogy Sárosi, a magyar futball üdvöskéje, ma játszik utoljára a magyar válogatottban, mert Olaszországba költözik s a milánói Ambrosiana lép. A beográdi lapok már azt is tudni vélik, hogy Sárosi felveszi az olasz állampolgárságot és végleg elveszett a magyar futball számára.

Ez a hír nem először bukkant fel; az Ambrosiana — amely semmi áldozattól nem riad vissza, hogy megnyerje az olasz bajnokságot — már többször kivette hálóját a legjobb magyar futballista után, akit centerhalfban játszatta, miután Meazza személyében elsőrangú centere van. Ehhez azonban a Ferencváros belecgyezése is kellene, amelynek Sárosi szerződötett játékosa s amely semmi pénzért nem engedheti át Sárosit, ha nem akarja magára zudítani a közvélemény haragját, mint a Hungária, amikor eladta Kalmárt.

Ami pedig Sárosit illeti, ő éppen a Reggeli Ujság multvasárnapki cikkében hangzottat, hogy eszéágában sincs külföldre távozni s most Párisban, ahová szintén eljutott a hír, azt felelte az érdeklődő újságíróknak, hogy „szó sem igaz az egészről”. Valószínű tehát, hogy ez a szenzáció csak téli kacsa, mert a sportlapoknak télen van holtsezónjuk s valamiről csak kell írni...

Ma Párisban játszik a magyar válogatott

A milánói eldöntetlen és a zürichi győzelem után a magyar válogatott futballisták ma játszóknak le egyhetes turájuk harmadik és utolsó mérkőzését. A francia fővárosban nagy érdeklődéssel várják a mérkőzést, annál is inkább, mert a középeurópai országok közül már minden főváros csapatát megverték, csak Budapestét nem. Prága 2:3, Bécs 4:5 arányban kapott ki Párisban, Budapest azonban mindig győzött s legutóbb tavalyi télen 5:1-re verte Párist. A mai mérkőzés favoritja természetesen ismét a kitűnő magyar együttes, bár a franciák mindent elkövetnek, hogy megnehezítsék Bu-

Fájdalomtól mélyen sújtva, Isten akaratában megnyugodva jelentjük, hogy felejthetetlen jó feleségem, imádott édesanyánk

Lengyel Vilmosné

szül. Klein Regina

f. hó 29-én délután 6 órakor, életének 61. boldog házasságának 37. évében megszűnt élni.

Drága jó halottunk hült tetemét f. év december 1-én déli előtt fél 9 órakor fogjuk a Kralja Petra park 3 (Lloyd) gyászházából utolsó útjára kísélni.

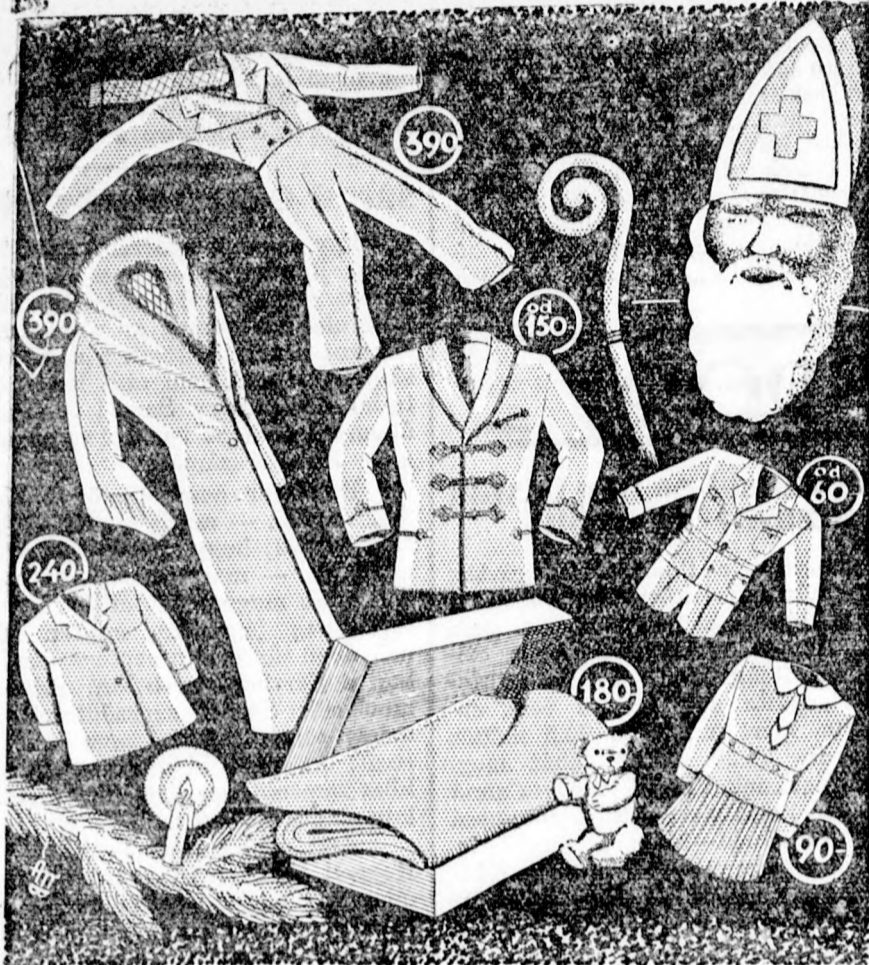
Imádtuk, míg közöttünk élt és emlékét imádni fogjuk, amíg élünk!

Szubotica. 1935. november 30.

Lengyel Vilmos férje, Zsenka, Béla, Jolánka, János, Rózsika, Imre és Büzsike gyermekei, Pál Béla és Kalmár Imre vejei, Lengyel Béláné szül. Engl Magda neve. Laci, Gyuri, Gyurka, Jankó és Paliika unokái, Klein Áron és özv. Ujhelyi Lajosné testvérei, sógorai, sógornői és nagyszámu rokona.

MIKULÁSRA

rendkívül alkalmas ajándékok a

TIVAR RUHÁK

dapest győzelmét és csapatjukba nem kevesebb, mint hat külföldi játékosat állítottak be.

A mérkőzés délután negyedhárom órakor kezdődik a párisi Stadionban. Bírája még bizonytalan, de a szövetségi kapitányok már kijelölték végleges csapataikat.

Páris: Roux — Hall, Diagne (néger) — Banide, Jordan (osztrák), Delfour — Aston (angol), Sas (magyar), Stabile (délamerikai), Veinante és Máthé (magyar).

Budapest: Szabó — Sternberg, Biró — Szalay, Turay, Dudás — Cséh II, Vincze, Sárosi, Toldi és Titkos.

Jugoszlávia második garnitúrája ma a következő csapattal játszik Rouenban Normandia válogatottjai ellen: Jaksics, Belosevics, Rajkovic, Jazbec, Lojanesics, Radovinkovic, Medarics, Lemsics, Szekulics, Tomasevics, Szarics. A normand válogatott nem képvisel valami nagy játékos s így a jól összehajlítot jugoszláv csapatnak szépen és könnyen kell győznie.

A Vojvodina ma Zemunba megy, ahol a Spárta-val játszik ligaminősítőt a következő felállásban: Milutinovic, Damjanovic, Majtány, Nedelykovic, Németh, Pastyan, Bulya, Jovanovic, Dzsanic, Tatovic és Gyurics. A Spárta vasárnap hétgólos vereséget szenvedett Beográdban s így a noviszádi csapatnak még az idegen környezetben is van némi esélye a győzelemre.

A noviszádi Napred SK alább felsorolt játékosait kérem, hogy ma délután félkettőkor felszereléssel együtt okvetlenül jelenjenek meg az öltözőben összejáratás végett: Nagy, Juhász, Erdős, Kéri, Ruzsicska, Varga, Ács I. Bauer, Dudás I. Dudás II, Sinágl, Spiesz, Ipaes, Molnár, Wick, Ispánovic, Antonovic, Svraka, Ács II, Miglinez, Windisch, Fehér és Piukovic. Az intéző.

A Bánát mai sportja. Petrovográdról jelentik: Vasárnap két bajnoki mérkőzést játszanak Petrovográdon. A Borac a Sofförökkel mérkőzik és könnyen szerzi meg majd a pontokat. A másik mér-

közös sokkal érdekesebbnek ígérkezik. A ZsSK áll szemben a Vojvodinával. A vasutascsapat mind-éddig megtartotta veretlenségét és a múlt vasárnap a Schwäbische ellen is győzött, így a Vojvodina, amely Csányi büntetése miatt tartalékosan áll ki, nem sok eséllyel indul. Meglepetésre azonban mindig képes a Vojvodina. Pancsevón a Jedinstvo játszik a kraljevicevói Rapid ellen. Valószínű, hogy a Jedinstvo maga alá gyűri az elelnfelét, és így megszerzi a harmadik helyet a tabellán. Ez a sovój csoportban az utolsó bajnoki mérkőzés.

Novivrbászon a Dulcisz ma délután vendégül látja a szuboticeai bajnokság harmadik helyezettjét, a Szláviát, amely a FAKO és Villanytelep egyesüléséből keletkezett. A szuboticeai csapat most először szerepel Novivrbászon s így nagy érdeklődés mutatkozik a mérkőzés iránt, amely délután 2 órakor kezdődik.

Szaribecseji pongpongózók vendégszereplése Noviszádon. A noviszádi Református Olvasókör asztali tenisz szakosztálya vasárnap vendégül látja a szaribecseji Szlávia pingpongózóit. A verseny délután 3 órakor kezdődik a Református Olvasókör Groblyanszka ucca 6. szám alatt lévő helyiségében.

Hövid sporthírek

December 8-án holland-ír válogatott mérkőzés lesz Dublinban. A hollandok úgy készültek erre a mérkőzésre, hogy meghívták az ír Millwall csapatát, amit 3:1 arányban legyőztek. — A Praha nevű csehszlovák hokicsapat Berlinben 5:3 arányban győzte le a német főváros hokicsapatát. — Az angol munkás-szindikátus tiltakozott Sir John Simon belügyminiszterrel az angol-német mérkőzéssel kapcsolatos nagy német invázió ellen. Sir John Simon azonban kijelentette, hogy ez tisztán sport-ügy, amibe az angol kormány nem avatkozhat bele. Ugyanezt a megnyugtató választ kapta von Hösch londoni német követ, aki felajánlotta a mérkőzés elhalasztását, ha abból az angol kormánynak kellemetlensége származik. — A spanyolországi Barcelona—Valencia mérkőzés olyan viharos lefolyású volt, hogy a bíró több játékos-

között a Barcelona kapusát is kizárta. Helyette Berkessy, a Ferencváros volt népszerű Jegenyét állt a kapuba, ahol kitűnőnek bizonyult, mert még egy tizenegyest is kivédett. Egyébként Barcelona győzött 2:1 arányban. — Kétmillió dinárt kerestek az ausztráliai teniszszők európai turájukon, amelyek állomásai Páris, London és Berlin voltak. — A magyar amatőr futballistákat Bányai Lajos tréner készíti elő az olimpiára. Segítőtársai Helits Ödön, Pataki Mihály és Takács Béla. — Jávor (Jakube), akit az Ujpest egy időre kölcsönadott a Bratiszlavának, a Pozsony—Budapest mérkőzésen Pozsony színeiben olyan jól játszott, hogy az Ujpest máris haza hozatja. — A berlini olimpiára készülő magyar jégkorcsizók ma Budapesten a bécsi WEV csapatával mérkőznek.

Kulhbírek

Noviszád: Napred—Zmajevac 169:137. A Fülöp-pályán lejátszott bajnoki mérkőzés nagy meglepetésre az északi csoport legjobb csapatának, a Zmajevacnak vereségével végződött. A Zmajevac nagyon rossz napot fogott ki, bár némi melegségre szolgált, hogy három tartalékkal szerepelt. — A noviszádi Szloga ma tartja meg első díjazásos kuglizversenyét a Szabó-pályán több értékes díjjal, férfiak és nők részére. A verseny délelőtt 9 órakor kezdődik és este 11 óráig tart. Egy széria ára 2 dinár, nőknek 1 dinár. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

A noviszádi Daloskör kuglizszakosztályának választmányi tagjait kérem, hogy a tárgysorozat fontosságára való tekintettel szíveskedjenek valamennyien megjelenni a Bauernál december 2-án azaz hétfőn este 8 órakor. Liebsch elnök.

Köber 5 BB szőlővessző

a legjobb alany, valamint szőlőoltvány, nemesített őszibarack kapható

Jovan Milic

szőlőoltvány telepén, Starí Futog. 2005

Nők álma

Férfiak vágya

Főképviselőt Zwirschitz Károly, Sombor

Képviselőtök:

Noviszád: „JUNG” tulajdonos SZÜSEDSKI, Satarikova 9.

Subotica: Mecharik, Strosmajerova 8.
Vel. Kikinda: Tulliy Testvérek
B. Palanka: Jlama Andras, ékszerész
Stara Kanjiza: Cseszko József
Temerin: Füstös Sándor
B. Topola: Ifj. Schneider Dániel
Novi Vidas: Kat. D. Urban
Senta: Bruckner László és Aladár és Zental Béla
Srbobran: Lévi István
Feketes Németh Miklós

Hócipő, sarcipő, bakkanacs
 vízmentes sporti és strapa cipők, tinom lakk, boks és sevrő cipők nagy választékban
 Győződiön meg mindenki az olcsó áraitól és a jó minőségről
Ljubliansko slovarište obuča
 Novisad, Kr. Aleksandra 9. 2408

APRÓHIRDETÉSEK
 úgy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETŰS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár.
 A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként
 1. a hirdetési oldalon 0-80 dinár
 2. a szövegrészben 2-50 dinár.
 Többesrét hirdetésnél ismétlődést engedményt adunk, az álláskeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetési adó a hirdetőre terhel.
 A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is.
 Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

HÖLGYEK! FIGYELEM!
 BAČSKAI M. női divatszalon, USTAVSKA 20
 Winterstein fodrász, Vasut ucc: 25, keres fodrászról azonnali belépésre. 3683
 KIFUTOFIUT azonnal felveszek. Wetzl fényképész, Kr. Aleksandra u 3. 3692
 ORVOST, fő orvost és egy gyógyserézt keres azonnali szerződésre Egészségügyi ügyelet. Ajánlatokat Skorutyak Károly, Stari Sivec, továbbit. 3680
 BETETKÖNYVEKET lejjobban vesz és ad a „BANKAGE-T” közvetítő iroda utján, No. iszad, 1a nurdzics-palota, III. em. 25. Telefon 34-94. 2575

Házasság
 Ma már nem szegény házasságközvetítő után keresni élel ársat. Foruljon bizalommal a „Fides” dubanásági képviselőjéhez, Raló Mihajlo, Sombor. Tíz dináros válaszbélyeg melléklendő. 3667

Kanári madarak minden színben, parja 120 dinártól, kroepapazalok parja 90 dinártól kaphatók. Földesdi, Noviszád, Deakova 35. 3668
 H. Petae Schuler Bösendorfer zongora, egy His Masters Vois csaknem új gramofon, állvánnyal, tánc- és művészlemezekkel utatányosan eladó. Cim a kiadóban. 3243

Állást keres
 Villanyszerelő, fiatal, nő, állást keres. Megkereséseket „Igyekvő” jelzéssel a kiadóhivatal továbbit. 3673

DARALO berendezés 20 HP szivógázmotoros, eladó, üzembn megékinthető: Kiss István, Stara Moravica. 3631

INGYEN lakást szálláson adnak csokély ellen szolgáltatásért. Bővebbet Andricsek, Jovan Aranj 14 3672

Megányos nő keres magamellé likót rsnak evevdül álló hivatalnoknót. Cim a kiadóban. 3678

Rőfőskereskedősegéd állást keres. Beszél szerbül, németül, magyarul és románul. Kisebb üzletben kizárhat rendezést is vállal. Cim: Varga Dragutin, Petrovgrad, Cara Dušana 8. 3578

Jómenő TRAFIK, Noviszád centrumában, forgalmas helyen eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3607

Agilis fiatalember, aki a fűszer-zakmában jártas, helyi ügyöknek kerestetik. Cim a kiadóban. 3676

Házmasternek gyermeken házaspár tizetéssel felvétetik. Csak szakmabeli ember jöhet számítába. Dun ucca 31. 3630

Eladó
 Forgalmas helyen levő trafik családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. 3689

Kiadó
 Komfortos garconlakások nagyon olcsón kiadók. Fűtés, világítás stb. önközlésen. Orbánvilla. Telefon 25-30. 1216

Több asztalossegéd finom butor munkára felvétetik. Letic Milan, Noviszád, Vojv. Marka Miljanova 18. 3671

Megyére keresek egy 5 kg-os „Cito” vagy „Berke” méreret. Dániel Péter, Subotička 73. 3672

SINGER cipészvarrógép és egy „Alia” vakpult nagyon olcsón eladó. Aleksandra Adamovicsa 60. 3665

Kereset
 MANEQUIN próba kisasszony kabátok próbálására, jó tesztarással, azonnal felvétetik. „Stoil” cég, Noviszád, Kr. Petra 13. 3662

Beleslegény, ízzen, szakképzett, azonnalra felvétetik Farajó Béa mézarosnál, Szubotica. 346

2000 dinárral rendelkező mézarossegéd, a kiszolgálásban jár s, százasokra kerestetik. Cim a kiadóban. 3693

ELADO örökség szállással és hozzávaló istállókkal. 50, 40, 70 és 19 holdas parcellákkal. Erdeklődni: Dracsia Péter közvetítőnél, Gospodjinci 3636

Jól főző szakácsnő azonnalra kerestetik. Jelentkezni vasárnap délután 2 órától. Berger, Laze Kostića 5. 3670

A szellemidézésben hívők
 ideje már rég elmúlt. Egy PHILIPS RADIO a lakásban felelevenít a szellemidézés korát, azzal a különbséggel, hogy nem holtakat, hanem élő embereket, tudósokat, művészeket sz laltal meg egy gombnyomás segítségével az egész világból.
 Akinek még nincs egy

Különféle
 Kerékpárosok ügyelőmőhe! Noviszádon, Kralja Petra ul. 19. az udvarban új mehanikus műhelyt nyitottam. Pontos és szolid kiszolgálás Szives pártfogást kér: Jerg Aladar, mehanikus. 661
 Hátfőn HALVACSORA az „ELIT”-ben. Szives pártfogást kér Kipper, vendéglős. 3677
 Régi könyveket, minden nyelvűeket vesz-elad, egész könyvtárakat is. — Menahem Papo antikvrius könyvkereskedő, Noviszád, Kralja Petra 20. 3664
 Függönyök összeállítását, montrozást, entizést, előnyomtatást, költést, horzolyást, monogrammozást, mészövést olcsón vállalja. Balatonné, Safa Ikova u 7. 1. 9. 3483

Naptárárusítók
 gondoskodjanak idejében naptárszükségletükről
Megtelenetek 1936 évi naptáraink
 Művészi kiállításban, dús tartalommal, legolcsóbb árban. Csak viszontelárusítóknak szállítja ismert naptárait a kiadó:
 Medunarodni Novinski Zavod Subotica
 Voinovičeva ul. 7. - Kérien ajánlatot.

PHILIPS rádiója
 az nem is tudja elképzelni, hogy micsoda élményt élvezetet, szórakozást nyújt egy ilyen kis aparátus. Üzletemberekkel közli az aznapi világtársdai arfoiyamokat.
Már havi 120- dináros
 részletfizetési kedvezmény mellett a legszegényebb ember is élvezheti a XX század technikai csodáját a legterékletesebb PHILIPS RADIOT
 Aránnyal és kötelezettség nélküli bemutatással készséggel szolgál:
RÁKOS BÉLA
 NOVI SAD, Kralja Petra ul. 29 szám
 Tanurdič palota — Telefon 30—53

NAGYFEJŐ-né
 özv. **NAGYFEJŐ-né**
 modern előnyomda és kézimunka üzlete
 Noviszád, Bulvár 2 (Matice-épület)
PLISSE minden nagyságban
 Azsur! — Endlítés! — Gombáthuzás!
 Kézi- és géphímzés!
 Szakszerű munka, olcsó árak, udvarias kiszolgálás!

Ne mulassza el rendelését beküldeni!
 Minden naptárhoz
INGYEN zsebnaptárt kap

„GOLGOTA”
 temetkezési vállalat, LENKEY IMRE és FIA
 Gyász esetekben vállaljuk temetések rendezését, a leggyászterübbtől a legdiszesebb kivitelű, faldekorálások vedő állványokkal a falba nem verünk szereti. Nagy választék saját készítésű, a legolcsóbb lakoporsóktól a legdiszesebbig, valamint minden árban érckoporsók — Nagy választék szemétdéleketben és minden devonatkozó cikkében. Sirko-zoruk óriási választékban. Vállalunk hullaszállítását és exhumálást a legmrsékeltebb árak mellett.
 Noviszád, Usznenszka 12. Telef. 26-90

Káposztás és esővízes hordók
 minden nagyságban olcsón kaphatók
 Gausz Viktornól, Noviszád, Háltér 5. Tel. 33-66

Reggeli Ujság
 Uredništvo i administracija — Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Noviszád, Kralja Petra 30. I.
 Telefon: 21—37, éjjel 20—58
 Felelős kiadó: André Dezső
 A kiadóhivatal felelős vezetője: Blazsek Ferenc
 Pretplata — Előfizetés:
 za 1/4 god. — 1/4 évre Din. 50—
 za mesec dana — 1 hóra — 18—
 Izlazi svakodnevno sem ponedelnika
 Megjelenik hétfő kivételével naponta
 Pošt. ček. račun — Postacekkszámla: Zagreb, 46.692

Maison Anci

Novisád
Kralja Aleksandra 15.

Megerkeztek az őszi és
téli modellek. Nagy vá-
laszték jutányos árak!

**Konyha és háztar-
tási cikkek.**

ugymint üveg, porcellán,
zománc, ptehn, cin, fa, ko-
sár és kefeáru, valamint
üvegezés és szakszeru
képkeretezés.

Andrija Marinko
Futoska 22. (axsidótemplommal
szemben. 3501)

STEIER ALMA

prima, legnemesebb fajták
kapható:

Lederer Eugennél

Novi Sad, Wilso nov trg 7
és Temerinska 21.
Telefon 22-14 és 30-15

PAP-LAN

kaucs, madrac otoman,
fel és olcsón csak

KRAMER MARTIN

karpitos és paplanos üz-
letében, Jevrejszka ul. 12
szerezhető be.

Dr. Schleich orvostanár koz-
metikai készítményei:

Hautkreme (Börkrém)
Wachspasta Viaszpaszta

az arc- és bőrápolás tökéletes
bevált szerrei. A **viaszpasztia**
kimondottan bőrápoló szer. Hasz-
nálatától a bőr tömpe felé fényt
kap és üdévá válik. Ez a hatás
azonban nem káros hatású, mér-
geses alkotórészek eredménye, ha-
nem a pasta viaszos tartalma,
amit senki sem tud utánozni.
A **börkrém** néha, egy teljes ór-
elen át meggyógyítja a betege-
sömörös, kiütéses, kitűnt bőrt.
Kapható minden szaküz-
letben

Zsák

ponyva, zsineg

legolcsóbban

AVRAM SCHIFF

zsák és ponyva-
kötésüzlet

**Afrik, lószőr
és lótakarók**

gyári lerakata

**HEVEDEREK,
TOMLÓK STB.**

NOVISAD Telefon 24-03

Telegr.: Jutešii

Kérjen árajánlatot!

Matton

cipőket

Karácsonyi vásár

10% engedmény

egofcsóbb napi árakból

HOLIK RUDOLF

dívat- és rőfösáru cé-nél, NOVISAD 2601

"ROBOT"

a 100%-osan önműködő fényképezőgép kapható:

VAJDA

fotó-kereskedés, Željeznička ulica 32. 3663

Hirdessen a Reggeli Ujságban!

Szaribecsej és Novisád között
a leggyorsabban, legkellemesebben
és legolcsóbban

autóbuszon utazik!

Szaribecsejéről indul (az Imperial-szálló elől)
reggel 1/27. Novisádról indul a Buzá-
térrel) d. u. 12.30 órakor. Közlekedik naponta,
vasárnap és nagyobb ünnepek kivételével.

Emberismeret

Sokan vannak, akik azt hiszik magukról, hogy csalhatatlan emberismeretük van, pedig ha alaposan kipróbálnák magukat és azokat, akikről azt hiszik, hogy milyen jól itélik meg; akkor rájönnének, hogy milyen könnyen téved az ember ezen a téren.

Nekem egy időben szintén mániám volt idegen embereket avégből figyelni, hogy meg tudom-e látásukból állapítani, kicsoda, micsoda az illető. Olyanformán, mint ahogy életemnek egy másik periódusában szenvedélyes sakkozó voltam s akkor nem tudtam az uccán vagy szobában ismerősökkel megállva másra gondolni, mint hogy most lóugrásban, futárállásban, vagy toronyirányban állunk-e. Ilyenformán néztem, figyeltem idegeneket s elemeztem ismerősöket, mikor az emberismeret játéka fogott meg.

Egy angol filozófus ilyenfajta fejtegetései közben azt mondja, hogy csak azt vagyunk képesek meglátni másokban és körülöttünk, ami bennünk van. Ha ma már nem igen találkozunk istennőkkel és istenekkel, az azért van, mert szívünkben sem hordunk már ilyen ideálokat. Ha valakiben mélység és érték van, akkor az mélységet és értéket fog felfedezni kéményseprőkben, könnyelmű nőkben, csirkefogókban.

Lehet, hogy így van, hisz Dosztojev-szky deportálása idején, Szibériában mikor együtt élt gonosztevőkkel, megérteni, menteni tudta a legnagyobb bűnöst is s elvetemült gyilkosokban szép, emberi vonásokat tudott felfedezni.

De talán tulságosan el is kalandozom az emberismeret labirintusában, mert én magam, őszintén szólva, nem ilyen mélyenszántó lélektani megfigyelésekkel foglalkoztam, hanem inkább felületes játékképpen üztem ezt. Villamosokan, orvosi várószobákban, olyan helyeken adódik ilyen megfigyelésekre leginkább alkalom, ahol az ember hosszabb, rövidebb ideig kerül szembe zárt helyen, bizonyos közelségben idegenekkel. S bizony rájöttem, hogy nagyon sokszor lehet ám tévedni.

Igy egy szanatóriumban például röntgenre vártunk. Szemben ült velem egy padon egymás mellett egy középkorú, 50 év körüli férfi és egy fiatal leány. A férfi ijesztenően sápadt volt, ez azt a gondolatot váltotta ki, hogy ezen szegényen valami igen szomorú dolgot fog a röntgen konstataálni. Ahogy figyeltem őket s amit mind nagyobb és nagyobb hasonlatosságot fedeztem fel apa és lánya között, mint jobban botránkoztam meg afölött a nemtörődés és gyengédelenség fölött, amivel ez a lány beteg apjával szemben viselkedik. Lassanként a lány vonásaiból önzést, ridegséget, rosszaságot olvastam ki. S mikor rájuk, azaz a betegkórtházi ruhába öltözött férfira került a sor, kiszült, hogy semmi közük egymáshoz. — Idegenek; — véletlenül ültek egy padon. Talán nem is hasonlítottak, csak én láttam azt, abban a meggyőződésben, hogy apa és lány ülnek szótlanul együtt.

Egyszer pedig villamoson szomban ült velem egy fehér ruhába öltözött öreg baba egy urral, aki a férjének látszott. Még pedig úgy idegenül én őt undorodó férjnek néztem, aki öregedő feleségét resteli ebben a gyermeki mezben. Mert hisz fehér ruha lehet angolos egyszerű, olyan amelyet öreg asszony is felvehet, de az én vis a vis-m kis fodros ruhácskájában valami bébikalap-féle alkotmánytal a fején és öreg babaarcával egész groteszkül hatott. Mikor pedig le szálltak a villamosról, én utánuk néztem, egyszerre csak azt látom, hogy a férj, vagy gavallér, már aztán magam sem tudtam, hogy mi, odaadó gyengédséggel karol bele az öreg babába, feléje hajolva suttog és el van tőle ragadtatva.

Volt még egy idevágó esetem. Drezdában a Lahmann-szanatóriumba indultam

még abban az időben, amikor határokon át menni kellemetlen és bizonytalan volt. Egy jóismerősöm mondta, hogy egy barátja, idősebb uriember, szintén odamegy s hogy figyelmeztette is őt, vegyen majd pártfogásába. Majd a vonalon meg is ismerjük egymást s ezért körülbelül leírta a borotváltarcu idősebb urat. Bementem az étkezőbe s gusztálni kezdtem borotváltarcu, idősebb uri embereket. Három beretvált is volt az étkezőben. Elkezdtem hát figyelni, hogy a három közül melyik nem eszik a káposztából, ami az étkezőkocsi menüjén szerepelt, mert hisz valószínűleg gyomorhajos, ha Lahmannhoz készül. Mind a három evett a káposztából. Azután azt néztem, melyik nem fog szeszes italt, bort, vagy sört, inni, hanem csak ásványvizet. Ki bort, ki sört, de ittak mind a hárman. Végre a fekete kávénál gondoltam, talán nem is gyomorhajos, hanem ideges az én szanatóriumba készülő védelmezőm, hát feketét már biztosan nem fog inni. De megbuktam, mert azt is ittak összes beretváltaim. A végén aztán kiszült, hogy mégis ő volt a legidősebb beretvált, akit kerestem s csak azért evett-ivott mindent, mert a szanatóriumban ugyis el fogják tiltani minden jótól, hát még bucsuzól jól élt egyszer a kura előtt.

A következtetésem esődöt mondott hát itt is. De aztán kint Németországban még másképp is megjártam az emberismeretemmel. Valami utbaigazítást kérve, megszólítottam egy hordárt. Ez aztán olyan kedvesen, olyan udvariasan magyarázott meg mindent, felismerve bennem az idegent, hogy egészen meg voltam hatva és kezdtem magamban a németek kulturált előzékenységet magasztalni. Még mielőtt azonban odáig jutottam volna elragadtatásomban, hogy a mi magyar udvariasságunk hátrányára ismerem volna el a németeket az idegennel szemben, megszólalt az én hordárom és két márkát kért az utbaigazításért. Így aztán az üzleti szellemük számlájára könyveltem el az egész elismerést.

De a mindennapi élet is ezer alkalmat nyújt kisebb lélektani megfigyelésekre. Az uramat például elültették a cigarettától. Nagy fogadkozások kapcsán abban egyeztünk meg, hogy én naponta beleteszek a cigarettatárcájába tíz felig töltött cigarettát, ami őt egészen felel meg s ő ennél többet nem fog szívni. Egyszer csak valami gyanu fogott meg, hogy amíg én itt nagy hűséges pedantériával töltöm a fél cigarettákat, addig ő vásárolja a jó egész cigarettákat is és pótolja a szűkös porciót. Fogtam magam és egyik nap tíz fél helyett csak nyolc felet tettem a tárcájába, ugy okoskodva, hogy ha tényleg csak ezt a tíz felecskét szívja egy szenvedélyes dohányos, akkor bizony észreveszi a két fél hiányát. Míg ha ugys megdoldja, akkor nem sokat jelent a két kis nyomorék cigarettát. Hát persze, hogy nem vette észre és persze, hogy kiszült később, hogy vásárol hozzá szép, becsületes egész cigarettát. Családi vonatkozásban tehát nem esalt meg az emberismeretem.

Másik hasonló családi esetről is tudok. Egy barátnőmnek az ura elhítette magával, hogy neki egy bizonyos fajta ásványvíz elengedhetetlenül szükséges az egészségéhez. Hozattak va'ami ásványvízkereskedésből 25 üveg ilyen ásványvizet. Egyszer az én barátnőm megkóstolta ezt a csodatevő ásványvizet s úgy találta, hogy abban vagy nem is volt, vagy elpárolgott minden szénasav és különben is semmi íze nem lévén teljesen olyan, mint a jó falusi kutviz. Miután pedig anyagilag is megviselt álalmában voltak, az ásványvíz, láda, üveg szállítása elég sokba került, hát amikor az utolsó 25-ik üveg elfogyott, megpróbálta megtölteni jó falusi vízzel. Es miután a férjürem azt nem vette észre, hát úgy esett a dolog, hogy talán egy álló évig is itta az ásványvizes-

üvegbe töltött kutvizet és nem tűnt fel neki, hogy 25 üveg milyen soká tart. Félév vagy egy év után mondta azután a kedélyes menyecske, hogy nem kellene-e újabb ládával hozatni abból az ásványvízből, ha olyan jót tesz a gyomrának.

Az ilyen üvegtöltések körül még máshol is történtek ám kegyes kis családok. Egy közeli városban egyszerre közhiedlemmé vált, hogy az ottani víztől golyvát kapni. Egy estély alkalmával ásványvizet adtak a vendéglátó háznál. Éjjelre elfogyott az ásványvíz. Gyorsan szódavíz csinaltak a házi szódavízkesztő üveggel és betöltötték az üres ásványvízes üvegekbe. A vendégek pedig boldogan fogyasztották, mint golyvamentesítő vizet; és nem is kapott senkise golyvát a jelenlevők közül.

Arról nem is beszélék, amit magam próbáltam ki, hogy francia konyakos üvegbe öntöttem a magyar konyakot és a magyarba franciát s így próbáltam ki vendégeimet. A magyar üvegben mind megmaradt a francia konyak s a franciában elfogyott a magyar. De ez már talán autósuggesztio dolga is, bár ugyanesak bizonyítja, hogy milyen kevesen vannak igazi szakértők, akik pedig biztosan mind annak tartják magukat.

Hogy azután lopási esetek körül mennyi emberismeret lehet kifejteni, arról köteteket lehetne regélni, ilyen szegény helyről, ahol mindenki lop. De miután erre már itt nincs hely: csak két eredeti esetet fogok elmesélni. Egyik vincellérről itt a gazdája is nagyon jól tudta, hogy ahol valamire juthat, ott magafelé hajlik a keze. Egyszer leküldték a pincébe borért s ott persze nemcsak saját külön üvegjébe is huzott a hordóból, hanem magába is. De miután a szokás természeté válik, hát kifelé jövet a pincéből, kissé beborozva se tudott elmenni a pince torkában elraktározott krumplics meg mellett, hogy legalább egy párat abból is el ne vegyen. Miután a magának számt borosüveget is dugnia kellett, nem tudta hová tenni a krumplics, hát a fejére a kalapja alá tette. A konyhába feljövet azután szembe találta magát a ház asszonyával, — kissé beborozva is zavarba jött — köszönni is illett, hát lekapta a kalapot a fejéről. Amikor pedig ezt cselekedte; kipotyogtak a lopott krumplics a kalap alól. Anyira ismerték már az ípsét, hogy csak nevetni tudtak rajta még a károsítak is.

A másik eset Ilka nénénkkel történt, aki híres, pedáns gazdasszony. Volt neki egy régi szakácsnője, akiről mindenki tudta, hogy nagyszerű főzése mellett, ahol lehet, elkanyarit valamit a sok helybeli atyafi számára. Ilka néni azon tanakodott vele, hogy egy új szobalányt, akit ajánlottak neki, felvegyen-e, mert arról is azt beszélék, hogy igen lopós természetű. Mire a régi „becsületes“ szakácsnő jó mélyet sóhajva szomoruan jegyezte meg: — Tessék csak nyugodtan felvenni, nagyon nehéz a méltóságos asszonykánál lopni!

Ebben az esetben két emberismerő áll egymással szemben. Emberére ismert, vagy legalább is talált mind a kettő.

Mouche.

— A munkanélküliek száma Jugoszláviában. Beogradból jelenti az Avala ügynökség: A központi munkaközvetítő hivatal kimutatása szerint ez év október havában az ország területén levő összes munkástözsdeknél 26.265 férfi és 5.892 nő munkás keresett munkát. A hónap végén 9.672 férfi és 1.892 nő maradt munka nélkül. Segélyt 6.694 munkanélküli kapott, akiknek 625.227.75 dinárt fizettek ki, még pedig 544.542 dinár rendes, 29.263 dinár rendkívüli segélyt, 18.089.75 dinár uti költséget és 33.332 dinár természetbeni segélyt fizettek ki. Ebből az összegből 26.564 dinárt tisztviselők, 253.462.50 dinárt szakmunkások, 238.678 dinárt nem képzett munkások, 111.523 dinárt pedig földmunkások kaptak.

Paprikáskrumplici

Írta: ILLY JÁNOS

Déli tizenkét óra. A munkavezető a rozszant kalyiba kis ablakkockáján át ki-nyújtotta a két pengőket. Dohánymaria foga mögött rekedten gördült elő a szó.

— Hazamehetnek, délutánra nincs munka! Holnap gyűjjenek be, fél napi megint lesz!

Besöpörte a két pengőt öblös, izzadt markába. Elballagott az ablak alól.

Szörös, borotvátlan arcán szomorú mosoly világított. Az asszony megint haragszik, pattog majd, hogy ilyen keveset hozott. Még ennek is örülni kell, hogy ennyi van. Elvégre gyerek nincs, ketten majd csak megélnék valahogy, szegényesen. Ha hazajön, az asszony mindig benyul a zsebébe és kikutatja. Most kifog rajta. Az egyik pengőt az egyik zsebébe tette, a másikat a tulsóba. Mindenik nadrágszobában egy pengő. Furcsa, komisz dolog, nevetni lehetne rajta, ha nem volna olyan siralmasan szomorú. De hát valahogy csak meglesznek. Elvégre ők még csak-csak... de ahol gyerek van...

A gyerek! Mindig ez világított eléje furcsa-izgatón. Egy selymes fejű kis gyerek, akit a térdére ültethet, ha a munkából fáradtan hazajön és megsimogathatja a fejét. Persze, selymes szőke legyen a haja és kék a szeme. De az asszony irtózik a gyerektől.

Lekerült a part felé. A vadbokrok tikkadt, poros szomorúságban ásitottak. A Duna felől elnyújtott hajóbugás sirt. A nap bőkezűen ontotta aranylevesét az ég kék terítőjéről.

Elmegy lenn a parton, hazagyalogol, nem messze lakik innen, így a part mellett rövidebb az út.

Az orrát kellemes, jó szag csapja meg. Fölszimatol. A szemét lemereszi a Duna felé. Egy kis rongy fakalyiba előtt három ember üldögél a nyári melegtől tikkadt fűvön.

Újra szimatol. Ez paprikáskrumplici! Mióta kéri már az asszonyt, hogy főzzön már egy kis finom paprikáskrumplicet, hisz nem olyan drága, de az asszony makacsodik, zakatol... Azért se! Mert ő nem szereti a paprikáskrumplicet. Ki nem állhatja. Hát ne egyen az ura se. Csöppnyi mérget ül a szívére. A gyereket se szereti az asszony, azért nincs.

Lekaszálódik a part felé. Fekete fűrdőruhas ember ül a nagy lábas előtt. Másik oldalon az asszony. Összebb karja magán szétbomlott ruháját, mikor az idegen ember közelebb kerül. Harmadiknak meg ott kuporodik angyali, tiszta kis valóságában, egy szál pendelyben egy kékszemű gyerek. Szőszke haja szétől csapzottan leng a fején, mint bolygó kis árvalányhaj.

Paprikáskrumplici! Szőszke haja, kékszemű gyerek!... Mintha a boldogság szigetére vetette volna szomorú életének tévelygő hajója.

Megáll. Mélyet, hosszat szippant a paprikáskrumplici gyomrot melegítő izes jóságából. Azután a szívét melengíti a gyerek rátáguló kék pillantásával.

Hosszan, kutatón belenéz a Duna vízébe, mintha csak ez a tovaümpölygő, megdagadt nagy folyó érdekelné, semmi más ezen a világon. Pedig közben ugyancsak nagyokat szippant a paprikáskrumplici hozzásimuló jó szagából. A három ember buzgón kapargatja a jóízű ételt a nagy lábasból.

Az asszony hangja belecsengett a nyári déli forróságába. A férje odasuttogó nógatására szólal meg.

— Ujjon le közénk jó ember! Bizonyára éhes! Jut is, marad is!

Az ember nagyot nyel. Szabódik egy kicsit, már csak csupa illendőségből.

— No, gyűjjön már, — szakad föl a férjből is a szó — egyik egy kis paprikás-

krumplicet, egyéb sincs.

Egyéb sincs! Hát köll egyéb, mint egy kitűnő, jóízű paprikáskrumplici, no meg az a szőszke, kékszemű kis lurkó.

— Hát nagyon köszönöm a szíveskedésüket, elfogadnék egy tányérral!

Azzal már le is telepszik ő is a nagy lábas köré. A keze remegve nyul a tányér felé, amit az asszony szíves kézzel nyújt feléje. Jól megtetézett tányérral ad az asszony. Mohón nyeli magába a paprikás, izes falatokat. Az asszony meg az ura egymásra néznek. Sajnálják szegényt. A szívükre leül a jóság mint simogató finom kendő. Milyen éhes lehet!...

A tányért tisztára kitorli a kenyérről. Olyan fényesen nyújtja vissza nagy köszönnel az asszonynak, mintha most hozták volna vadonatújban a boltból.

Azután rásimul a szeme szelíd, békés jósággal a gyerekre. A keze elterül a szőszke kis fején.

— Szép gyerek! Jó-e legalább?!

— Oh, rossz ez nagyon! Mára is kikapott! — cseng az asszony hangja, de ebben a csengésben nem harag zörög, hanem a megbocsátó anyai szív édes dobbanása.

Az ember jóllakottan, békés jó érzéssel nézi a gyereket. Istenem! Micsoda boldogság is szakad így ezekre váratlanul az ember szívére. Szőszke, kékszemű gyerek, meg paprikáskrumplici!...

— Eszik-e még egy tányérral? — szíveskedik feléje az asszony szava.

— Nem én, köszönöm szépen, nagyon finom volt!...

Tovább nézi a gyereket. A gyerek odahajlíja szőszke fejcskáját, az ember mellére. Kis fiú. A maradék kenyeret rácsálja. Csöpp egérfogai fehéren vilognak ki diónyi szájkapuján. Az ember karja rálendül a kis hozzásimuló gyerekestre.

— No, de megbarátkoztál! — nevet az asszony. De emögött a nevetés mögött az anya féltése remeg.

A gyerek kék szeme nyílt, égi tisztasággal ragyog az emberre.

Belenyul a jobb nadrágszobájába. Ott kuporog az egyik pengő. Még pedig az ezüstös. Mert a rosszfogu pénztáros az egy pengőt finom, ujba adta. Odanyújtotta a gyerekeknek.

— Nesze! Ez a tied!...

A gyerek apró, piszkos kis mancsocskája a pengő felé nyul.

Az anyja felesattan.

— Ugyan már, csak nem ad neki ekora pénzt... Szegény ember maga!

— Nem vagyok én! Van én nekem pénzem... — dadogja az ember és a szeme könnybeszőkve már nem is látja a gyereket. — Azért, mert elfogadtam a paprikáskrumplicet... azért nem köll, hogy éppen szegény ember legyek... Aztán meg nagyon szeretem a gyereket... Különösen az ilyen kékszemű szőszkét!...

Főlkapja a levegőbe a pendelyes fiucsakát és hatalmas, cupranós csókot nyom a kis piros, napégetté pufókra.

— Elbucszik. Hazafelé balagdal. Most már csak egy pengő kuporog a zsebében. Micsoda vihar lesz otthon. A paprikáskrumplicetől jóllakottan szuszog az uton. A nap melege forrón hevíti a fejét. A kapja rongyos, foszlott kalapja, éppen csak hogy megüli a feje bubját.

Ravasz kis mosoly fénylik föl a busza alatt. Előveszi a bicikliját és a jobb zsebet, amelyben a fényes pengőt tartogatta, szép lassu metszéssel föl vágja. Otthon majd azt mondja az asszonynak, hogy lyukas zseben potyogott ki az ezüstpengő.

A paprikáskrumplici jó ize még ott ég a szájában. A gyerek kék szeme nevetőn melegíti a szívét.

KÖNYVEK

Gyulai Pál. Papp Ferenc könyve.

A Magyar Tudományos Akadémia adta ki Papp Ferencnek ezt a hatalmas művét, és aig hiszem, hogy a maga nemében szebben megírta, a nagyközönség figyelmére is feltétlen számot tartó érdekesebb könyvet kiadhatott volna. Hallatlan energiát öntött ebbe a műbe Papp Ferenc, hiszen több mint egy évtizedes munka eredményével ajándékozta meg irodalmunkat, s a magyar tudományos világot. Gyulai Pálról, a költőről, az irodalmi vezérről, a tudósról, egyetemi tanárról, a XIX század magyar szellemi életének egyik legrokonszenvesebb alakjáról írni, hogy abban egy tudományos élet, a körülötte kifejeződött irodalomtörténet és újságtörténet mind benne legyenek; nem fércmunkára, idénycikre, nem bulvardstílusra berendezkedett toll; — ahhoz egész ember, s az emberben is tudós, kritikus, esztétikus, író és újságró kell.

Es a tudós munkáját is kaptuk. Levéltárak, redakciók, félveörzött ereklyék, elsárgult albumok poros rekeszeiben gondosan válogatott, s egy tudós türelmével restaurált mozaikkövecskékből egy élő Gyulai Pált.

Papp Ferenc könyvének gazdagságáról lehetetlen egy rövid ismertetésben számot adni. A könyv Gyulai életét és munkásságát adja kezdetül 1862 júliusáig, amikor Gyuláték Pestre költöztek. Elő Gyulait kaptunk Papp Ferencről. Gyulait egy család és egy nemzet történetében, Gyulait a tanárt, a nevelőt, a szerelést, az embert, a tudóst, kritikust, — nem kevésbé a politikust, aki korának politikáját, azt az annyiszor lekritizált Deák politikát egy művész lelkével értette át, — és igazolta. Mert az ő munkássága talán az is volt.

A Magyar Tudományos Akadémia kiadásában jelenik meg: A Magyar Szent Korona görög feliratai Moravcsik Gyulától, A Magyarországi Barokk Szobrászat Európai Helyzete Hekler Antal tollából. A Széchényi Híd Története Viszota Gyulától, s még számos értékes mű.

Kikötő. Írta Gelléri Andor Endre. Atheneum kiadás.

Gelléri Andor Endre, a kitűnő fiatal író új novelláskötetének hőse; kis emberek, a legkisebbek: munkások, munkanélküliek, társadalmon kívüli lények, csavargók, vagy a társadalom támazsai: komoly kispolgárok. Néha a legsúlyosabb tragédiában kapnak szerepet, néha vérszűz groteszk helyzetekben. Gelléri mindkét véglet hatalmas, izzó erejű megelevenítője. Nem hidegen szemléli a maga embereit és a maga világot, mely emberi szánalom és a szeretet forrósága csap ki minden sorából.

Nádas Sándor új regénye: 36.9. Atheneum kiadás.

36.9 még nem lát. csak hőemelkedés. A hőmérő nem megy 37 fölé, mégis Balzsamka Elemért. Nádas Sándor új regényének szimpatikus hőse, lassan, de végzetesen elpusztítja ez a 36.9. Elég benne élete, ott lángol, kis, de örök tüzen szerelmének. Egy ritka nagy női karrier izgalmaival teli útja Nádas Sándor új regénye. Remek típusokat kapunk, hisztérikus nőket, akik elzülnek és öngyilkosok lesznek, férjeket, akik második életüket élnek maguknevelte, ártatlan vadlányok mellett, akikkel úgy élnek itt Pesten, mintha lakatlan szigeten volnának. Nádas Sándor regényének figurái itt élnek közöttünk, de igazi lényüket, életük titkait nem ismerhetjük. A pesti vadon színes rejtelmeit tárja elénk a 36.9. (Miskolczi).

BARÁTNOK

Manci találkozik az uccán Jucival, aki feltűnően elegáns.

— Ugyan hová sietez ilyen ünnepélyes tolettben? — kérdi. — Talán színházba?

— Nem.

— Hangversenyre?

— Nem.

— Vízitőbe?

— Nem.

— Ejnye, de nevetséges vagy a titkolózásoddal! — mondja erre Manci magából kikelve. — Csak nem gondold, hogy engem érdekel, hová mégy?

AZ MAS

— Micsoda?! Ön azt állítja, hogy úgy nézek ki, mint a teve?

— Bocsanat, nem önre vonatkozik. Összetévesztettem egy ismerőssel, aki feltűnően hasonlít önre.

A kulai Ipartestület 50 éves jubileumához

Írta: PLEESZ PAL

A Reggeli Ujság egynéhány hónappal ezelőtt hírt közölt, arról, hogy a kulai Ipartestület 50 éves jubileumát az év november havában nagyszabású és a kulai Ipartestülethez méltó keretek között ünnepli meg. Néhány hétre rá viszont arról értesült a közönség, hogy a kulai Ipartestület vezetője utólagosan elállt attól a szándékától, hogy félszázados működését tágabb keretek között ünneplje meg. A félszázad azonban nem mulhat el nyomtalanul, határkövénél, szenteljünk néhány sort a kulai Ipartestület ötvenesztendősi működésének.

★

Nem jegyzőkönyvekből, feljegyzésekből, hivatalos iratokból állítottam össze anyagomat, hanem tiszteletreméltó ösz és agg iparosok elbeszélése nyomán. Az egyik forrásom Fejes István cipész, a másik Trebitscher Sándor, asztalos a kulai Trebitscher asztalosdinasztia utolsó tagja. — Bámulatra méltó, hogy a régi-régi idők iparosai milyen pontosan emlékeznek a letűnt félszázad minden iparosmegmozdulására és mindazokra az eredményekre, melyek az iparral kapcsolatban előfordultak.

★

Fejes bácsi, a legöregebb kulai iparos, végtelen kedvességgel fogadja kérésemet, hogy meséljen a kulai Ipartestületről... Így van az jól... így van az jól... mondja élénken, ha a fiatalok is érdeklődnek az elmúlt dolgok iránt, hiszen csak így lehet megmenteni az emlékeket, a történeteket az utókor számára. Hát várjon csak kérem egy kicsit... várjon míg rendezem gondolataimat, hiszen pontos dátumokat is akar tudni ugyebár?

A kulai járás egykori leghíresebb cipésze, a szakelőadó, a feltaláló a közel 83 éves ösz ember gondolkodik, visszaéli magát az elmúltakra, hogy felidézze emlékezetében megegyezően azokat az eseményeket, amelyek 50-60 év előtt történtek.

1868-ban Ipartársulat alakult, melybe a csizmadia, szabó és a német céhek olvadtak be. A német céh temetkezési kocsival, kocsiartó épülettel, céhládákkal, dupláros lámpákkal társult. A belépési díj akkoriban 6 forint volt.

1884-ben miniszteri rendelet alapján az ipartársulatok ipartestületekké alakultak át. A kulai Ipartestület 1885-ben alakult. Az Ipartestület alapszabályait Schmauss zombori alispán hagyta jóvá. Az Ipartársulat és később az Ipartestület kezdetben a Zöldkert helyiségeiben, később pedig a Leszkovács-féle házban nyert elhelyezést. A tagok otthon felépítése céljából részvényeket jegyeztek, a jegyzet pénzen telket vásárolhattak, majd az Ipartestület is felépült. A részvények ellenértékét évente kisorsolással fizették vissza. Az Ipartestület elnöksége a tagok szórakoztatására társasjátékokat, billiárd asztalt szerzett be, könyvtárat létesített, úgy hogy már abban az időben is a tagok legkedvesebb otthona lett az Ipartestület.

— Hogy van az — csodálkozom, — hogy nem felejtette el ezeket az adatokat?

Fejes bácsi, ravaszul mosolyog: Hát mondhatom, hogy a memóriám még jó. — Így például azt is tudom, hogy az Ipartestület 1885-ben gondolom április havában Schlagetter Ferdinánd bőreszerző mestert Szerbiába, Bulgáriába és Romániába küldte az ottani gazdasági viszonyok, vásárok, tanulmányozására. Azonkívül anyagminták beszerzésére és esetleg felvevő piac létesítésére.

Na és kinek a költségén?

Az Ipartestület költségén. Bizony az az ut jó summa pénzébe került a kulai ipartestületnek.

Es csinált valamit Schlagetter mester?

Csinált-e valamit? hát persze... költséget — és felnevet boldogan, hosszan.

El tudná-e mondani Fejes bácsi a kulai Ipartestület elnökök neveit?

Oh hogyné, válaszolja könnyedén: Tóvisi Rácz György, Berkovits Márk, Wighart Ede, Karch József, Styvertczki Pál, Schramm János, Kramer Márton, Ránkov Nitva, Odanics Sándor és a mostani elnök: Herczeg Radivoj.

Hány tagja volt az Ipartestületnek a megalakulás évében?

A tagok száma már akkor is kerekén 200 volt és az egyesület 2000 forintnyi vagyoni felettel rendelkezett.

Miben nyilvánult meg az Ipartestület tevékenysége az elmúlt félvszázad alatt?

— 1896 december 27-én iparos dalárda ala-

kult 20 taggal, ez a szám 1898-ban 60 főre emelkedett. Röviddel később megalakult az iparosok önszervező egyesülete. Ezenkívül számos alapítást, tanfolyamokat és kirándulásokat rendezett. Legnagyobb teljesítményeinek egyike, az 1931-ben rendezett ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kiállítás volt.

Elbucuztam a fiatalos, örökké alkotó és bámulatos memóriájú informátoromtól s Trebitscher Sándor asztalosmester felé vettem utamat, — hogy tőle a kulai iparról és fejlődéséről kérjek felvilágosítást.

Arra a kérdésemre, hogy az Ipartársulat előtt milyen állapotban volt a kulai ipar, Sándor bá tudatlanságom miatt majdnem megharagudott.

— Hogy milyen volt az ipar? elsőrangú volt, széleskörű és keresett. Akkoriban az iparosok még céhrendszer alapján dolgoztak — és csak 3 vándorlási év és a remekmű elkészítése után fogadtak be valakit a céhbe. Jómagam is vándoruton voltam sokáig...

A kulai iparosok — teszi hozzá elgondolkodva — már céhek idején is megismerkeztek egymással. A kulai csizmák, szűrők, lakatok, kések még a Szerémségben is nagy kelleltségnek örvendtek.

Most pedig nagyon kérem mondja el röviden a fiatalok okulására a kulai iparok rövid fejlődéstörténetét...

Hát persze, hogy az asztalos iparon kezdjük, biztatva, látva az öregur némi habozását.

Felidéltem, elemésem van, szereltem iparáról beszélhet, melynek széles környéken elismert mestere volt. Beszél...

Az asztalos ipar már az 1848-as évek előtt igen fejlett volt Kulán. Az akkori forradalmi időkben elpusztított templom berendezéseket, oltárokat, padokat kulai asztalosok készítették. Helységneveket sorol fel: Szobrán, Turija, Zsabalj, Csurg, Vrbász, Crvenka, Bajsa és sok más helyütt a templom berendezés kulai asztalosok kezek munkája... Az asztalosok a lakatosokkal, cipészekkel, mázolókkal, kovácsokkal, késesekkel, kalapos és bogárnokkal alkottak közös céhrendszert, mely a legerősebb is volt. Az asztalos ipar a céhrendszer megszüntetésével is tovább fejlődött és a kulai asztalosok az elsők között voltak akik gépmunkára rendezkedtek be.

Meséljen valamit a többi iparról is kérem.

A faesztergályos ipar 1880-ig gyenge lábón állott, utána fokozatosan megerősödött úgy hogy ma ezen a téren a kulai cégek nagy hírnévnek örvendenek.

A csizmadia ipar volt az akkori iparok elítje. A mesterek 15-20 legénygel is dolgoztak. Akkoriban a csizmadia munkások a legjobban kereső emberek voltak, amit az is bizonyít, hogy a csizmadia legények lakk-csizmában jártak ellentétben a közönséges halandóktól, akiknek csak közönséges csizmára teltett. Az 1880-1890 években a cipő térhódításával a csizmadia ipar válságba jutott, úgy hogy ma már mint egyéni ipar nálunk megszűnt létezni.

A késes ipar. Az 1800-as évek után nagy szerepet játszott, amennyiben Kuláról szállították késeket Szuboticiára, Noviszádra és messze környékekre. A késes ipar további fejlődését szintén a gép állította meg.

A lakatos ipar a céhek idején rendkívül magas színvonalon állott, miután abban az időben a záruk, lakatok és más apró vasmunkák kézi erővel készültek. A kulai lakatosok exportmunkára is be rendezkedtek. A gyáripár fellendülésével a körülmények kényszerítő hatásának engedve géplakatosokká lettek, mely iparág a mezőgazdasági gépek bevezetése idején szintén szépen virult.

A kovács ipar meglehetősen gyenge lábón állott, miután a céhek idején a mezőgazdasági eszközök főleg fából készültek. A vashól készült mezőgazdasági eszközök bevezetésével a kovácsipar állandó fejlődésnek indult napjainkig.

A lészővő ipar jelentős és jövedelmező volt. A gyáripár azonban halálraítélte ezt az iparágat, amely ma már háziliparrá esökkent.

Az ács ipar az 1800-as évek után igen fejlett volt, miután abban az időben külföldiek — főleg csehek — telepedtek le Kulán, akik ügyes és nagy tudású mesterek voltak. Már az ipartestületi években a szomszédos Crvenka községből telepedett le néhány mester Kulán, akik szintén jó hírnévnek

örvendtek. Az ácsipár az általános munkátlanlás miatt nem mutat további fellendülést.

A borbély ipar gyenge lábón állott — ami abból is kitűnik, hogy 1873-ban a nagy kolera járvány idején Kulán mindössze két borbély volt — akik a járvány áldozatai lettek — úgy hogy haláluk után Crvenkáról jött Kulára borbély. A borbélyipar napjainkban nagy fellendülést mutat.

A kékfestő ipar a lészővészeti idején fénykorát élte. A gyáripár bevonulásával ez az ipar sokat veszített jelentőségéből.

A szabó ipar nagykereskedők kezében volt, akik munkásokat alkalmaztak. Ezek az u. n. konfekciós üzletek voltak. Az 1880-as évek után a szabóipar mint ilyen élénken fellendült.

Szűrőszabók. A kulai szűrőket messzeföldön velték. A céhek utáni időben is az iparosok — különösen a vásári iparosok szűrben jártak. A modern élet azonban ezt az ipart is háttérbe szorította.

A szücs ipar a múltban gyengén volt képviselve. Ez az ipar a modern életkörülmények között erősödött meg.

A szijgyártó ipar régi, bár nem volt jelentős.

Mézeskalácsos. A kulai mézeskalácsosok az ország minden környékén nagy üzleteket csináltak — ma csak másodrendű iparnak számít.

A köteles ipar 1870-es évekig erős volt, a gyáripár versenye miatt ez az ipar is csak lézeng.

A bogárn ipar a múlt század elején gyenge lábón állott, miután a bogárn munkáját már akkor is rosszul fizették. A mezőgazdaság fellendülésével a bogárnok helyzete is javult, úgy hogy a bogárnok közül sokan gépekkel bővíthették ki üzemiüket. A mai bogárnok jóllehet az ipar magas színvonalán — az alacsony árak miatt nehézségekkel küzdenek.

A cipész ipar az 1870-es évek után kezdett fellendülni. Akkoriban szaklapok, könyvek és tanfolyamok rendelése által a cipész ipar ugrásszerű emelkedést tett. — Hirneves cipésze Fejes István volt, akilhez messze környékről jöttek a megrendelők.

A gipsz és faszobrász ipar az 1880-as évek után kezdett fellendülni, olyannyira, hogy a kulai szobrászok még a királyi palota részére is dolgoztak. A sima butorok dívatba hozatala által ez a fejlődés szünetel, bár remélhető, hogy egy évtized múlva újból a barokk és altdéutsch stílus lesz a dívat.

A fazekas ipar a múlt évszázad végéig fénykorát élte. A pléhedények forgalombahozatala meggátolta a fazekas ipar további fejlődését.

Egy pillanatra... állítottam meg Sándor bá t ezórádatában; mit tud a mostani gyáriparról?

— Hát csak annyit, mondja elismerően, hogy a Fejes és Nagy-féle kicsiny posztóüzemből alakult a mai Brandecker posztógyár, a Wighart-féle bőreszerző műhelyből a mai Deutsch-féle bőrgyár, a Stolz-féle rézüntőből a mai Stolz-féle fémgyár, az 1870-ben alakult kézisajtós nyomdából a mai Berkovits nyomda.

— Milyen gyárak voltak még Kulán?

Berkovits Rezső alapításában az ország első eleyemszalaggyára, mely a háborúelőtti Magyarország selyemszövőiparának első alapítása volt. Az utnáj az Abel-féle faárugyár, Podola Nándor gipsz és faszobrász üzeme.

— Honnan tudja mindezeket Sándor bácsi? — kérdeztem csodálkozva?

— Ja, — válaszolja kissé büszkén — azelőtt az iparos mesterek ilyesmivel is törődtek. Elbucuztam...

★

Az akarás, a szorgalom, a haladás eredménye a most Kula főlé terpeszkedő gyárkémények, vállalatok, dinamók, gyalugépek, gatterek, Kula gyáriparról és iparáról országsszerte elhangzó dicséret, a versenyképesség és a produktivitás. Kula iparostársadalma tehát tul szerény, tul visszavonult, akkor amikor félszázados termékeny munkássága, kivivott jó hírneve ellenére, nem ül diadalnapot testületének félszázados fennállása alkalmából...

★

A jubiláló Ipartestület jelenlegi vezetősége: elnök: Herczeg Radivoj, alelnök: Krémer Márton, titkár: Drakulity György, pénztárnok: Judt József, választmány: Hahn János, Francz Rudolf, Arth Béla, Mátéffy Imre, Dudás Márton, Gajity Lázár, Gajity Miladin, Nenadov Joco, Rencz Mátvás, Krebsz Péter, Bertron Gyula, Mihajlovity Ilija, Lenhardt József, Babity Joco, Dudás Károly.

Nevek, személyek, melyek arra hivatottak hogy az Ipartestület — az iparosok legkedvesebb otthonát — tovább vezessék a már kitaposott uton a haladás, a megértés, a tettekretség felé, hogy 50 év múltán öröklük is a szeretet és megértés hangján nyilatkozhasson a későbbi idők krónikása.

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

AZ AMERIKAI ZSEBKENDŐFOGYASZTÁS, SZALLODA A FENYŐFABAN, LAKÁS A LÉGGÖMBBEN, ARANYSZOBOR ÉS EGYEB FURCSASÁGOK

Newyorkból jelentik: Ime néhány apró érdekesség, derűs furcsaság a mai amerikai életből egyetlenegy nap újsághíradásai nyomán:

Az Illionis-állambeli Springfield zsebkendőgyára felszólította a filmgyárosokat, készítsenek az eddiginél több érzelmes, ha lehet éppen érzélgős filmet. A gyár ezt szívesen meghálálná, — mondja a kérelem, — mert nagy érdeke fűződik hozzá, miután megállapította, hogy legutóbb egy különösen érzelmes film pályafutása idején az Egyesült Államok zsebkendőfogasztása átmenetileg eléggé lényegesen növekedett.

Egy harmincegyéves brocklyni asszony a napokban 500.000 dollárt örökölt egy előtte teljesen ismeretlen orvostól. Az orvos végrendeletében azzal indokolta az örök hagyást, hogy husz évvel ezelőtt, amikor örököse tizenegyéves leány volt, énekelt hallotta egy jótékonyági ünnepélyen s életében semmi sem okozott neki oly nagy örömet, mint az a bájos mosoly, amely a leányka kedves arcoeskáján az éneklet alatt ragyogott.

A Yellowstone-parkban hatósági engedéllyel kis szálloda nyílt egy száz méter magas, évszázados fenyőfa derekán. A kis szálloda fő vonzóereje, hogy ablakaiból zavartalanul megfigyelhetik a vadon élő állatokat.

Az utóbbi hónapokban Washingtonban, az Egyesült Államok székvárosában több, mint ezer újszülött fiúgyermeknek adták a „Roosevelt“-keresztnevet.

Coulin, losangelesi orvos kitűnő üzlet csinál kötött léggömbjével, amelynek gondolatát kicsiny, de kényelmes lakássá rendezte be négy ember számára. A kibérelhető gondola lakói 300 méter magasságban a magaslati napfényt élvezhetik.

Hammerton, oaklandi multimilliomos a ranyból készíttette el a mellszobrát. Nyolcvanezer dollárba került a felhasznált arany, — 1200 dollárt fizetett ki a szobrásznak tiszteletdíj fejében.

A LEGVESZÉLYESEBB KOR

„A legveszélyesebb kor a tizenhat-tizenhétéves év“ — ezt a megállapítást teszi az angol fiatalkorúak bíróságainak legújabb jelentése. A gyermekbíróságok előtt megjelent ifjú vádlottak nagyrésze tizenhat-tizenhétéves volt.

— Ezek a fiatal fiúk és lányok — hangzik a jelentés — sokkal többet tudtak az életről, mint általában a korukbeliek. A legtöbben teljesen elvadult társadalomellenes lények voltak. Az ilyen fiukat és lányokat sokkal gondosabb és szeretetteljesebb nevelésben kell részesíteni, mint a gyermekeket.

A londoni fiatalkorúak bírósága előtt a legutóbbi évben 3365 ifjú vádlott jelent meg, ami a tavalyihoz képest 45 százalékos szaporodást jelent. A hatóságok aggasztónak találják a fiatalkorú bűnözők elszaporodását.

SZOBROT ALLITANAK EGY NAGY FRANCIA SZAKÁCSNAK

Párisból jelentik: Ha kaptak már szobrot pénzügyminiszterek, a feneketlen gyomru államkincstárak táplálói és filozófusai, akik vigasztaló vagy elszomorító, de mindenképpen magasztos gondolatokkal táplálták az emberi szellemet, vajjon miért oly

háládatlan az emberiség azokkal szemben, akik azt táplálják, ami a kínai bölesek szerint nem csak magának az ember testi életének, hanem minden szellemi megnyilatkozásnak is kulcsa: az emberi gyomrot? Miért nem kaphatna végre szobrot egy kiváló szakács? Így gondolkozott egy városháza képviselőtestülete, amely úgy határozott, hogy szobrot emel föterén Escoffier főszakácsnak, az újabbkori konyhaművészet nemrég magas korban elhunyt nagymesterének. Escoffier nagy ember volt ő találta fel, — ezer bocsánat, — ő komponálta, istenáldotta tehetségének művészi érzékével, a méltán hírneves Péche Melba-t, Escoffier halhatatlanságát így hát ezután nemcsak remekművének műértő nyeken elomló, de mindig új ételpéldányba költöző zamata fogja hirdetni, hanem a büszke szobor is, amelynek ércanyaga ebben az esetben, kivételesen, maradandóbb ugyan az ábrázolt személy alkotásánál de mégsem szorul sem arra a mentségre, hogy a gasztronómia művészetének törhetetlen hívei, franciák emelik, sem arra a magyarázatra, hogy Escoffier legnagyobb fia volt a szobrot emelő szülővárosának a rivierai Villeneuve-Loubet-nek.

A BÉCSI MICHAELER-TEPLOM HÍRES ÓRAJA A MUZEUMBA KERÜLT

Egész Ausztriában, de talán egész Közép-Európában nem volt hatalmasabb óra annál, amely most a bécsi Michaeler-templom tornyából az órák muzeumba került. 1760-ban készült a művészi kivitelű, szokatlanul nagyarányú barokkóra, amely díszítésekkel együtt két és fél méter széles és másfél méter magas volt. Hordónagysága, többmázsás vassúlyok mozgatták a szerkezetet, amelyet naponként kellett felhuzni. Tekintettel a négy hatalmas vassúlyra, az óra felhuzása egyáltalán nem volt könnyű feladat. Az óra egyik különlegessége az úgynevezett „visszhang“ volt; a teljes órák elütése után az óramű még egyszer ismételte az ütéseket, nehogy valaki a számolásban tévedhessen. A „visszhang“ működéséhez volt szükség a negyedik vassúlyra. Most a tűzoltók kötelek és létrák segítségével szétvették és leszerelték a többszázéves régi órát és az órák muzeumban állították fel újból, ahol már 25 más toronyóra emlékeztet az idők múlására. A Michaeler-templom tornyára modern villanyóra került.

TANCLAZ MOSZKVÁBAN

Az egyik londoni lap tudósítója, aki most érkezett vissza utjáról, arról számol be, hogy Moszkvában az emberek egyre lelkesebben hajszolják a különböző szórakozásokat és multságokat. Valóságos táncláz van a szovjet fővárosban. A nagy mozik tánctermeiket rendezték be, ahol a közönség addig táncolhat, amíg az előadás megkezdésére kell várnia. Ezek a tánchelyek meglehetősen különös látványt nyújtanak: a szegényesen, köpöttan, gyakran rongyosan öltözött munkások és munkásnők nagy szenvedéllyel járják a modern angol és amerikai táncokat. Az élelmiszerjegyek nemrég megszűntek, úgy, hogy most a moszkvaiak némileg kibővíthetik étrendjüket. Az oroszok mindig értették a jó főzéshez és most jobban érvényesíthetik szakácsképezségeiket, mint az elmúlt 18 nehéz esztendő alatt. Érdekesnek találta az újságíró az új orosz generációt. Azok a gyerekek, akik már a forradalom kitörése után jöttek a világra és akik mindig szovjetkörnyezetben nevelkedtek, egyáltalán nem ismerik az osztályokat és az osztálykülönbséget. Az állam elkényezteti őket és ennek többek között az az eredménye is megvan, hogy

az orosz gyerekek nagyrésze tiszteletlen a szülei és általában az idősebb emberek iránt.

SZEMÜVEG A FIDSI SZIGETEKEN

Egy kereskedő nemrég boltot nyitott a Fidsi szigeteknek egy olyan részén, ahol eddig alig jártak európaiak. Mindenféle áruval a boltjában, többek közt régi újságokat, szemüvegeket is. Rövid idő alatt megvették a benszülöttek az összes újságokat és szemüvegeket. De hamarosan panaszt is tettek a kereskedő ellen a helyi hatóságoknál. Azt hitték ugyanis, hogy ha szemüveget vásárolnak, olvasni is fognak tudni és keservesen csalódtak. Azzal vádolták a kereskedőt, hogy rossz szemüvegeket adott el nekik.

EGY MACSKA REKORD-VANDORLASA

Newyorkból jelentik: Egy macska csodálatos turista teljesítményéről számoltak be legutóbb a bostoni állatkórház orvosai. A szobanforgó macskát Tippynek hívják és 150 mérföldes utat tett meg négy hónap alatt. Gazdái több mint négy hónappal ezelőtt Freiburgból a 150 mérföldnyire levő Belmontba mentek nyaralni. Magukkal vitték vonaton a macskát is, amely azonban másnap eltűnt. Azt hitték, hogy soha többé nem látják már viszont és kellőképpen megsiratták. Egyhónapi nyaralás után visszatértek városi lakásukba. Most azután több mint négy hónap múlva hazaérkezett a városi lakásba a macska is. Teljesen lesoványodott és egyik lába utközben kificamodott. Este érkezett meg: a család hirtelen nyávogást hallott, kinyitották az ablakot és a macska beugrott. Hazaérkezése után kórházba szállították, ahol helyretették a lábát.

TELEFON, MINT A NÉPLELEKTAN FOKMÉRŐJE

A Columbia-egyetem orvosi fakultása új tételt állított fel, amely úgy szól, hogy az ember lelki szilárdságát és belső nyugalmat hajszálpontosan meg lehet itélni abból, milyen hosszú ideig szokott telefonálni. Mert a türelmetlen, izgága ember nem győzi soká idegekkel a telefonbeszélgetést, míg a hidegvérű, megfontolt egyéniség akár hosszú hívítákat is szívesen folytat telefonkagylóval a fülén. De ha ez igaz, — gondolták a tudós professzorok — akkor a telefonbeszélgetések átlagos időtartamának csatlakoztatásul jellemző képet kell nyújtania az egyes népek lélektanáról is. Nosza nekiestek hát a nemzetközi telefonstatisztikáknak és hamarosan kész is volt a jó népidégek rangsorát jelző táblázat. Ez a statisztika valóban nincs minden érdekesség híján. Az első adata meglepetés, mert az derült ki belőle, hogy az északamerikai ember, aki nagyrészt mégis csak a hidegvérűnek ismert angolszász fajhoz tartozik, a legidegesebb valamennyi népfajta közül. Az Egyesült Államokban ugyanis egy telefonbeszélgetés átlagosan csupán egy percig tart. És ime a második meglepetés: mert nyomban utána a majdnem fajtiszta angolszász anyanép, az európai angol következik. A sorrend ezután a következő: németek, magyarok, lengyelek, franciák, olaszok és osztrákok. A legjobb idegei szerint a statisztika szerint a dánoknak és a hollandusoknak vannak, akik átlagosan közel tíz percig beszélnek egyszerre telefonon.

BERLIN 16: Stuttgart. — 18.15: Uirtz: Alla-tok az emberkerben, kabaré, Dobler zenéjével. — 19: Haas: Diverzáló három vonósa. Mozart: Fuvola, hegedű, mélyhegedű- és esztendőgyes. — 19.40: Esti színház. — 20.10-1: A Majbáti a Spreng. Frankfurt és Berlin közös vidám estje.

BUDAPEST 1. 6.45: Torna, utána hanglemelések. — 10: Hírek. — 10.20: Cholnoky Viktor elbeszéléséből. — 10.45: Mit nézzünk meg? A Milleniumi Emlékművet ismételi Mesterházy Jenő. — 11.10: Nemzetközi vízelvezés. — 12: Dáni hangszó az Ezerévi-templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Hanelemezék Magyar klasszikusok. Közben kb. 12.30. Hírek. — 1.20: Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés. — 1.30: Rész Zsiga és ötgényzene. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.10: A Keleti pályaudvar postorábitó szolgálata. Helyszíni közvetítés. Beszélő Budinszky Sándor. — 4.50: Időjárás, időjárásjelentés, hírek. — 5: Fellámadás a Dunaparton. Dallos Sándor elbeszélése. — 5.30: Illiczky László jazzzenekarának műsora. — 6: "Hogyan képezik a magyar orvosokat?" Verebely Tibor dr. egyetem tanár előadása. — 6.30: Konec János hegedű, zongorán kíséri Hez Ottó dr. — 7: Egy csuszó-mászó a levegőben, Karinyhy Frigyes cseveése. — 7.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Sándor Erzsé, Budanovits Mária és Rösler Endre. — 8.40: Hírek. — 9: "Hogy volt! Haláljukt!" Tarka est. Rendező Bányóczy Dezső dr. — 11: Időjárásjelentés. — 11.05: Csorba Gyula és egyházezenekara muzsikál. — Ejel 12.05: Hírek.

BUDAPEST II. 5-5.25: Illiczky László jazzzenekarának műsora. 1. Gentner: Induló-fox. 2. Márkus-Harmath: Régi szép világ — slowfox a "Csunya lány" c. filmből. 3. Ager: Foxitrot. 4. Vértés-Fonó-Illiczky: Zeng meg a nóta — indulófox. 5. Warren: Slowfox. 6. Tinturin: Carica. — 5.30-6.00: A Szociális Misszióársulat előadása. Farkas Edit alapítónőkasszony: "Missziós üzenetek". — 6.30-7: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrlője. — 7-7.30: Kedvencek lemezek. Glombig: Verőpölke (Ernst Mittelbach), Kalmár-Grosz: Messze van a Meserucea — dal (Sebő Miklós), Andrány: Ocarina Tyrolonne (Andrány), Hüpfeld: Der Onkel Bumha aus Calumba tanzt nur Rumba (Fred. Lustig), Grey: A nevető rendőr — nevetőlemez (Jollyboy), Pryor: A fitttyús és kutyája — orgonaszó (Lew White), Kalmár-Szávay: Minek iszik az olyan, aki sose bírja — dal (Kalmár), Herberit: Kiss me again — lassu keringő (Eldi Dunsztetter), Wiedorf: Sax-ophon — a neve szaxofon (Rudy Wiedorf), — 7.35-8: Magyar vátos a XVIII. században. Malnási Ödön dr. előadása. — 8.05-8.30: Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik.

BUKAREST 12: Lemezek. — 13.15: Hírek. — 13.30: Lemezek. — 14: Hírek. — 17: Marcu-zenekar. — 19: Hírek. — 19.15: Új lemezek. — 20: Jazz. — 21.30: Hírek. — 21.45: Vendéglőzene. — 22.30: Lemezek. — 22.45: Hírek. — 23: Táncezené.

DEUTSCHLANDSENDER 16: Stuttgart. — 18: Szórakoztatózene. — 19.45: Mit szítek hozzá?

— 20.10: Nagy táncest. Gézy. és Lutter-táncezeknek szóló táncok. — 22.30: Lantdalok.

HAMBURG 16: Stuttgart. — 18: Girmatis Walter zeneszerző művei. — 19: Esti zene. — 20.10: 6. óra: Ofelsgo a táncosnő, háromfelvonásos operett. — 22.25: Közzene. — 23: Lipese. — 24: Táncezené.

KÖLN 6.30: Könyv zene. Közben 7: Hírek. — 16: Stuttgart. — 18: Vadászok Fückinghausonban, riport. — 18.45: Hírek. Az ifjuság szava. — 19: Haydn: Zongorahármas. Britting: Két vidám adama a világháborúból. Mozart: Diverzáló két oboára, két kürtre, két fagóra. — 19.50: Filanantropia. — 20: Hírek. — 22: Hírek. — 22.30: —24: Lipese.

LIPCESE 16: Stuttgart. — 18.40: Hareok flandriai partokon. — 19.55: Esti szemle. — 20.10: Operákhoz és operettekhez. — 22: Hírek. — 22.30: Vidám zene.

MILANO 7.45: Torna, hírek. — 16.40: Táncezené. — 17.30: Esélyes közvetítés Asznarából. — 18.20: Törek. — 18.45: Dopplavoro. — 19: Hírek idegen nyelveken. — 20.40: Horatius képzéredi születésnapja. — 20.50: D'Ambra: Merletti di Venezia, egyfelvonásos vígjáték. — 21.40: Petroni hegédiumművész játéka, utána tánczene. — 23: Beszélőfüggő.

MÜNCHEN 7: Hírek. Sport. — 16: Stuttgart. — 18.30: Schessal zongoraművész játéka. — 19.05: Részletek Bruch Loreley című operájából. 20: Hírek. — 20.10: Népzene. — 22: Hírek. — 22.20: Hírek. — 22.20: Bemondás szerint. — 23: Táncezené.

POZSONY 17.40: Egri: Myhrhidates aranya, hangjáték magyarul. — 18.35: Lemezek. — 18.45: Prága. — 22.30: Táncezené.

PRÁGA 17.55: Népdalok a Csehertől. — 18.45: Lemez. — 19.45: Zene bemondás szerint. — 20.30: A filharmónikus hangversenye. — 22.15: Lemezek. — 22.30: Pozsony.

RÓMA 7.45: Torna, hírek. — 16.40: Rómái mandolinégyes. — 17.30: Esélyes közvetítés Asznarából. — 18.45: Dopplavoro. Eszperanto hírek. — 20.13: Csak Bari: Görög est. — 20.20: Beszélő-újság. — 20.40: Horatius képzéredi születésnapja. — Verli: Don Carlos, négyfelvonásos opera a bolgónai városi színházból.

STUTTART 6: Torna. — 16: Tarka delután. — 18.30: Sílecke. — 19: Schimmer: Kis darabok hegedűre és zongorára. — 19.20: Vidám és népzenevel. — 20: Hírek. — 20.10: Tarka est. — 22: Hírek. — 22.30: Höcker Oszkár életéből. — 23: Lipese.

VARSÓ 6.30: Egyházi ének. — 6.50: Lemezek. — 12.15: Eneklemezek. — 12.45: Könyv zene. — 14.30: Lemezek. — 15.30: Czarnomska Flóra zongorázik. — 16.15: Könyv zene. — 17: Istentisztelet. — 18.45: Lemezek. — 20: Leooed: Nap és éj, rövid operett. 21.30: A vidám szítrán. — 22: Szimfonika Bajor Mária szopránnal. — 23.05: Táncezené.

Vasárnap

december 1

BEOGRAD 8.45: Pontos idő, műsorolvasás. — 8.50: Torna (Szimlja Mandukics). — 9.10: Dr. Mladen Josifovics egyetemi tanár mezőgazdasági előadása. — 9.10: Istentisztelet a pravoszláv székesegyházból (az I. Beograd Dalárda kórusa). Utána jugoszláv zene hangtémeken. — 11.30: Pontos idő. — 12: Oplenići narangszó, majd a rádiózenekar déli hangversenye. — 12.50: Reklámok. — 13: Rádiónapló. — 13.15: A hangverseny folytatása. — 13.45: Avala-hírek pontos idő. — 16.00: Az „Obilics” akadémiai dalárda hangversenye. — 18.30: A királyi gárda fuvószenekarának hangversenye, vezényel Pokorny Dragutin első karnagy. — 1. Jenko: Koszovó, nyitány. 2. Urban: Keletről. 3. Mokrajuac: Rukovet. 4. Csizsek: Dusan cár indultja. 5. Blineski: Griwna, dal. 6. Jenko: Guidó, részletek. 7. Urban: Szerb tánc. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. — 20: A királyi gárda fuvószenekarának hangversenye, vezényel Pokorny Dragutin első karnagy. Üdvözlőbeszédet mond Viada Ilies beogradi polgármester. 1. Jugoszláv himnusz. 2. Marinkovics: Népjüles. 3. Jenko: Guidó, nyitány. 4. Pahor: Szlav dalok. 5. Csizsek: Jugoszláv dalok. 6. Novak: Hrvatskoj, dal. — 20.40: Közvetítés Zagreből. Üdvözlőbeszédet mond a zagrebi polgármester. A zagrebi vonóségyes (Miranov, Graf, Arányi és Fabry) előadja Milojevics, Dobrovics és Skerjanac jugoszláv kvartettjét. — 21.20: Közvetítés Ljubljánából. — 22: Pontos idő, Avala-hírek, sporteredmények, utána tánclemezek. — 23: Kávéházi zene 23.30-ig.

LJUBLJANA 8.45: Zenekar. — 10: Istentisztelet. — 11.15: Lemezek. — 15.20: Zenekar. — 16.15: Ének- és zenekari verseny. Dolinar: Mlada pota, egyfelleg. Pafostics: Domovina, dal. Haidrich-Peltries: Az Adria-tenger. Parma: Rokovnjacs, nyitány. — 20: Beograd, Zagreb és Ljubljana közös műsora.

ZAGREB 9: Istentisztelet. — 12: Lemezek. — 17: Hangverseny. — 19.50: Délszláv zene lemezek.

1935 december 1-től december 7-ig

ken. — 20: Zagreb, Beograd és Ljubljana közös műsora a nemzeti ünnep alkalmából. — 22.15-23: Délszláv zene lemezeken.

BÉCS 8: Jelmondat, vegyes közlemények, torna. — 8.45: Vegyes lemezek. — 9.45: Istentisztelet a Ferenciek templomából. Palestrina mise. — 11.45: Szimfónikusok Troster zongoraművészével. — 13.05: Könyv zene. — 14.20: A gráci Tegelhoff-émlékmi leleplezése, helyszíni közvetítés. — 15: Hírek. — 15.40: Reger: E-moll zongorahármas. — 16.25: Az éjféli nap országában. — 16.50: Gondozó műsor. — 17.45: Rádiózenekar Hirsch-Wimberger szoprán és Waldemar előadóművész közreműködésével. — 19: Hírek. — 19.10: A zene folytatása. — 19.30: Zenei rejtélyek. — 20: Grillparzer: Buca Gastointól. — 20.05: Sellnik: Hilde és négy lőerő, vigjáték három felvonásban. — 22: Hírek, sport. — 22.20: A 2. gyalogezred zenekara. Schneider: Stahemberg-induló. Offenbach: Szép Heléna, nyitány. Krall: A brucki táborban, induló Wagner: Lohengrin részlet. Lehár: Giuditta, intermezzo. Heykeus: Esti zene. Strauss János: Bor, dal, asszony, keringő. Krabach: Induló Zeller: A maradás, egyfelleg. Novotny: Minden dicsőség az ékes Ausztria, induló. — 23.20: Hírek. — 23.35-1: Táncezené.

BERLIN 18: Beethoven: Apróságok zongorára. Brahms: Klarinét- és zongoraszonáta. — 19: Lipese. — 20: Lipese. — 22.30: München. — 24-1: Könyv- és tánczene.

BUDAPEST I. 9.15: Hírek. — 10-10.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — 11-12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. ulvari és várpálvi templomból. — 12.20: Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés. — 12.30: A Magyar Rádió tizéves jubileumának megnyitóműsora. Vitéz jékai Gombos Gyula nagy. kir. műnyszerelő beszédével. Az I. részben közreműködik a Budai Dalárda és az Operaház tagjaiból a kult zenekar. II. rész: Az Operaház tagjaiból a kult zenekar ünnepi hangversenye. Vezényel Dohnányi Ernő. — 2.15: Hangtémék. Magyar zene. — 3.00: Darányi Kálmán m. kir. földművelésügyi miniszter beszéde. 2. Hollóskuthy-Hitlcskha Antal gazdasági főfelügyelő előadása. — A zldme-

A REGGELI ÚTSÁG HETI RADIÓPROGRAMJA

26 helye az irántartott gazdálkodásban. — 3.50: A Mária Terézia I. honvédegyezmény zenekara. Vezényel Fiedy Sándor. — 4.30: Iskolafelügyelő-körrel. Dr. Kása Kálmán előadása. — 5: Pataky Vilmos jazzzenekarának műsora. Szilágy Miklós énekével. — 6: A bibliai és kinyilatkoztatás éneke. — 6.30: Magyar tanító és cigányzenekara. — 7.30: Vitéz Jevoldi kőszíma. — 8: A királyi miniszter beszéde. — 8: Operettelőadás a stúdióban. „Vig éjzeleg”. Operett három felvonásban. Zenéjét szerzője és vezényelője Lehár Ferenc. Utána kb. 10.15: Hírek, sport és ügyviteli hírek. — 10.45: Bertha István szalánczenekara. 1. Bécsi József: Piccadillo felvonása. 2. Vecsey Ferenc: Valse triste. 3. Huszka Jenő: Szól a néma Dnyeszter mentén. 4. a) Perényi Géza: Kis kertben, gavott; b) Bal után, keringő. 5. Major Ervin: Lavetta tónok. 6. Leony Dező: O macedon balada. 7. Kodály Zoltán: Háry János, intermezzo. 8. Liszt Ferenc: Notturmo. 9. Szirmai Albert: Angharidag szerenáda. 10. Gófi Matild József: Harangvirág polka. 11. a) dr. Dohnányi Ernő: Magyar aratódnagy; b) Csur rap-szóda. 12. Beretvási Hugó: Foltám adás. — Éjél 12.05: Hírek.

BUDAPEST II. 4.30-5: Hangszerek. Fényes — Harmath: Fokított a „Cimzett ismeretlen” című készült hangszerekből (Weyand Tibor). Brodzsky: Virágos ták, keringő (Szedő Miklós dr.). Markus — Bakffy: Fokított az „Elnökasszony” c. film-ből (Weyand Tibor). Hajdu — Zagon: Lassu fox a „Budai cukrászda” című filmből (Szedő Miklós dr.). Conrad: Continental, fokított. De Fries — Szécsi: Tangó a „Budapest-Wien” című zenés-játékból (Kerényi György). Polgár Tibor: A csók nem játék, keringődal (Tóth Erzsé). Gárdás és Frise (Hármay Imre). — 5.15-5.40: Hogyan ismerjük az állatokat a régi időkben. Gafi István dr. előadása. — 6.35-7: Arany János debreceni diákko-rára. Dóczy Jenő dr. előadása. — 7.05-7.20: A Száz könyv sorozatban Benedek Marcell beszél Hugo Viktor „Notre Dame”-járól.

BUKAREST 17: Stefanescu-zenekar. Román dalok. — 19: Hírek. — 19.20: Górcsua: Erdélyi dalok. — 20.05: Erdélyi és bánati szerzők dalai a Carmen-énekek előadásával. — 20.40: Clonca Aurelia Negra- és Dragoi művekkel zongorázik. — 21.05: Rádiózenekar. Szikora: Román ábránd. Bartók: Román néptáncok. Montiz: Hiana, nyitány. Dragoi: Falusi divertimentók. Montiz: Román néptáncok. — 22.55: Hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 16: Szólisták hangvereny. — 17: Szólódal zene. — 19: Tarka-est átlakról szóló zenei művekkel és versekkel. — 19.30: Sport. — 22.30: Háfa, zongora- és csembalósó. — 23-0.53: Lutter-tánczenekar.

HAMBURG 6: Hangverseny a „Deutschland” rádiójánál. — 16.50: Tájszólistahangverseny. — 17.40: Hangversenyzenekar. A dénevé, nyitány; Fagy éj Velencében; A koldusok; Friderika, dalok; Giuditia dal; A mosoly országja, keltés; Hercegség, induló. — 19: Lipse. — 20: A nagy rádiózenekar Brahms-estje, Ney Elly zongoránvalvással. Akadémiai ünnepi nyitány; Baur

zongora- és zenekari verseny; I. szimfónia. — 22: Hírek. — 22.40: Tánczene.

KÖLN 10: A mindeni társasági zenekara — 10: A Mindensvetségi gazdasági élet kérés-műsége. — 10.15: Parisi zenekar. — 10.30: A german hit emlékei. — 20: Minden-Ravensberg kultúrál. — 20.40: Wagner, Tannhäuser, opera a II. felvonás közvetítés. — 21: Danc: Két egy régi rávonsborói fennhán. — 22.40: Könyvü és tánczene. — 23.30-24: Hárszenekar.

LIPGSE 6: Hamburg. — 18: Adventi ünnepek. — 10: Hangszerek. — 20.10: A szimfonikus hangverseny szólistákkal. Leonovall: Rajzok. In-termezzo. Huppertz: Hési szvit. Wagner: Tündérok ária. Ambrosius: A d-moll eszta. és zenekari versenyből Kitzinger: A világosoda. Pogorelec: A malmi; A boszorkány. Sander: Spanyol ének. Orlieb. Tengeli világosságok. Poreini: Tessa imla. Huppertz: Új szerelem, új élet. Rimski-Korsakov: Hecedi- és zenekari verseny. Kutsch: Szólisták szvit. (szól). A makaneos hálgy. ária. Rzanick: Donna Diana, nyitány. — 22.30: München.

MILANO 16: Lemezek, sport. — 18.30: Beszke-ges közvetítés Aszmarából. — 17: Rkma. — 19.30: Dopelavara. Lemezek. — 19.45: Hírek. — 20: Sport. — 20.50: Triszt és Firenze Rona műsori ad a Milano, Torino, Genova; Rorelli: Cleora, ha-tomfelvonásos szimán. — 22.15: Hírek németh. — 22.30: Énekverseny.

MÜNCHEN 6: Hamburg. — 18: Beethoven: B-dur zongorabáttnas. — 19: Lipse. — 20: Rádióze-nekar és kamaraénekek: szopán, tenor. és basszuszóval. Mozart Lipót: Parnaszimfónia Haydn: Az ávszkek részlet. Beethoven: Pasz-torale. Simek: Betakarítási bálatánc. Radlger: T-ur-dinai búcsú. Schubert: Német táncok. Bruckner: Scherzo. — 22.30: Tánczene.

POZSONY 11.30: Beethoven: Zongora, hege-dő, cselló és zenekari verseny. — 13.45: Lemez. — 14.10: Lemezek. — 16: Prága. — 17.55: Al-brecht Sándor magyar zeneozsój művel. — 20.00: Prága.

PRAGA 6.30: Rádió-énekek. — 7.30: Zene-kar. Korál. — 8.30: Egyházi zene. Foerster: Má-ria himnusz. Miso Assisi Szent Perene tiszteleté-ra. — 9.25: Muzsik szalonégyes. — 11.30: Po-zsony. — 13.45: Lemezek. — 14.05: Lemezek. — 16: Vidám délután. — 20.05: Rádiózenekar. Patiera tenor és Krasová alt közreműködésével. — 22.30: Lemez. — 22.35: Jazz.

ROMA 16: Lemezek, sport. — 16.30: Beszke-ges közvetítés Aszmarából. — 17: Szimfonikus hangverseny az Angustekből. Händel: Concerto grosso. Ivanova: Révli szimfónia. Csajkovszkij: V. szimfónia. — 19.30: Dopelavara. Lemezek. — 20: Sport. Lemezek. — 20.50: Granados: Goyescas. há-tomfelvonásos opera. — 22.20: Baravalle: Andrea Del Sarto, opera.

STUTTGART 6: Hamburg. — 18.20: Stein kib-főművészt játéka. — 19: Lipse. — 20: Hamburg. — 22: Hírek. — 22.40: München. — 23: Deutsch-landsender.

A REGGELI ÚTSÁG HETI RADIÓPROGRAMJA

HAMBURG 17.30: Mikulásnap tárkaest. — 19: Kélt zenekar. Rosenat: Völ, nyitány. Mozart: Pí-faró hazasága, részletek. Thors: Mignon, ge-vekkos. ária. Bizet: Cigányénekek. Strauss J.: Tanakok, keringő. Elcbegg: Matamor-indó. — 20.15: Walter: Guttenberg, hangjáték a könyv felhalálásáról. — 21.30: Christensen Vilmos zongorizik. — 22.30: Közzeno. — 23: Stuttgart.

KÖLN 7: Hírek. — 7.10: Szólisták zene. — 16.40: A german települési módok. — 17: Lipse. — 18.45: Házasszonyok. — 19: Az esem-tényekről hangverseny telenzóval. — 20: Hírek. 20.45: Zenei útra zok Nagy tálka est ének-és zenekarral szólistákkal. — 22: Hírek. — 23-24: Stuttgart.

LIPGSE 10: Házzeno. — 17: Tarka est. — 19: Rádiózenekar. Auber: A portei néma nyitány. — Krutzler: A granadai éjt szállítás, részletek. — Russe: A szerelm virágok. Noida: Falna. Sül-van: Velencei álarosból. — 19.55: Hírek. — 20.45: Népdalma. — 22: Hírek. — 22.30: Stuttgart.

MILANO 7.45: Torna, hírek. — 16: A pártisi hangszeregyes játéka Rómából. — 17.30: E-éte-ges közvetítés Aszmarából. — 18.45: Dopelavara. — 19: Hírek idegen nyelven. — 20.40: Kormány-közlemények. — 20.50: Lemezek. — 21: Szim-f. hangverseny, ének- és zenekar.

MÜNCHEN 17: Rádió zenekar. — 19: Tarka zénés est. — 20.45: Fey: Geyer Pírtán, hangjáték a parasztháborúból. Sebneld zeneiével. — 22: Hí-rek. — 22.30: Bemondás szerint. — 22.30: Világ-nézet képek szóban és zombon a bárdasságról. — 23: Stuttgart.

POZSONY 17.40: Magyar műsor. — 18.40: Lemezek. — 18.45: Prága. — 19.10: Saxofonszóla-mek. — 19.40: Simek V. bevedel. — Kolál: Émelek. — Volkman: Keringő. Pazanni: Bonarotte a Laetitia, fol himnusz. — 20: Revál: Bonarotte Laetitia, hangjáték. — 21: Prága. — 22.10-23: Lemezek.

PRAGA 17.05: Wandlervonásnégyes. — 18.40: Német műsor 18.45: Lemez. — 19.30: Lotzing: A legyverkövés. I. felvonás. — 21: Rádiózenekar. Sosznakovic: Zongora és zenekari verseny. Bo-rodin: II. szimfónia. — 22.15: Lemezek.

STUTTGART 18.30: Lányok zenei előadása. — 19: Vidám est. — 20: Hírek. — 20.45: Bach: D-dur verseny két esembatára és zutakarra. Hin-dur: Csalogány, ária. Couperin: Allamnde. Jemel-ly: La Calandrina. Bach: Utolsó brandenbuzgi ver-seny. — 22: Hírek. — 22.30: Württembergi orszá-gos zenekar. Thumast: Mignon, nyitány. Grieg: J. Peer Gynt szvit. Liszt: I magyar rapszódia. Flo-tow: Mária, részletek. Schubert: Blühdal. Lot-zing: Undine, balett. Hoffmann: Német kányok. Heykens: Cigányünnepek. — 24.2: Rádiózenekar szólistákkal.

VARSÓ 6.30: Egyházi ének. — 6.50: Lemezek. — 12.40: Szalonétes. — 13.30: Lemezek. — 16.15: Szalonéte. — 17.20: Háika szopán lengyel mű-dalokat ed elő. 18: Weber: Fuvola, eszta és zón-gora verseny. — 18.45: Dalok idegen nyelven (le-mezek). — 20.10: Szimf. hangverseny Thibaud be-főtűművészzel.

Szombat

december 7

BEOGRAD 10.45: Pontos idő, műsorolvasás. — 10.50: Vízilásjelentés. — 11: Hangszerek. Veur-tempo: koncert négy hegedűre és zenekarra, utá-na könnyű zene. — 11.50: Pontos idő. — 12.00: Operndel barangzó, majd a rádiózenekar déli hangverseny. 1. Csizsek: Függetlenség, induló. 2. Suppi: A mesterné, nyitány. 3. Leonovall: Zaza, ábránd. 4. Petrovics: Szob egyveleg. 5. Leuchs: A kis Dorrit film keringője. 6. Caylor: Napsugarnak, idill. 7. Leuchner: Galopp. — 12.50: Reklámok. — 13: Rádiónapló. — 13.15: Kapama-dsija Beba énekhangverseny. — 13.45: Arala-hírek, pontos idő. — 16: Kivánsághangszerek. 1. Rimszkij-Korsakov: Anter. 2. Testi: Addio. 3. Ghuck: Páris és Heléna. 4. Haendel: Largo. 5. Dvorzák: Szlav tánc. — 16.40: Pavlovics M. előadása az amatőrizmus és professzionizmus kér-déséről. — 17: Miroslava Bojics népdalokat éne-kel Bogovics Szina zenekarának kísérelé. 1. Divna grivna. 2. Vihar ruszu. 3. Kriszt od zlatá. 4. Mostyanice. 5. Rujna zora. 6. Slo da zivim. — 18.25: Pontos idő, az est és másnapi műsor fel-olvasása. — 18.30: Tánclémezek. — 19: Reklámok és hangszerek. — 19.15: Hírek. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. — 20: A szőlői Nemzeti Színház ün-nemzeti óra. — 20: A szőlői Nemzeti Színház ün-nemzeti hangversenyének közvetítése. — 21: Tarka-est Közreműködők: Evka Mikulics (ének), Sz. Makabejev (cigánydalok gitárral), Raymond Ma-gos (flauto), Petrovics P. (lavajli gitár imitátor), Il-ga Todorovics (szaxofón) és a rádiózenekar. — 22: Pontos idő, Avala-hírek. — 22.10: A tarka-est folytatása. — 23: Tánczene lemezek 23.30 ig.

LUBLJANA 12: Lemezek. — 13.15: Leme-zek. — 18: Rádiózenekar Offenbach: Scep Helé-na, egyveleg. — Walthenfel: Tavaszzi keringő. Gei-gar: A-tól Z-ig, egyveleg. — 20: Közvetítés Mari-borból. — 22.15: Jazz.

ZAGREB 21.10: Lemezek. — 13: Lemezek. — 17.15: Rádiózenekar. — 20: Mitrovics Anicsa énekel. — 20.30: Szegedy Sándor hegedűl. — 21: A rádiózenekar tarka es tje. — 22.15: Tánczene.

BÉCS 7: Torna, jémondat, hírek. — 7.25-8: Könyvü lemezek. — 9.10: Hírek. — 11.30: Néknok. — 12: Szórakoztató lemezek. — 13: Hírek. — 13.10: Orsz zene lemezek. — 14: Offics alt lemezek. — 14.30: Hírek. — 15.15: Otera-négyes. — 15.50: Angol lecke. — 16.15: Hírek. — 16.20: Rilike-ve-rzek. — 16.40: Bizet: Carmen. Ravid opera lem-ezek. — 17.40: Népdalokat tanultunk. — 18.10: Havi világszemle. — 18.50: Hírek. — 19: Riedin-ger: Hoch von Kahlenberg, dalos, zenes bécsi egy-veleg. 20.30: Hrbuz: Ma itthon maradtunk. Dalos, zenes egybeállítás. — 21.30-1: Stockinger Pti-gyes kereskedelmi miniszter figyodéseje, közveti-tés a Burg nagytemplomból. A szimfón 22: Hírek. — 23: Hírek.

MACKENZIE a Német Birodalom budapesti követségének utózója szavai, majd német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr) — 8-8:25; Krudy Andor dr. címlapozsok — 8:30-8:50; Hírek — 8:55-9:50; Pityó József jazzzenekarának műsora Weygand Tibor énekével.

BUKAREST 17: A szlávok táncai, zenei előadások. Magur G. felolvasása és a rádiózenekar játéka. — 19: Hírek — 19:15: Gyermekzenei koncertek. — 20:15: Stadelmann János orgonázik, Szarvas A. hegedül. Közvetítés az év. templomból. — 21:10: Niculescu-Basson G. énekel. — 21:30: Hírek. — 21:45: Vendégtől zene. — 22:45: Hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 16: Szórakoztató zené. A színházban 16:30: Sleugewelt; Feketeerdei eserezyne, vidám élmények. — 17:50: Graener: Korál a zöldben, eselőszonáda. — 18:50: A német jégvitorlás sport. — 19: Krug: Vidám rádió abc a Luther zenekarral. — 19:45: Német visszláng. — 20:10: Stuttgart. — 22:30: Régi angol népdalok és francia műdalok. — 23-24: Táncezene.

HAMBURG 6:30: Könyvtűzene. — 16: Deutscher Handseker. — 18:15: Leányest. — 19: SS futózenekar. Blankenburg: Örségen. Mallart: A remete esengelyűje, nyitány. Byalka: Nyári est Berheltesgardenben. Schreck: Borsdal és Landknecht-induló. Steder: Bahadusz. Lincke: Ne jögsd a fejed egyveleg. Männeke: Arany induló. — 21:30: Colmar: Horrik hangjáték Krause: Käthelein. Fekete napja, hangjáték. — 22: Hírek. — 22:25: Közzene.

KÖLN 17: Kamarazenekar szoprán énekekkel. — 19: Német népdalok. — 20:10: Nyugathemél heftiszente. — 20:40: Kis rádiózenekar. Otten: Zöld erdőben, induló. Meyer-Holmann: Béji sunsgás. Morse: Josivara, intermezzo. Ziehrer: Éjszakaiok. Keringő. Magka: A Zembécselád és a Kraft durch Freude, vidám rádiójáték. — 22:20: Willy hatton kérésse ismeri Schumann-dalokat énekel. Közben: Schubert: Moment musical (zongorán).

LIPSCHE 6: Berlin. — 6:30: Könyvtűzene. — 16: Kürt és zongoraszó. — 17: Stuttgart. — 18:50: Apró zenedalok és szopráninduló. — 19:30: Palló Imre magyar népdalokat énekel, közvetítés Budapestről. — 20:10: Brahms: B-dúr hegedű- és zenekari verseny. Fernoll IV. szimfónia.

MILANO 7:45: Torna, hírek. — 16:40: Ceteraszalónzenekar. — 17:30: Esztelges közvetítés Aszmarból. — 19: Hírek idegen nyelveken. — 20:40: Kormányközlemények. — 20:50: Szimfónikus hangverseny. — 22: Selmí esellista és Montanari zongorista hangverseny. Frescobaldi-Cassado: Toccata. Debussy: A lenhajú lány, menüet. Campagnelli: Román. Chopin: Régi dal. Kreisler: Kínai lamburn. — 23: Beszélőjűség.

MÜNCHEN 6:30: Könyvtűzene. — 16:10: Motta zongoraművésznő játéka. — 17: Zenekar. — 19: Fuvószene. Schmidt: Diszinduló. Kreiner: Muzsika. Ländler. Bajor népzeneegyveleg. Induló. Kutsch: Sváb lányok, induló. Pschibel: Vidám egyveleg. — 20: Hírek. — 20:10: Thoma: Magdolna, népi szimmi három felvonásban. — 22: Hírek. — 22:30: Bemondás szerint. — 23-24: Könyvtűzene.

POZSONY 16:10: Rádiózenekar. — 17:15: Chvalovsky J. esellizik. — 18:45: Prága. Utána Kostyál K. zongorázik. — 21:10: Liszt: Kyrie. Gloria és Agnus Dei. Schindler: Obca és orgonaszóda, előadja Wandler A. és Németh I. L. Reger: Ó, vértel és sebbel teji fő, kantaté. — 22:45: Lemezek.

PRAGA 15: Novák: Pán, részletek zongorán. — 15:35: Lemezek. — 17:40: Slavicka énekesnő dalai. Borzkovec: Hét dal jézsek. Paszcell. — 18:10: Német műsor. — 19:30: Maltr zenszerző emlékséje. Férlikar zenekarral. — 21:30: Stegán: Női karok. — 21:40: Szimmi. — 22: Lemez.

RÓMA 7:45: Torna, hírek. — 17:30: Esztelges közvetítés Aszmarból. — 18:45: Dopplavoro. — 19:15: Idegenforgalmi előadás franciául. — 19:30: Hírek angolul. — 20:13: Csak Bari: Görög est. — 20:40: Kormányközlemények. — 20:50: Tarka est. — 21:50: Eltűnt római alakok. — 22: A barri zeneakadémia hangverseny. — 23: Beszélőjűség.

STUTTART 6:30: Könyvtűzene. — 16: Vidám zene. — 17: Rádiózenekar. Cimmarosa: A tilkos házasság, nyitány. Mozart: Don Juan, ária. Rossini: Tell, halálzene. Lorzing: Hans Sachs, nyitány és ária. Strauss János: Ezerégy, intermezzo. Strauss József: Akvarvélék. Stolz: Dal Sander: Spanyol éjszakák. Gephardt: Az infanszó születésnapja, nyitány. Aidi: Csoké-kerítgő. Hruby: Bécsi egyveleg. — 20:10: Vidám est. — 22:00: Hírek. — 22:25: Mozart: Adagio angolkürtre, két hegedűre és esellóra. — 24: Táncezene.

VARSÓ 6:30: Egyházi ének. — 6:50: Lemezek. — 12:15: Lemezek. — 15:30: Szalóhátnas. — 16:45: Könyvtűzene. — 17:20: Ének és hegedűzöld. — 18: Francia szimfónikus lemezek. — 18:45: Lemezek. — 20:30: Szejmiska A. és Korvin-Szymanowska énekesnők és Szpinalski és Szimponga zongoraművészek. Niemczyk hegedűművész hangverseny. — 21: A lengyel zenekiadék társaságának hangverseny a konzervatóriumból. Honneger: Dalok. Jonson: Jánytyúk. Falla: Psyche. Labunski: Divertimento fuvókára és zongorára. Kodály: II. vonósnégyes. — 22:15: Strauss: 161 Lehány, operatgyveleg. — 23:05: Táncezene.

Kedd december 3

BEGRAD 10:45: Pontos idő, műsorolvasás. — 10:50: Vízállásjelentés. — 11: A rádiózenekar hangverseny. 1. Györgyevics: Muszliman, induló. 2. Gadel: Hamlet, nyitány. 3. Mokranjac: XIV. Rakovet. 4. Czubalka: Neke, keringő. 5. Leuschner: Manalof, egzotikus szvit. 6. Csalkovszki: Jolantha, ábránd. — 11:50: Pontos idő. — 12: Operatci hársaszó, majd könyvtűzene lemezek. — 12:35: Reklámok. — 12:45: Tűzde. — 13: Rádiónapló. — 13:15: Dara Miletics, a beogradai Opera tagjainak éneklhangverseny. 1. Meyerbeer: Hugonóták, ária. 2. Verdi: Traviata, ária. 3. Krsztes: Dal. 4.

mai. — 8: „Háló” táncezenekar. — 8:50: Kánya. — 10:10: M. kir. külügyminiszter beszéde. — 9:30: Hírek, ügyfélszolgálati közlemények. — 9:40: Kamarazene. Músortunk I. számát 9:40-10:10-ig a németországi Deutschlandsender és Hamburg adóállomások viaszra veszik. A kamarazene színházban Kb. 10:12: Időjárásjelentés. — 11: Farkas Béla és cégányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel. Dalok: Bujdosik a kedves rózsám (népdal). Feketesztu eserezyne (népdal). Sári csillag (népdal). Nádor Józsa: Kérges a tenyegem. Legyen ugy, mint régen volt (népdal). Murgács Kálmán: Tükros sziv. Sándor Jenő: Imádság már az is. Nem jó mindig (népdal). Garani Béla: Házunk előtt: Esik eső (népdal). — Éjfel 12:05: Hírek.

BUDAPEST II 5:05-5:25: Bura Sándor és cégányzenekara. — 5:50-6:20: Sir Geoffrey Georges Knox-nak, Nagy-Britannia budapesti követének üdvözlőszava, majd angol nyelvoktatás. — 6:30-8:00: BSZKRI-zenekar Vezényel Müller Károly. 1. Urbach: Per aspera ad astra — induló. 2. Suppé: Boocaccio — nyitány. 3. Grieg: II. Peer Gynt — szvit. 4. Strauss János: Kék Duna — keringő. 5. Garani Béla: Magyar nótásokor. 6. Müller: Előjáték. 7. Krome: Az arany zenélőóra. 8. Fauchey: Nápolyi szerenád. 9. Pécsi József: Peldfnyitány. — 8-8:25: Az első magyar falukutató, Váczy Elemér dr. előadása. — 8:30-9:30: Hangtűzene.

BUKAREST 17: Kis zenekar. — 19: Hírek. — 19:15: Sibceanu T. zongorázik. — 19:35: Bojenscu Sándor énekel. — 19:55: Hangversenyismertetés. — 20:15: A filharmónikusok hangverseny az Atheneumból. — 22:15: Szórakoztató lemezek. — 22:45: Hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 16: Dábutáni zene. A színházban 16:50: Látogatás a helyini városkha toronyóránál. — 18:50: Sport. — 19:45: Német viészhang. — 20:10: Megszóltat rádiózenekar. Ra-ba hegedűművészzel. Schubert: III. szimfónia. Beethoven: F-dúr román. Liszt: Előjátékok. — 21: Hamburg. — 22:30: Kis zene. — 23-24: Beethoven: B-dúr zongoratrío. Schubert: Pisztángötös.

HAMBURG 6:30: Stettini hangversenyzenekar. — 16: Könyvtűzene. — 19:10: Mandolin, gitár és harmonikazene. — 20:10: Táncezene. — 22:25: Közzene. — 23: Bose Frigyes művelből zongorázik. — 24-1: Nagy rádiózenekar Husch baritonnal.

KÖLN 6:30: Könyvtűzene. — 16:05: Schubert: G-dúr zongorahármas. — 17: Tarka zenes delután. — 19:30: Hilder-fjak éneke. — 20:10: A nagy rádiózenekar estje. Hasse: A zenekari darabokból. Bochnerini: Menüet. Sammartini: A G-dúr szonátaból. Mozart: Mirindatos, részletek: Ascania, részlete. Lucio: Silla, részletek. — 21:10: Nagy rádiózenekar Hoerschel esellóművészzel. Dvorzskák: Hamoll eselló- és zenekari verseny. — 22:30: Vidám zeneadalos est.

MILANO 7:45: Torna, hírek. — 16:40: Tenor- és szopráninduló. — 17:30: Esztelges közvetítés Aszmarból. — 18:45: Dopplavoro. — 19: Hírek idegen nyelveken. — 20:50: Wagner: Az istenek alkonya, az I. és II. felvonás közvetítése a bolgari Városi Színházból.

MÜNCHEN 6:30: Könyvtűzene. — 18: Egermann: Ballada a földművesember haláláról Bresgen zenélével. — 19: Tarka vadászost. — 20:10: Köln. — 21: Legyünk vidámak! Tarka est. — 22: Hírek. — 22:30: Platen költő emlékséje egykori zenszerzők műveiben. — 23-24: Jung: Téma változásokkal kürtre és vonósnégyesre.

POZSONY 17:35: Lemez. — 17:40: Magyar műsor. — 18:35: Lemezek. — 20:10: Kálmán: Csárdáskirálynő, operet. — 22:30: Táncezene.

PRAGA 12:15: Lemezek. — 12:35: Muzsikaszalónnégyes. Donzetti: Lucia, ábránd. Komzák: Mese. Vackarasz: Szlovák-morva tánc. Strauss József: Keringő. Schmatstich: Seherzade. Leonard: Keringő. Brahms: V magyar tánc. — 13:40: Lemezek. — 17:45: Rilke Krisztof karnés szerelme és halála, melodráma Pászthory Kázmér zenéjével. — 18:55: Lemez. — 19:10: Lemez. — 20:10: Pozsony. — 22:15: Táncezene.

RÓMA 7:45: Torna, hírek. — 16:40: Zongoraszó. — 17:30: Esztelges közvetítés Aszmarból. — 18:45: Dopplavoro. — 20:13: Csak Bari: Görög est. — 20:50: Férlikar: Kiszlín, háromfelvonásos szimmi. — 22:15: Rómái négyes. Paganini: B-dúr négyes. Utána Wolf, Muszorgszkij, Strauss R. és Pizetti dalából (Anzelotti szoprán). Malpietro: Vonósnégyesrészletek. Glazunov: Szláv ünnepe.

STUTTART 6:30: Könyvtűzene. — 16: Szórakoztató zene tenorálakkal. — 19: Ambrosius: A német dal, szimfónikus kantaté fuv. és fúfkar. — 19:45: Beszélőkarra és zenekarra, Egens szövegével. — 20: Hírek. — 20:10: Köln. — 21: Blunck-Saite: A világ végére, hangjáték. — 22:10: Hírek. — 22:30: Berlin.

VARSÓ 6:30: Egyházi ének. — 6:50: Lemezek. — 12:15: Ifj. hangverseny. Chopin-művek zongorán. — 13: Operatemezek. — 15:30: Pozmanski N. hegedűl. Urstein zongorázik. — 16:15: Katonazene. — 17:15: Könyvtűzene, közben dalok. — 18: Liszcki Zsigmond zongorázik. — 18:45: Lemezek. — 18:45: Lemezek. — 20: Alf. eselló- és zongoraszó. — 21: Rádiójáték. — 21:45: Szimfónikus hangverseny. Beethoven: Eroica. Rezycki: Boloszláv. Elgar: Polonia, nyitány. — 23:05: Könyvtűzene.

Péntek december 6

BEGRAD 10:45: Pontos idő, műsorolvasás. — 10:50: Vízállásjelentés. — 10:50: A rádiózenekar hangverseny. 1. Jokszimovics: Előre, induló. 2. Jokszimovics: Emlék, nyitány. 3. Ascher: Tavasz a bécsi erdőben, egyveleg. 4. Brodli: Szbinov dani szan, egyveleg. 5. Leopold: Tátra, szlovák népdalgyveleg. 6. Chrome: Napjeltek, keringő. —

8

A REGGELI UJSAG HETI RADIOMŰSORA

szláv szvit. — 20.40: A legújabb szlovák divátos dalok. Csik J. előadásában. — 21.55: Novák: Lemell hegedű- és zongoraszonáta. — 22.30: Lemezek.

PRAGA 16.10: Zenekar. Kubát: Győzelmesen előre, induló. Zajc: A boissyi jónő, nyitány. Thomas: Mignon, dal. Palkowski: Szilénzi dalok. Pest: Indulófal, Michal: Két polka. Strauss János: Tavasz hangok. Korál: Husszita induló. — 16.55: Hangjáték. — 17.40: Lemez. — 18.10: Német műsor. — 19: Lemez. — 19.25: Szaxofonszó. — 19.55: Novák: Négy ballada vegyeskarta és zenekara. — 20.25: Szimfónia.

RÓMA 7.45: Torna, hírek. — 16.40: Új lemezek. — 17.30: Esetleges közvetítés Aszmarából. — 18.45: Dopplavoro. — 20.13: Csak Bari: Görög-est. — 20.40: Kormányközlemények. — 20.50: Ranzato: I monelli fiorentini, háromfelvonásos operett.

STUTTART 15.30: Német-angol labdarúgó-mérkőzés Londonból. — 19: Schubert: A-moll és Stamitz: G-dur vonósnyegyese. — 20.45: Hangképek. — 22: Hírek. — 22.35: Köln. — 24: Gluck: Orpheus és Eurydike, opera.

VARSÓ 6.30: Egyházi ének. — 6.50: Lemezek. — 12.30: Szablonzene. — 15.30: Könyvü lemezek. — 16.20: Zongoraszó. — 17.20: Orsz. szimfónikus zene. — 18: Tenor- és bariton-szólamok és kettősök. — 18.45: Könyvü lemezek. — 20: Magyar Imre és cigányzenekara. Közvetítés Budapestről. — 20.30: Régi keringők lemezek. — 21: Chopin-művek. — 22: Táncczene. — 23.05: Táncclemezek.

nekari kíséretre népdalokat énekel. — 21: Zina Pelzner-Krekovics zongorahangversenye. — 21.30: A rádiózenekar esti hangversenye. 1. Fall: A király, ábránd. 2. Dostál: Slágergyűjtemény. — 22: Pontos idő, Avala-hírek, utána tánczene lemezek 23-ig.

LJUBLJANA 12: Lemezek. — 13.15: Rádiózenekar. Strauss János: Cigánybáró, egyveleg. Lehár: Giuditka, egyveleg. — 20: Beograd. — 22.15: Zenekar. Dvorzsák: Szláv táncok. Moszkovszkij: Spanyol táncok. Brahms: Magyar táncok.

ZAGREB 12.10: Lemezek. — 13.05: Lemezek. — 17.15: Rádiózenekar. — 20: Beograd. — 22.15: Táncczene.

BÉCS 7: Torna, jelmondat, hírek. — 7.25-8: Könyvü lemezek. — 9.10: Hírek. — 11.30: Népszó-kások a családi életben. — 12: Könyvü zene. Közben 13: Hírek. — 14: Csajkovszkij: D-dur hegedű- és zenekari versenye. (Hubermann-lemez). — 14.30: Hírek. — 15.10: Mikulásmese és rejtvények. — 15.40: Legényvándorlás a mai időben dalokkal. — 16: Hírek. — 16.05: A bécsi filharmonikusok lemezei. — 16.55: Postasomagok elkészítése és elmezése. — 17.15: Mindennapi fotokémia. — 17.30: Kern szoprán- és Urbach baritonéneke. — 18.05: Schaukál: Mikulás és a Jézuska. — 19: Hírek. — 19.10: Szülföldszólam. — 19.20: Fuchs szoprán dal- és ária-estje. Lehár, Fuchs, Krüger és Strauss János dalából. Verdi: Rigolotto, ária. Donizetti: Lucia, frülési ária. — 20: Grillparzer: A tenger és a szerelem hullámai. Öt felvonásos szomorudrámák. — 22: Hírek. — 22.20: Rádiózenekar. — 22.50: Hírek. — 23.05: Pécsi: Magyar indulógyűjtemény. Szerel-Tünlértán. Plaiher: Bécsi dal. Ivanovics: Szerelmi üzenet. Silving: Dalos utazás Bécsbe. — 23.45-1: Jazz.

BERLIN 16: Nagyszüleinik dalából. — 16.30: Schäter: A szürinai álom, hangjáték Simon zenéjével. — 18.40: Ríport egy sportrepülőiskolából. — 19: München. — 19.40 Esti visszhang. — 20.10: Ki, hogyan, hol, miért? Körözölő dalokban, jelenetekben és zeneben. — 22.30-24: Rádiózenekar hegedű, oboa- és zongoraszóval.

Milójevic: Pásztorfal. 5. Proch: Változatok. — 13.45: Avala-hírek, pontos idő. — 16: Asszonyok órája. Ljubica Szladjevics praktikus tanácsai. — 16.20: Mokranjac Jován esellőhangversenye. — 17.55: Pontos idő, az esti és másnapi műsor felolvasása. — 18: Nikolaj szkopeljei püspök beszédének közvetítése a szkopeljei székesegyház szívének jubileuma alkalmából. Utána: Reklámok és hírek. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. — 20: Nada Alekszandrovics népdalokat énekel. Begovics Szima zenekarának kísérője. — 20.30: Lazarevics Vászta előadása az elhagyott gyermeknek megemlékezéséről. — 20.50: Mokranjac: X. Rukovet, éneklésny közvetítése. — 21: A varsói Európa-hangverseny közvetítése. — 22: Pontos idő, Avala-hírek. Utána a rádiózenekar esti hangversenye. 1. Ralphi: Olimpiai játékok, induló. 2. Rust: Operanyitány. 3. ke: Keringő. 5. Bineski: Mijatovka. 6. Morris és Giuliani: Két dal.

LJUBLJANA 12: Lemezek. — 13.15: Rádiózenekar. Najzer: Ob Zili in Dravi, egyveleg. Gregore: Néplalegyűjtemény. — 18: Rádiózenekar. Cherubini: A vízhold, nyitány. Rossini: Tell, ábránd. — 20: Énekverseny. — 21: Varsó. — 22.15-22.45: Csacske Sámuel harmonikázik.

ZAGREB 12.10: Lemezek. — 13.05: Lemezek. — 17.15: Rádiózenekar. — 18.15: Lapszemle. — 19.05: Dobronics Ante zenetörténelmi előadása. — 20: A rádiózenekar és Stiplosek-Dorics szoprán Mozart-hangversenye. — 21: Varsó. — 22.15-22.45: Csacske Sámuel harmonikázik.

BÉCS 7: Torna. — 7.15: Jelmondat, hírek. — 7.25-8: Operalemezek. — 9.10: Hírek. — 11.20: Olasz lecke. — 12: Könyvü lemezek. — 13: Schubert: V. szimfónia lemezek. — 14.30: Hírek. — 15.20: Könyvü zongoradarabok gyermekeknek. — 15.40: Orvosi tanácsadó nőknek. — 16.05: Filmlemezek. — 17.30: Régi és új karékneművek. A bécsi madrigálkar előadása. — 18: Kolping Adalfról. — 18.20: Francia lecke. — 19: Hírek. — 19.10: Strohl földművelési miniszter előadása. — 20.10: Zénés mesekönyv. Rádiózenekar Weber: Oberon-nyitány. Strauss János: Hamupipóke, előjáték. Zimmer: Mese a bátor szabócskáról. Delibes: Nimfa és fa. — 21: Varsó. — 22: Hírek. — 22.10: Szedő Miklós Homokemberke. Bayer: A babatündér, részlet. — 23: Varsó. — 23: Hírek. — 23.15: Puccini: Tosca, ária. Schubert: A kiváncsi; Hová, Huszka; Darumádár fenn az égen. Hlatky: Az én falumban. Három magyar népdal. Lehár: Ó, lányka. Kálmán: A montmartrei ibolya, dal. — 23.50: Téli éremek Ausztriában. — 23: Hírek. — 24: Divatos angol jazzdalok lemezek. — 24-1: Silving-nyegyes. Bécsi muzika.

BERLIN 16: Régi német bellehemi játékok. — 16.30: Lányok átképzőiskolájában. — 17: Hamburg. — 18.30: A Jézuska ajándékkészítő műhelyében. — 19.40: Deutschlandsender. — 20.10: Hangtűntetés és a berlini rendfőnökségről. — 20.45: Kaun: Emmoll ballada zongorán. — 22.30: Platen író emlékestje. — 23-24: München.

BUDAPEST I. 6.45: Torna: Utána hanglémezek. — 10: Hírek. — 10.20: Magyar László Dél-Afrikában. (Egy régi magyar utazó élete és levelei). — 10.45: Gyermekruhák, felolvasás. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszólam. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05-1.30: Farkas Józsa és cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. Közben kb. 1.15: Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés. — 1.40-2.20: Triumf-énekegyüttes. (Vigh Jenő, Balassa József, Révész Imre, Gerő György). 1. Pertet-Vig: Miss Otis slowfox. 2. Vértés-Szécsen: Pardon szép asszonyom — tangó. 3. Sándor-Kellér: Cartoca. 4. Kondor-Görög: Nem vár rám senki — blues. 5. Deutsch-Szécsen: Barcelonában — spanyol keringő. 6. Leopoldi: Kultúros — dalfox. 7. Dumilh: Habada-kórus (jazz, szöveg nélkül). 8. Polgár Tibor: Világhír a ligetben — foxtrott. — 2.40: Hírek. — 2.50: Beszélgetés a magyar asszonyok-zeiből. — 6.30: Beszélgetés a magyar asszonyokkal. Viléz Somogyváry Gyula előadása. — 7.00: Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Polgár Tibor. 1. Buttykay Akos: Részletek a „Hamupipóke” c. daljátékából. 2. Ujváry József: Harmatos tóza — keringő. 3. Kondor Leó: Szines tapsodja (a zongoraszólamot játssza a szerző). 4. Siklós Albert: Ferkó szórakozásai. 5. Molnár Antal: Operett-szvit. — 8.15: Gazdasági élet és ételika. Láng József gazdasági fotónézős előadása. — 8.45: A lengyel rádió Európa-hangversenyének ismertetése. — 9: A lengyel rádió Európa-hangversenyének közvetítése Varsóból. — 10.05: Hírek és időjárásjelentés. — 10.30: Szilágyi 24 tagú kis cigányzenekara. Vezető primások Sátrközi György (15 éves) és a Gáspár-fivérek (11 és 13 éves). — 10.50: A Mándis-jazzzenekar műsora Kalmár Pál énekesével. — 11.30: Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. — Éjjel 12.05: Hírek.

BUDAPEST II. 6-6.30: Gaston Maugrasnak, Franciaország budapesti követének üdvözlő szövegével, majd francia nyelvoktatás. — 7-7.30: A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági felőljárása. — 7.35-8: A finn-ugor rokonság felfedezése. Dr. Baróthy Dezső előadása. — 8.05-8.25: Ravel hangverseny. Hanglémezek. — 8.30-8.55: Hírek. — 9-10: Lakatos Misi és Lakatos Tóni cigányzenekara muzsikál.

BUKAREST 12: Marcu zenekar. — 17.15: Lemezek. — 18: Felolvasás. — 18.15: Lemezek. — 19: Hírek. — 19.15: Rádiózenekar. Glinka: Nyári éj Madridban, nyitány. Perilhou: Ballada furólára és zenekarra. Sibiceanu: Spanyol szerenád Masenet: Festői jelenetek. — 20.15: Jazz. — 21.05: Varsó. — 22: Hírek. — 22.15: Vendégülö zene. — 22.45: Hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 16: Délutáni zene. — 17.50: Mozart: A dur szonáta és Beethoven: Rönd zongorán. — 18.25: Politikai lapszemle. — 18.45: Jünemann író az ifjúsághoz. — 19: München.

Csütörtök

december 5

BEOGRAD 10.45: Pontos idő, műsorolvasás. — 10.50: Vízállásjelentés. — 11: Marcel Journet énekel (lemezek). 1. Kossini: Stabat mater és Franck: Körmönet. 2. Meyerbeer: Hugonották, két ária. 3. Gounod: Faust, 4. ária. — 11.30: A rádiózenekar hangversenye. 1. szvit: Fel a fejjel, induló. 2. Lanner: A kétök, keringő. 3. Verdi: Aida, ábránd. — 11.50: Pontos idő. — 12: Oplenci harangszólam. — 12.30: Hírek. — 12.45: Tűzse. — 13: XV. Rukovet, makedon dalok. 7. Rubinstein: Perka. — 12.35: Reklámok. — 12.45: Tűzse. — 13: Rádiónapló. — 13.15: Kis hangverseny lemezek. — 1. Jernéfaló. — 13.15: Kis hangverseny lemezek. — 13.45: Avala-mesék. 3. Keltelbey: Vidám induló. — 13.45: Avala-leg. 5. Chabrier: Vidám induló. — 13.45: Avala-hírek, pontos idő. — 16: A jazzzenekar tánczeneje. — 17.55: Pontos idő, az esti és másnapi műsor felolvasása. — 18: A mikulás és krampusz, előzet. — 18.30: Angol nyelvoktatás. — 19: Reklámok és lemezek. — 19.15: Hírek. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra, gyermekszavaltatok. — 20.00: Rimszkij-Korsakov: Szekszett, játsszák Mokranjac jevics, Hauser, Szelinszki, Urosevics, Mokranjac és Mandrino. — 20.30: Grozdianovics Dobrica ze-

nekari kíséretre népdalokat énekel. — 21: Zina Pelzner-Krekovics zongorahangversenye. — 21.30: A rádiózenekar esti hangversenye. 1. Fall: A király, ábránd. 2. Dostál: Slágergyűjtemény. — 22: Pontos idő, Avala-hírek, utána tánczene lemezek 23-ig.

LJUBLJANA 12: Lemezek. — 13.15: Rádiózenekar. Strauss János: Cigánybáró, egyveleg. Lehár: Giuditka, egyveleg. — 20: Beograd. — 22.15: Zenekar. Dvorzsák: Szláv táncok. Moszkovszkij: Spanyol táncok. Brahms: Magyar táncok.

ZAGREB 12.10: Lemezek. — 13.05: Lemezek. — 17.15: Rádiózenekar. — 20: Beograd. — 22.15: Táncczene.

BÉCS 7: Torna, jelmondat, hírek. — 7.25-8: Könyvü lemezek. — 9.10: Hírek. — 11.30: Népszó-kások a családi életben. — 12: Könyvü zene. Közben 13: Hírek. — 14: Csajkovszkij: D-dur hegedű- és zenekari versenye. (Hubermann-lemez). — 14.30: Hírek. — 15.10: Mikulásmese és rejtvények. — 15.40: Legényvándorlás a mai időben dalokkal. — 16: Hírek. — 16.05: A bécsi filharmonikusok lemezei. — 16.55: Postasomagok elkészítése és elmezése. — 17.15: Mindennapi fotokémia. — 17.30: Kern szoprán- és Urbach baritonéneke. — 18.05: Schaukál: Mikulás és a Jézuska. — 19: Hírek. — 19.10: Szülföldszólam. — 19.20: Fuchs szoprán dal- és ária-estje. Lehár, Fuchs, Krüger és Strauss János dalából. Verdi: Rigolotto, ária. Donizetti: Lucia, frülési ária. — 20: Grillparzer: A tenger és a szerelem hullámai. Öt felvonásos szomorudrámák. — 22: Hírek. — 22.20: Rádiózenekar. — 22.50: Hírek. — 23.05: Pécsi: Magyar indulógyűjtemény. Szerel-Tünlértán. Plaiher: Bécsi dal. Ivanovics: Szerelmi üzenet. Silving: Dalos utazás Bécsbe. — 23.45-1: Jazz.

BERLIN 16: Nagyszüleinik dalából. — 16.30: Schäter: A szürinai álom, hangjáték Simon zenéjével. — 18.40: Ríport egy sportrepülőiskolából. — 19: München. — 19.40 Esti visszhang. — 20.10: Ki, hogyan, hol, miért? Körözölő dalokban, jelenetekben és zeneben. — 22.30-24: Rádiózenekar hegedű, oboa- és zongoraszóval.

Milójevic: Pásztorfal. 5. Proch: Változatok. — 13.45: Avala-hírek, pontos idő. — 16: Asszonyok órája. Ljubica Szladjevics praktikus tanácsai. — 16.20: Mokranjac Jován esellőhangversenye. — 17.55: Pontos idő, az esti és másnapi műsor felolvasása. — 18: Nikolaj szkopeljei püspök beszédének közvetítése a szkopeljei székesegyház szívének jubileuma alkalmából. Utána: Reklámok és hírek. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. — 20: Nada Alekszandrovics népdalokat énekel. Begovics Szima zenekarának kísérője. — 20.30: Lazarevics Vászta előadása az elhagyott gyermeknek megemlékezéséről. — 20.50: Mokranjac: X. Rukovet, éneklésny közvetítése. — 21: A varsói Európa-hangverseny közvetítése. — 22: Pontos idő, Avala-hírek. Utána a rádiózenekar esti hangversenye. 1. Ralphi: Olimpiai játékok, induló. 2. Rust: Operanyitány. 3. ke: Keringő. 5. Bineski: Mijatovka. 6. Morris és Giuliani: Két dal.

LJUBLJANA 12: Lemezek. — 13.15: Rádiózenekar. Najzer: Ob Zili in Dravi, egyveleg. Gregore: Néplalegyűjtemény. — 18: Rádiózenekar. Cherubini: A vízhold, nyitány. Rossini: Tell, ábránd. — 20: Énekverseny. — 21: Varsó. — 22.15-22.45: Csacske Sámuel harmonikázik.

ZAGREB 12.10: Lemezek. — 13.05: Lemezek. — 17.15: Rádiózenekar. — 18.15: Lapszemle. — 19.05: Dobronics Ante zenetörténelmi előadása. — 20: A rádiózenekar és Stiplosek-Dorics szoprán Mozart-hangversenye. — 21: Varsó. — 22.15-22.45: Csacske Sámuel harmonikázik.

BÉCS 7: Torna. — 7.15: Jelmondat, hírek. — 7.25-8: Operalemezek. — 9.10: Hírek. — 11.20: Olasz lecke. — 12: Könyvü lemezek. — 13: Schubert: V. szimfónia lemezek. — 14.30: Hírek. — 15.20: Könyvü zongoradarabok gyermekeknek. — 15.40: Orvosi tanácsadó nőknek. — 16.05: Filmlemezek. — 17.30: Régi és új karékneművek. A bécsi madrigálkar előadása. — 18: Kolping Adalfról. — 18.20: Francia lecke. — 19: Hírek. — 19.10: Strohl földművelési miniszter előadása. — 20.10: Zénés mesekönyv. Rádiózenekar Weber: Oberon-nyitány. Strauss János: Hamupipóke, előjáték. Zimmer: Mese a bátor szabócskáról. Delibes: Nimfa és fa. — 21: Varsó. — 22: Hírek. — 22.10: Szedő Miklós Homokemberke. Bayer: A babatündér, részlet. — 23: Varsó. — 23: Hírek. — 23.15: Puccini: Tosca, ária. Schubert: A kiváncsi; Hová, Huszka; Darumádár fenn az égen. Hlatky: Az én falumban. Három magyar népdal. Lehár: Ó, lányka. Kálmán: A montmartrei ibolya, dal. — 23.50: Téli éremek Ausztriában. — 23: Hírek. — 24: Divatos angol jazzdalok lemezek. — 24-1: Silving-nyegyes. Bécsi muzika.

BERLIN 16: Régi német bellehemi játékok. — 16.30: Lányok átképzőiskolájában. — 17: Hamburg. — 18.30: A Jézuska ajándékkészítő műhelyében. — 19.40: Deutschlandsender. — 20.10: Hangtűntetés és a berlini rendfőnökségről. — 20.45: Kaun: Emmoll ballada zongorán. — 22.30: Platen író emlékestje. — 23-24: München.

BUDAPEST I. 6.45: Torna: Utána hanglémezek. — 10: Hírek. — 10.20: Magyar László Dél-Afrikában. (Egy régi magyar utazó élete és levelei). — 10.45: Gyermekruhák, felolvasás. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszólam. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05-1.30: Farkas Józsa és cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. Közben kb. 1.15: Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés. — 1.40-2.20: Triumf-énekegyüttes. (Vigh Jenő, Balassa József, Révész Imre, Gerő György). 1. Pertet-Vig: Miss Otis slowfox. 2. Vértés-Szécsen: Pardon szép asszonyom — tangó. 3. Sándor-Kellér: Cartoca. 4. Kondor-Görög: Nem vár rám senki — blues. 5. Deutsch-Szécsen: Barcelonában — spanyol keringő. 6. Leopoldi: Kultúros — dalfox. 7. Dumilh: Habada-kórus (jazz, szöveg nélkül). 8. Polgár Tibor: Világhír a ligetben — foxtrott. — 2.40: Hírek. — 2.50: Beszélgetés a magyar asszonyok-zeiből. — 6.30: Beszélgetés a magyar asszonyokkal. Viléz Somogyváry Gyula előadása. — 7.00: Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Polgár Tibor. 1. Buttykay Akos: Részletek a „Hamupipóke” c. daljátékából. 2. Ujváry József: Harmatos tóza — keringő. 3. Kondor Leó: Szines tapsodja (a zongoraszólamot játssza a szerző). 4. Siklós Albert: Ferkó szórakozásai. 5. Molnár Antal: Operett-szvit. — 8.15: Gazdasági élet és ételika. Láng József gazdasági fotónézős előadása. — 8.45: A lengyel rádió Európa-hangversenyének ismertetése. — 9: A lengyel rádió Európa-hangversenyének közvetítése Varsóból. — 10.05: Hírek és időjárásjelentés. — 10.30: Szilágyi 24 tagú kis cigányzenekara. Vezető primások Sátrközi György (15 éves) és a Gáspár-fivérek (11 és 13 éves). — 10.50: A Mándis-jazzzenekar műsora Kalmár Pál énekesével. — 11.30: Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. — Éjjel 12.05: Hírek.

BUDAPEST II. 6-6.30: Gaston Maugrasnak, Franciaország budapesti követének üdvözlő szövegével, majd francia nyelvoktatás. — 7-7.30: A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági felőljárása. — 7.35-8: A finn-ugor rokonság felfedezése. Dr. Baróthy Dezső előadása. — 8.05-8.25: Ravel hangverseny. Hanglémezek. — 8.30-8.55: Hírek. — 9-10: Lakatos Misi és Lakatos Tóni cigányzenekara muzsikál.

BUKAREST 12: Marcu zenekar. — 17.15: Lemezek. — 18: Felolvasás. — 18.15: Lemezek. — 19: Hírek. — 19.15: Rádiózenekar. Glinka: Nyári éj Madridban, nyitány. Perilhou: Ballada furólára és zenekarra. Sibiceanu: Spanyol szerenád Masenet: Festői jelenetek. — 20.15: Jazz. — 21.05: Varsó. — 22: Hírek. — 22.15: Vendégülö zene. — 22.45: Hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 16: Délutáni zene. — 17.50: Mozart: A dur szonáta és Beethoven: Rönd zongorán. — 18.25: Politikai lapszemle. — 18.45: Jünemann író az ifjúsághoz. — 19: München.

clon. — 19:40: A külföldi németek a jövő évi olimpion. — 20:10: Mindenféle tudnyalok decemberről. — 21: Lutter-tánczenekar. — 22:30: Ludwig. Alvási előtti műfajokra, két hegedűre és szopránra. — 23—24: Boroszló.

HAMBURG 6:30: Könyv zene. — 16: Könyv zene. — 17: Tarka délutáni zenés óra. — 19:40: Deutschlandsender. — 20:10: Hangjáték. — 21: Varsó. — 22: Közzene. — 23: Kamarazenekar. Klaas: Ünnepi szvit. Graener: Sanssouci fuvolái.

KÖLN 16:10: Schubert-szonáta zongorán. — 16:40: Thyssen Ágost, a nyugatnémet nékedzpart egyik megalapítója. — 17: Hamburg. — 18:30: Tálalkozás Goethevel. — 18:50: Ifjúsági dalok. — 19:20: A rádiógaazató a hallgatókhoz. — 19:40: Deutschlandsender. — 20:10: Tánccsillatok zongorán. — 20:35: Siantlae: Az első hó fájdalma. — 20:45: Rádiózenekar Kreiter hegedűvel. Sibelius est. — 23—24: A Hitler-fjúság este Saarbrückenből.

LIPCE 15:50: Gárdaszó. — 17: Rádiózenekar szoprán, alt és fuvolaszókkal Helmsberger: Az Holvástány, előjáték. Huppertz: Az örömhöz. Siregler: Rondo. Gluck: Orpheus, ária. Doppel: Magyar ábránd fuvolára és zenekarra. Aida, ária. Leuschner: Európai kálta. Reger: A szerelm himnusz. D. Albert: Blues. Leonavallo: Balazza, 16-lelek. — 19: Hangjáték. — 19:40: Deutschlandsender. — 20:10: Tarka est. — 22: Hitek. — 22:30: Turgenev-művek. Arenszki zenedélvel. — 23:00: Rimsszki Korzakov: Seherzade.

MILANO 7:45: Torna hírek. — 16:40: Táncczene. — 17:30: Esetleges közvetítés Asznarából. — 18:10: A hó a tükör előtt. — 18:45: Dopodavoro. — 19: Hitek klégen nyelveken. — 20:50: Granados: Goycses háromfelvonásos opera.

MÜNCHEN 16:10: Fortérr: Zongora és kamatazenekari verseny. — 17: Szórakoztató zene. Auber: A fekete Domino. nyitány. Beethoven: Prometheus, baletzene. Wagner: Walkür, részletek. Grieg: Az öreg anya. Szerelma. Strauss: János Gyorsulákeringő. Daltos: Coppélia, baletti. Perrey: Indiai lakodalm. Lautenschlager: Romanikus képek. — 19: Népzene. — 20:10: Tarka zenus est. — 21:40: A külföldi németek az 1936 i olimpiáson. — 22: Hitek. — 22:30: Bemondás szerint. — 22:30: Tarka zenus est.

POZSONY 17:25: Lemezek. — 17:40: Magyar műsor. — 18:35: Lemezek. — 19:10: Fuvószena. Dvorzák: Ünnepi induló. Welser: Schmol Páter nyitány. Friedmann: Il szky rajszófia. Offenbach: Hoffmann meséi, egyveleg. Langet: Gondolárok indulók. — 20:30: Segal Rosenbuch J. a kalleti zsidók népdalaiból énekel. — 20:55: Varsó. — 22:30: Lemezek.

PRAGA 15: Vercplék: Cdur vonósdugyes. — 17:30: Svihik zongoraművésznő játéka. Bach: E-moll előjáték és fuga. Beethoven: Cisz moll szonáta. — 17:50: Lemezek. — 18:10: Német műsor. Pützinger Gertrud énekel. — 18:45: Lemez. — 19:10: Pozsony. — 20:15: Hangjáték. — 20:55: Varsó. — 22:15: Lemezek.

ROMA 7:45: Torna hírek. — 16:40: Szalonötös. — 17:30: Esetleges közvetítés Asznarából. — 18:45: Dopodavoro. — 19:30: Hitek angolul. — 20:13: Csak Bari: Görög est. — 20:40: Fanti: A fázisnus hősiessége nélkül. — 20:50: Varsó. — 22:15: Táncczene.

STUTTART 16: Vidám zene. — 17: Hamburg. — 19: Vidám eseevős zenevel. — 20:10: Deutschlandsender. — 21: Rádiózenekar népzenevel. — 22: Hitek. — 22:30: Claron Eliz dalosja. — 22:55: München.

VARSÓ 6:30: Egyházi ének. — 6:50: Lemezek. — 12:30: Szalonzene. — 15:30: Brahms: Körtigó énekegyeste és négykezese. — 16:15: Lemezek. — 17:15: Zenei humoreskék. — 18:00: Haydn: D-úr vonósdugyes. — 18:45: Weill-ottrákból lemezek. — 20: Vidám zene. — 21: Szimfonikus rádiózenekar, vezényel Fitelberg. Lengyel Európa hangverseny. Kaldowicz: Epizód az álmocsból, szimfonikus költemény. Chopin: Ábránd lengyel tenekra. Montusko: Esti dal; Jamerd e a hont? A fony ró. Szymanowski: Il hegedűveseny. — 22: Könyv lemezek. — 23:05: Táncczene.

Szerda

december 4

BEOGRAD 7:25: Pontos idő, műsorolvasás. — 7:30: Ünnepi isentisztelet közvetítése a szkopjeli székesegyházból. — 9:30: Riptort egy szkopjeli tértől. — 10: A szkopjeli székesegyház százéves jubileumi ünnepe. — 10:30: Csajkovszki: Sesekun-est, szvit, vezényel Sztokovszki (hangtlemz). — 10:50: Vizátséletés. — 11: Tarka műsor lemezek. — 11:50: Pontos idő. — 12: Harangszó a pravoszláv székesegyházból, majd a rádiózenekar déli hangversenye. 1. Schubert: Induló. 2. Schubert: A varázskastély, nyitány. 3. Kizsl: A biblia ember nyitány és részlet a második felvonásból. — 12:30: Reklámok. — 12:45: Tözsde. — 13: Hitek. — 13:15: A rádiózenekar folytatja műsorát. — 4. Strauss: Vidám háboru, nyitány. 5. Bayer: Kellátana, keringő-intermezzo. 6. Offenbach: Szép Helena, ábránd. 7. Leopold: Avia, induló. — 13:45: Avara hírek, pontos idő. — 16: Dalkóra. Közvetítés Szkopjlelől. — 17: Glazunov: Hangversenykötetig, op. 47 (cmeze). — 17:10: Dr. Janosics Jozsef elgészszégyei előadása. — 17:30: Szkopjleiek a mikrofon előtt. — 18:25: Pontos idő, az esti és másnapi műsor felolvasása. — 18:30: Német nyelvoktatás. — 19: Reklámok és lemezek. — 19:15: Hitek. — 19:30: Jungszyv nemzeti óra. — 20:00: Ünnepi hangverseny közvetítés Szkopjlelől. Közvetítés a Mokranjác, Ohltes, Abasavies és Vardar dalárdák, a szkopjeli iskolák növendékei kórusa és a szkopjeli farsáng kórusa. — 22: Pontos idő. Avara hírek. Utána 23-ig: Zenekezevelítés szkopjeli kávéházakból.

LJUBLJANA 12: Lemezek. — 13:15: Lemezek. — 20: Opera.

ZAGREB 12: Étlap. — 12:10: Lemezek. — 13: Lemezek. — 20: Opera.

BECS 7: Torna, jelmondat, hírek. — 7:25—8: Vegyes lemezek. — 9:10: Hitek. — 10:20: Melli osztrák kollérl. — 12: Könyv. Klasszikus lemezek. — 13: Hitek. — 13:10: Sani-aens-lemezek. — 14: Piccaver tenor lemezei. — 14:30: Hitek. — 15:20: Vidám gyermekjáték. — 15:40: Karlcsorny bevésrlások. — 16: Hitek. — Schnabel zongoraművész Beethoven-szonáttkat játézik lemezek. — 16:45: A jó gyermekkönyvről. — 17: Keller Walter zeneszerző művei, előadja Wang Stella zongorán és Hueber József haritonhangon. — 17:55: Huber festőrl. — 18:35: Eszperantó. — 19: Hitek. — 19:10: Krasznig: A kranpusz. — 19:25: Wolf. — Ferrari: A négy házúr, háromfelvonásos zeneszínház. Közvetítés az állami operából. — 22: Hitek. — 22:10: Jazz. — 23:30: Hitek. — 23:45—1: Csztrák lemezek.

BERLIN Saarlükken adátlomlásának megnyitónnepe. Lásd Deutschlandsender!

BUDAPEST I. 6:45: Torna, utána hangtlemz. — 10: Hitek. — 10:20: Verses magyar földrajz 1763-ból. — 10:45: Egy pozsonyi polgárszozony élete a középkorban. — 11:10: Nemezközi vizelészolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemtemplomból. Időjárásjelentés. — 12:05: Baacsók Erzsébet zongorizik. — 12:40: Hitek. — 1—2:30: A József nádor 2. honvédelmi miniszterének zenekeze. Vezényel Seregi Artur. Közben kb. 1:20: Időjárás, időjárás- és vizátséletés. — 2:40: Hitek, előlmezerárak, piaci árak, árfolyamhitek. — 4:10: A rádió diáklélföldje. A tarki orlam hatása a Dardanul népre. — 5: Munkásélet. — 5:30: Pádapesti Koncert saarlükkenar. 1. Amber: A sztránek. — nyitány. 2. Kálmán Imre: Morica grófnő. — keringő. 3. Léárdi Ferenc: Almodzás. — dal. — 6:30: Hitek. — 6:45: Hitek. — 6:50: Sugár. Viktor orgonahangversenye. — közvetítés a budavári koronázó templomból. — 7: Magyar nyárest. Bevezetl mond és rendezl Balázs Árpád. Közreműködik: Nagy Izabella, Hámosy Imre, valamint Magyar Imre és cigányzenekara. A nyárest II. részét 8 óráról 8:30 óráig valamennyi lengyel rádióállomás közvetíti. — 8:35: Régi dolgok. "Harstányi Zsolt eseevősége. — 9: Három magyar szvit. Dohnányi Ernő, Bartók Béla és Kodály Zoltán szvitje. Előadja az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 10:15: Hitek, időjárásjelentés. — 10:40: Hangtlemz. — Éjeli 12:05: Hitek.

BUDAPEST II. 6—6:25: Budapesti Koncert Saarlükkenar. 1. Kurt Lubbe: Kis szvit a Vénuszbalettből. 2. Weninger Ernő: Pópló. — intermezzo. 3. Nagy-pál Béla: Május Granadában — spannyol kerengő. — 6:30—6:55: Don Ascunio Colomnarak, Olaszország budapesti követeinek üdvözöl szavai, majd olasz nyelvoktatás. — 8—8:25: Egy magyarbarát angol utazása száz év előtt. Fest Sándor dr. előadása. — 8:30—8:55: Táncclemezek. Hammerstein-Rombeg: The night is young — fox-trott (Paul Whiteman és zenekara). Fresedo: Tango mio — tancó (Geczy Barnabás és zenekara). Harbach-Kern: Smoke gets in your eyes — fox-

trott (Leo Reisman és zenekara). Böhmeth-Stemle: Vielleicht war's nur ein Traun — angol keringő (Illa Lyszkoff és zenekara). Villajos: Genta guitarra — pasodoble (Plar Arcos). Washington-Slepi: London ong a rainy night — slowfox (Harry Roy és zenekara). Freed-Brown: Temptation — fox-trott (Harry Woods zenekara). — 9—9:20: Hitek. — 9:25—10:20: Sándor György szalon- és jazzzenekarának műsora.

BUKAREST 17:15: Rádiózenekar. — 19: Hitek. — 19:15: Lemezek. — 20:10: Kop Virgil hegedű. — 20:45: Gerges Helen éneke. Alshew: A csillagjány. Leonavallo: Francia szerenád. Stolz: Taged szerelm. Mihajlescu-Toscani: Vágyom, Varsó. — 21:30: Hitek, sport. — 21:45: Kis zenekar. — 22:45: Hitek. — 23: Kis zenekar.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Ünnepi bejáman-gzó a saarlükkeni adátlomlás megnyitól. — 7:10: Könyv zene. — 16:30: Zene Saarlükkenből. Közben a megnyitási ünnepe közvetítése a Warlborg történelmi tennéből. — 19: A német-angol labdarugóversenyzés első félidője (Londoni felvetél). — 19:45: A német-angol labdarugóversenyzés második félidője. — 20:40—24: Saarlükken. Köln, Frankfür, Stuttgart közös este. Népzene, Néplunor. Táncczene. Közben 22: Hitek.

HAMBURG 19: Vidám hangjáték. — 19:35: Rádiózenekar. Rózsa Miklós: Szerenád kis zenekarra. — 20:15: Stuttgart. — 21: Induló. — 22:20: Közzene. — 23: Flensburgi zenekar. Schumann: Nyitány, scherzo és finale. Gluck: Orpheus, ária. Csajkovszki: Olasz capriccio. Strauss R.: Két dal. Grieg: Három norvég tánc. Bizet: Carmen, induló. **KÖLN** A saarlükkeni adátlomlás megnyitónnepe. Lásd Deutschlandsender.

LIPCE 19:10: Mikulás-est. — 20:15: Firodalmi műsor. — 22:30: Rike: Rike korlús szerelme és bakla, Ambrosius zenedélvel. — 23—24: Rádiózenekar. Schumann: E-dur nyitány. Wieniawski: Hegeli és enekari verseny. Friedemann: O moll rap-szókta. Bizet: Carmen, elő és közjáték. Brahms: Keringő.

MILANO 7:45: Torna hírek. — 16:40: Uj lemezek. — 17:30: Esetleges közvetítés Asznarából. — 18:45: Dopodavoro. Lemezek. — 19: Hitek klégen nyelveken. — 20:40: Környázkoztenények. — 20:50: Rádiózenekar. Garofalo: Benita, induló. Cilea: Iddi. Gavott. Puccini: A Nyugati lány. Ábránd. Moziczena. Oosta: Egy bohóe története. Liszt: Manfred. Diacono: Romanikus ábránd. Marchesini: Avara induló. — 22:15: Táncczene.

MÜNCHEN 15:30: A német angol labdarugómétközés Londonból. — 17:10: Tarka zenus est. — 19: Tarka zenus est. — 20: Hitek. — 20:15: Stuttgart. — 22: Hitek. — 22:20: Bemondás szerint. — 22:40: Münchener zenesztrák művei. Ilyer-Satrahanda-Suder: Három apróság. Reher: Készaki erő. Blossinger: Három ifjúsági darab. (Előadja Six zongoraművésznő). — 23—24: Táncczene.

POZSONY 17:40: Magyar műsor. — 18:10: Lemezek. — 19:25: Novák: Émlék. Slavovszki: Déli-

szerepelt test ütődött éppen ahhoz az ágához, ahol ő kuporgott. A nagy rázkódástól szerencsére leesett a földre, őt bebújt egy üregbe és itt hallotta a csigától, hogy a bagolymadár volt az a szörny, amelynek legkedvesebb eledele éppen az egérpese-nye! Így hát az erdőben nincs maradéktalanul! A nádashoz küldött kémünk felé egy kigyózó testű állat siklott és már kitért a szája, hogy bekopja szegényt, amikor ez még idejében észrevett egy magas nádazlatot, felszaladt ár és nádrol-nádra kapaszkodva, sikerült elmenekülnie a siklótól, ettől az emberrel nem hasznos, de fájunknak annál veszedelmesebb ellenségétől.

— Mi lesz akkor velünk, — mondja egy, a Fejedelem közelében álló, sokat tapasztalt egér — hiszen a kertbe sem mehetünk, mert ott meg a tüskés disznó leselkedik ránk, hogy felfaljon bennünket!

— Éppen arról akarok veletek tárgyalni, — mondja a Fejedelem — mert nekem arra is volt gondom, hogy megtudjam, hogy van a kertben egy almafa, melynek gyümölcse mindig igen kedvelt eledelünk volt addig, míg a sün a szomszédságába nem költözött, amióta valóságos öre lett az almafának. Hiszen nemcsak mi szeretjük az almát, hanem a sündisznó sik malackáinak is csorog a nyáluk, ha almát látnak! Ezért lebzsejt ott a sün és várta, hogy mikor potyan le egy ferges alma, hogy az tüskéire tüve hazavihesse kicsinyecnek. Mert hát ami igaz, az igaz: sünmama épúgy szeretni gyermekét, mint a mi égermamaink! De nagyobb baj, hogy a sün amellet az egérpese-nyét is szereti ezért nem merészkedhetünk most már a kertbe, de különösen nem a fa közelébe!

— Azonban, — amint már hosszu életem alatt sokszor észrevettem — néha a legjobb barátok is összevesznek eséklyéseken. Így történt most is! Kémünk hírül hozta, hogy a fa elkergette önkéntes örét és most szabad a vásár a mi számunkra. Indítványozom tehát, hogy kerelkedjünk fel ebben a minutában, foglaljuk el az almafát és használjuk ki a két jobbarát haragját addig, míg lehet, mert ki tudja, mit hoz a jövő!

Persze az egerek az indítványt egyhangu cincogással elfogadták, s a kiéhezett egérhád a Fejedelem nyomában nyilsebesen haladt, a mit sem sejtő almafa felé. Nekiestek a hullott almáknak! De hajh, mi volt ez a sok korgó gyomornak! Meg sem kottyant bizony! Erre rácsóáni kezdték éhségükben a fa gyökereit, — mi-lyen eszklandozás volt ehhez képest a sün tüszurása — s bizony a merészebbek még a fán függő gyümölcsökbe is beleharaptak.

A nagy cincogás kicsalta lakásából a sünt és nemes szívére hallgatva, elfelejtette a sértést, csak volt barátjának kétségbeesett helyzetét nézte és gyermekeit segítségül hívva odasietett a védekezni nem tudó fához. Persze a süncsalád pusztá megjelenése elég volt ahhoz, hogy elrassza az egérhadat a soha vissza nem térésig.

— És mit gondoltok — mi történt azután?

Bizony a fa hamar belátta hibáját és maga kérte a sünt, hogy költözzön hozzá egész családjával. Békés lakása lesz nála életfogytig, de gem utódainak is! És hogy eszébe se jusson a sünnnek onnan elköltözni, ezental nemcsak a hullott almákat szedhette fel a kis család, hanem halálból a fa reggelenként lelepottantott nekik egy-egy egészséges, fereg nem látta almát is, melyet azután sünmama mindig megfelelezt egyik gyermekével, természetesen azzal, aki előző nap a legjobban viselte magát.

1. A barátság az élet fűszere.
2. Kicsinyes félreértés azt ne zavarja meg.

3. De ha az mégis megtörtént, ne szégyenkezzünk hibánkat belátni még idejében.

ŐSZ

Hervadóban már a határ....
Bucszóban a vadmadár.

Ősz van, ősz van... hull a levél,
...a hidegről... térről regél....

Gyíkleső

Ni a gyík! Ni a gyík!
Kettő is! az egyik
Felszökött a fára.
A másik — hü, de fut!
A lyukba belebűt,
Ott van az ő vára.

Rejtvények, játékok, mókák és egyéb huncutságok

Megjefések a Tündérország nov. 24-i számából

Betűrejtvények: 1. Fetelep, 2. Főnyeremény, 3. Naplopó, 4. Kiskumhulás.

Összekevert leánynevek: 1. Ilonka, 2. Erzsébet, 3. Vera, 4. Mária, 5. Rita, 6. Eleonora, 7. Franciska.

Téglalap rejtvény: Boldog az a nép, mely munkáját dallal édesíti.

Névjegy rejtvény: Ruma.
Szélmalom rejtvény: Földközi.

Osziop rejtvény: 1. Volga, 2. Orvos, 3. Járek, 4. Veron, 5. Orkán, 6. Dológ, 7. Ilona, 8. Nándi, 9. Angol. Az első sor: Vojvodina. Számítan rejtvény: Az anya tiz év múlva lesz kétszer annyi idős mint a leánya.

Keresztrejtvény: Vízszintes 1. Szám, 5. Ecef, 9. Osló, 10. Réva, 11. Hát, 13. Mér, 14. Kár, 15. Sok, 17. S. S., 18. Kohol, 19. Ak, 21. Tévé, 22. Ké, 23. Tar, 25. Lék, 26. Arab, 28. Fügőleges: 1. Söhivatal, 2. Zsák, 3. Alt, 4. Mó, 5. Er, 6. Cém, 7. Evés, 8. Társzekér, 12. Pohár, 15. Sok, 16. Kor, 20. Kari, 22. Kéve, 24. Rab, 25. Lep, 27. Ba, 28. Te.

A hibakereső pályázat megfejtése

A Tündérország mesében több szót készakarva fordítva nyomunk, s a gyerekek feladata, hogy kikeressék a fordítva nyomtatott szavakat. A megtalált hibákat azután beírják a „Megfejtés” szelvényre, a szelvényt aláírva beküldik Dezső bácsinak postán, vagy bedobják a Tündérország postaszekrényébe a szerkesztőség folyosóján szerda estig, legkésőbb csütörtök reggelig. A hibakereső pályázat megfejtői, továbbá a rejtvényt és festményt beküldők között jutalmakat sorsolunk ki.

A „Tündérország” mult heti számában a következő hibák fordultak elő: sé, sik, gyav, za, men, et, ed, gyan, ah, sé, gem, ed. A mult vasárnapi hiba kereső pályázat nyertese Frigyes Kálmán könyvjutalmát póstán küldjük el Rumára.

A rejtvényeket egészben, vagy részben megfejték, szép festményt küldtek be:

Zoll Mihály és Jaksika, Bál Karcsi, Farkas György, Gyóri Sanyi és Bózsike, Bukovicsik Féri és Márta, Fiala Nándor és Rezső, Hadinger Gizzi, Szőke Verona, Schinagl Franci és Maca, Palicsko Veronka, Divild Mária, Vargai Valéria, Sárosi István és Károly, Sárogy Vilma, Meleg Béla, Csernik Tibor, Wekerle Antal, Pácek Mihály, Csernus Veronka, Kaszás Margitka, Keceli Mélii, Róka Rózi, Bozsik Olga és Siniša, Pék Rózsika, Fehér László, Kun Dezső és Pisti, Kovács Magduska, Dénesi VIII, Sári és Dóri, Prokai Pistike, Resnya Lacika, Radó Ibolyka Döme Terus és Ica, Csoma Gyula, Szitás Ilonka, Raffai Mária, Pichler Erzi és Irén, Fodor Lacika, Török Ilonka, Bálint Juliska, Horváth Sándor, Trencsenyi Irma, Kéki Mária, Fábian Olga, Németh Juliska és Irénke, Klein Teruska, Madár Emma, Busa György, Lovrekovics Gyurica és Tomiszlav, Juhász Katica, Fülöp Jenő Fúrjes Teruska, Filip Mirko, Szlancsik Lacika és Imrike, Sok Ir-

muska, Ladocki Jancsi és Gábor, Körmöci Karcsi, Regéc Ilonka, Urbán Gyuszi, Somogyi Teruska és Pistike, Szloboda Veronka, Szabényi Margit, Drapos Béla és Sanyi, Sós Betti és Magdi, Kollár Józsika, Lehel Magda Kálmán és Veronka, Michels Magdi, Begovic Géza, Gombár Vera és Ilonka, Kuzman-csev Dobrila, Kosztolányi Sanyi, Cseszák Bóske, Kun Dezső és Béla, Fogarasi Mancika, Lukácsi Erzsébet, Cszimár Juliska, Varga Margit és Karcsi, Lakatos Gizella és Rózsika Cseh Irénke és Józsika, Vékony Sanyi és Béla Majsa Ferkó, Gyetvay Anna, Király Terus és Bóske, Sánta Margit, Balog Juli, Szécsényi Katica és Juliska, Pacik Irénke és Elluska, Jeneji Bózsike, Kollár Józsika, Ne-orcsis Lajos, Henrik Imre, Petro Ilonka, Takács Gyuszi és János, Horváth Vera, Soss Karola, Kugli Etuska, Kara Frigyes, Szarka Eszti, Buonics Tomika, Blasko Imre, Parti Irén, Galko Annus, Laci és Linuska, Fraj Ferkó Stanišić Marica, Ilisics Mirjana, Göröncics Terike, Wagner Boriska, Máthé Imre és Manci, Balogh Eszti, Kurncz Ilonka, Szécsényi Margit, Szabadi Sándor és Mihály, Kolarcska Mara, Kukucs Vera, Madaeci Bóske, Korodi Mariska, Molnár Katica, Fehér Anna, László és János, Molnár Julia, Filko Kató és Karcsi, Juhász Inci, Farkas Irénke, Bózsike és Karcsi, Drozlik Józsi, Misi, Laci és Babus, Stefan Karcsi, Szabó Mihály, Papp Sanyika, Szabó Mihály, Recs Teréz, Kulyák Mancika, Gellér Gizike, Kuhajda Pisti és Sanyi, Fajin István, Erdős Ilonka, Kasza Irén és Magduska, Toth Esz-tike és Józsika, Hajdu Mariska, Giric Irénke Benkó Vilmos, Moskovics Iván, Madár Jó-zsef, Oravec Mariska, Hermina és Irénke, Nagy Edit, Molnár Krisztina és Ferike, Nagy Edj, Takács Testvérek, Bozsó Dezső, Rubus Józsika és Juliska, Szelezki Mariska, Bogvár Klári, Dregely Ilonka, Kiss Boriska, Brkics Tamás, Radikovic Béla, Radikovic Laci és Terus, Rapcsó Eszti, Stern Tibor, Dinkov Ferenc, Siposs Kató, Tilda és Mariska, Idei Mancika, Incike és Misi, Sárközi Magdika, Mokus Teruska, Schutz Er-zsi és Magdi, Lerch Magdi, Katona Mancika, Nagy Takács Tivadár, Török Mariska, Szlivka Ilonka, Gausz Katóka, Gál Misi.

A sorsuzásnál Szloboda Veronkának (Szuboticska ul. 58) kedvezett a szerencse, egy doboz **Wahl féle dessert cukorkára** szóló utalványt a szerkesztőségbe vegye át. Sánta Margit (Bátorijeva ul. 40) a **Hering Studio** fényképére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Göröncics Ferike (Cirilov Metoda ul. 34) a **Mignon cukrászda** öt süteményre szóló utalványt szerkesztőségben vegye át. Galambos Márta a petrov-

A SZÍV

Egy iskolásfiu naplója
Írta: Edmondo de Amicis

Az igazgató ur ki akarta vezetni az osztályból a szegény asszonyt, de ez nem hagyta magát: — csak egyre zokogott és könyörgött.

— Oh, ha tudná, mennyit szenvedtem már a fiamért, bizonyára megszajnál! Le- gyen hozzám irgalmas! Reményltem, hogy megváltozik és megjavul. Hiszen már ugyse sokáig élek, igazgató ur: érzem a halált a mellemben; de szeretném látni, hogy meg- javul, mielőtt meghalok, mert...

Füldöklő zokogásra fakadt és elcsukló hangon folytatta:
— Hiszen az én fiam és szeretem azért... oh, kétségbeesésben halnék még... Csak most az egyszer vegye vissza még, igazgató ur, hogy ne legyen szeren- csétlenség a családban. Tegye meg irgalom- ból, könyörületből egy szegény, boldogta- lan anya iránt!

Két kezébe rejtette az arcát és keserve- sen zokogott, Franti pedig lesütött fejfelé, érzéketlenül állt mellette. Az igazgató ur ránézett, pár pillanattig gondolkozott s a- tán így szólt:
— Franti, ülj le a helyedre.

Ekkor a szegény anya levette kezét az arcáról és egészen megvizsgálódva halál- kodni kezdett, szóhoz se engedte jutni az igazgató urat, lassan ment az ajtó felé, megtörülve könyes arcát és összevissza be- szélt, könyörgött mindenkinék:

— Fiam, viseld jól magadat... Le- gyenek hozzá türelmessel mind!... Köszö- nöm, igazgató ur: végtelen nagy jót tett velem!... És jó légy, édes fiam!... Isten veletek, kedves fruki! Köszönöm, tanító ur, a viszontlátásra!... És mind bocsássanak meg nekem, szegény anyának...

A küszöbről még egyszer visszafordult és könyörögte nézett a fiára: aztán föl- kapta a sálját, melyet maga után húzott a portban és meggyörnyedve, sápadtan sietett haza: de hallottuk a köhögését, amint le- ment a lépcsőn... Az osztályban halotti csönd volt és az igazgató ur merően nézett Frantira; aztán olyan hangon, hogy mind összerendeztünk, rákiáltott:

— Franti, megölöd az anyádat!
Mind megfordultunk Franti felé. És a nyomorult vigyorgott!

REMÉNY

Vasárnap, 29-ike.
Szép volt az ősztönös lerdület, Enrico,

amellyel anyád keblére borultál, mikor meg- jöttél a hitánóráról. A tanító ur valóban nagy és vigasztaló dolgokat mondott neked. Isten vezetett bennünket egymás karjaiba és nem választ el bennünket örökre; ha meg- hal majd az édesapád, nem bucsuzunk a fé- lelmetes és kétségbeesítő szavakkal:
— Apám, anyám, Enrico, sohase látjuk többé egymást!...

Mert viszontlátjuk egymást egy másik életben, ahol jutalmat nyer, aki a földön sokat szenvedett, — és aki sokat szeretet- tel élelt, viszontlátja majd odafönt mind, akiket szeretett, — egy oly világban, ahol nincs szenvedés és nincs halál. De mind- nyájunknak iparkodnunk kell, hogy méltók lehessünk erre a másik életre.

Hallgass ide, fiam: — minden jó csele- kedtet, minden csöpp szeretetet azok iránt, akik szeretnek téged, minden szívesség, amit barátainak teszel, szóval minden ne- mes gondolat: egy-egy magasba türes, ama jobb világ felé. És minden szerencsétlenség, minden fájdalom szintén fölemel téged a jobb világ felé, mert minden fájdalom kien- gesztel egy-egy bünt és minden könnyesepp lemos egy-egy szennyfoltot.

Tedd föl magadban mindennap, hogy jobb és gyöngédebb leszel, mint az előző napon voltál. Határozd el minden reggel: — ma tenni akarok valamit, amiért a lelki- ismeretem örüljön és az apám is meg le- gyen elégedve. Olyan valamit akarok tenni, amiért ez vagy az a barátom szeretni fog, amiért a tanító ur, az öcsém, vagy mások megdicsérnek. És kérjéd Istent, hogy adjon neked erőt, föltett szándékot végrehajtá- sára.

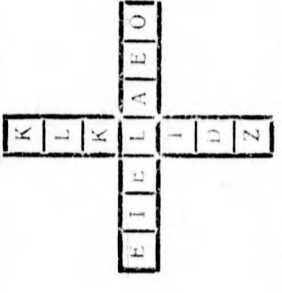
— Uram, én jó akarok lenni és nemes- lelki, gyöngéd, bátor és őszinte: segíts meg engem!... Tedd azt, oh, uram, hogy ami- kor édesanyám elalvással előtt mindennap megcsókol, így szólhassak hozzá: — „Az a fiu, akit ma este megcsókolsz, becsejtele- sebb és méltóbb erre, mint akit tegnap este megcsókolnál“...

Mindig gondolj arra a másik, tuvilági és boldog Enricóra, aki a földi élet után lehet belőled. És imádkozzál. El se bírod képzelni: milyen boldog és mennyeivel jobb- nak érzi magát bármelyik anya, mikor ösz- szetett kézzel imádkozni látja a fiát. Mikor imádkozni látlak téged, szinte lehetetlennek tartom, hogy valaki ne lásson és ne hallgas- son meg. Ilyenkor még sokkal inkább ui- szem, hogy van egy Legfőbb Jó, egy Vég- telen Irgalmasság: és akkor jobban szeret- lek téged, serényebben dolgozom, nagyobb megadással szenvedek és derülten gondolok a halálra.

(Folytatjuk)

SZÉLMALOM REJTÉNY

Közt: Piehler Erzszt és Irén

A betűk a szélmalom forgásának írá- nyában, től apó jövetelét jelzik.

REJTETT FIU- ÉS LEÁNYNEVEK

Közt: Kóródi Mariska és Kató

- 1. A hajó lángba borult
- 2. Berta máskor tanulj ám!
- 3. Hamar iskolába menjetek
- 4. Tibor csak délután mehet el
- 5. Aki datolni szeret, vigkedélyű
- 6. Teréz igen hibásan ír

PÓTLÓ REJTÉNY

Közt: Bózsán Szinisa

— anyi, — elma, — ladár, — erfa, — li- vér.
A hiányzó betűk a magyar válogatott futballkapus nevét adják.

egyetés

Betűrejtvények:

- 1. 2.
- 3. 4.

Összekevert szláv fiu- és leánynevek:

- 1. 2. 3. 4.
- 5. 6. 7. 8.

Szélmalom rejtvény:

Rácsrejtvény: Vizszintes: 1.
Függ: 1. 2. 3. 4.

Pótló rejtvény:

Rejtett fiu- és leánynevek: 1. 2.
3. 4. 5. 6.

Oszlop rejtvény:

Hibakereső:

A beküldő neve és címe:

Dezsó bácsi postája

Lakatos Gizella és Rózsika, Kóródi Ma- riska és Kató, Madaczki Böske. Többször megüzentem már, hogy könyvből kiirt mesé- ket, vagy verseket nem közölhetünk, mert tiltja a törvény. Más verset, vagy mesét, csak a mese, vagy vers írójának engedélyé- vel szabad közölni, ilyen engedélyünk pedig nincs, mert nem is tudjuk, hogy hol lakik a versek, vagy mesék írója. De nincs is szük- ség más versének lemásolására, írtok ti ma- gatok is verset ha kicsit töritek rajta a buksi fejteketet.

Urban Gyuszi. Utolsóelőtti leveled meg- kése érkezett, s így most két leveledre vá- laszok. A Pál uccai fiukat láttam én is a moziban, mondhatom nagyon jól alakítják az amerikai gyerekek a pesti fiuk szerepét. A regényt egyébként jól ismerik a Tündérör- szág kis katonái, hiszen tavaly közöltük a Tündérországban.

Egy leveled azonban nyilván elveszett, mégpedig az, amelyben megírtad, hogy inas lettél. Csak azt nem tudom milyen szakmá- ban? Ird meg ezt is, mert több inas és segéd olvasója van a Tündérországnak, s én fel- jegyzem, melyik milyen szakmában dolgo- zik, hogy annakidején tudjuk kik építsek fel a hábunkat, kinél vegyünk autót, vagy bármi mást, ha gazdag emberek leszünk.

Mely szomorúsággal olvastam levelednek a nyelvek tanulására vonatkozó részét. Azt szokták mondani, hogy mindenki annyi em- bernek számít, ahány nyelvet beszél. Való igaz, hogy a nyelvek tanulása hasznos do- log, de az is bizonyos, hogy aligha szereti meg valaki azt a nyelvet, amit erőszakkal vernek belé. Az ilyen verékedő nyelvmeste- rek nem tudják, hogy az ő kedves nyelvük- nek kevés haszna lesz abból, ha más nyelv rováására ráerőltetik másra a magukét.

Zolinak mondd meg, hogy csak irjon egész nyugodtan nekem levelet. Ha az írott betűket még nem ismeri, irjon nyomtatot- tal. Szívesebben olvasom én a Zolihoz ha- sonló kislegények nyomtatott betűit, mint sok felnőtt gyakorlott, szép írását.

Házigazdákatok én is igen jól ismertem, mély részvétellel értesültem haláláról. Sőt né- hány évvel ezelőtt jártam is náluk, ti akkor talán még nem laktatok ott, hogy nem ta- lálkoztunk.

Kuzmansev Dobrila. A megfejtéseket és a rejtvényeket szerbül is beküldhettek.

Sok Irmuska. Versedet megkaptam, köz- löm is majd, csak megvárom, amíg télbire fordul az idő.

Lovrekovics Gyurica és Tomiszláv. Legujabb verseket megkaplám, le is írom:

Jaj de rossz a kultúrósban lakni,
Mert most mindig sarat kell taposni.
Jó is bizony urfunak lenni,
És sár nélkül iskolába menni.
Ha majd egykor én is nagy ur leszek,
Szépen, tisztán az aszfalton megyek.
Rá gondolkok a kultvárosi kislátóra,
Hogy mily nehéz neki most a sárba...

Tiszta szívből kívánom, hogy nagy ur legyen belőled, amint a versedben írod. De ne felejtse el akkor mostani ígérteget, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy ha a kislátóból nagy ur lesz, megfélekeznek arról, hogy sok gyerek sárban, vízben, messziről jön az iskolába. Annnyira megfélekeznek róla, hogy fél nyolcra, meg háromnegyed egyre rendelik be a gyerekeket az iskolába és nem gondolnak arra, hogy sok gyereknek hajnaltól kell elindulni hazulról, délből pedig ebédre sem futja az ideje, mert az ő kedvétől kitlön nem főznek odahaza.

Remélem, hogy nem hagyotok fel a versírással, hanem minden héten küldötök legalább egyet, mert nekem nagyon tetszik a ti verseitek.

Szalay Marica. Elfogadom az ajánlatodat és beleegyezem abba, hogy ha elfötök hozzátok, a halászlét ne te főzzed, hanem az anyukád. De legalább a tészta néked kell megsütöd. Nem bánom süthetsz olvat, aminő néked tetszik, mert én minden tészta szeretek. Csak ne sárból készültön, vagy homokból, hanem lisztből, mandulából, vagy dióból.

Mikulás versedet itt közlöm:

MIKULÁS BACSII

Jók legyetek gyereki
Mikulás bácsi közeleg,
Zsákja jól meg van rakva,
Csak arra vár, hogy kiössza.
Lesz sok finom csemege,
Datolya meg mandola,
Mézes kalács, mogyoró,
Selyem cukor és dió.
De virgács is jut annak,
Ki jószóra nem hallgat,
Ki leckéjét nem tudja,
Ki szüleit megbántja.
Azért tehát gyerekek,
Rosszak sose legyetek,
Így Mikulás bacsitól
Nem is kell majd félnetek.

A Mikulás bácsi bizony nagyban készüldök és azt üzente, hogy jövő vasárnapra

sok mesét és verset küld Tündérországának. Pichler Erzsé és Irén. Kis verseket itt közlöm.

DISZNÓVAGAS.

Vágrák már a disznókat,
Mert jön a tél,
Kint a csunya idő,
És a forgó szél...

Leveledben azt írod, hogy vasárnap disznótoron voltál, ott jutott eszedbe ez a vers. Örülök neki, mert a legtöbb gyerek nem verssel örökli meg a disznótor, hanem legtöbbször gyomorrontással.

Magyar Csaba és Akos. A Réka-Béka mese sorra kerül, csak mára nagyon sok volt az anyag, jövő vasárnap pedig a Mikulás bácsi ír a Tündérországba. Akosból biztosan világhírű métrók lesz, vagy természet-tudós, mert még alátámasztásba is belerajzolja a zelenkai hegyeket.

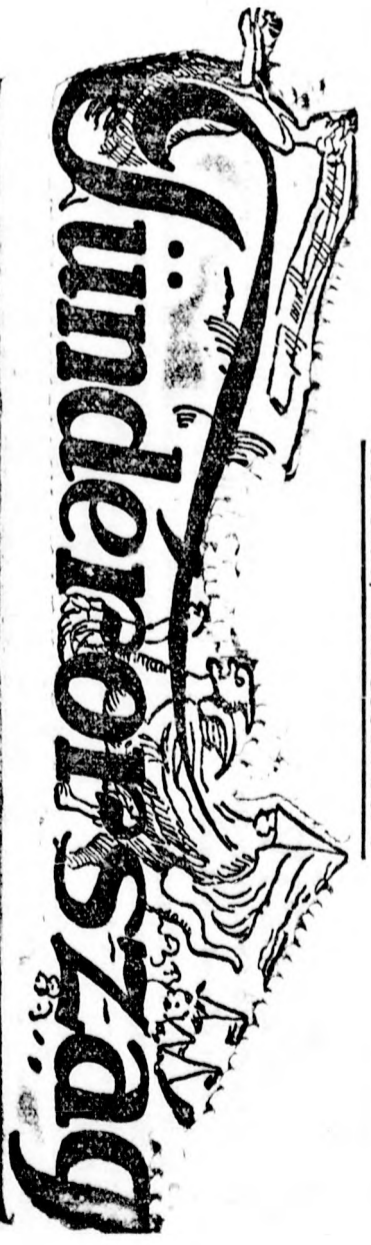
Drégely Ilonka. Miből gondold, hogy megfélekeztem rólad? Hogy más gyerekek egyévből kétszer nyert, te pedig kétevből egyszer annak oka, hogy a Drégely Ilonka nem olyan szorgalmas, mint a többi gyerekek. Igazam van-e Ilonka? Rejtvényed jó sorra kerül.

Gombár Vera és Ilonka, Farkas Bözsike Irénke és Karesi, Szécsényi Katica. Megismételtem első üzenetemet, hogy ne a könyvekből kiirt verseket küldjétek be, hanem olyanokat, amiket ti magatok találtok ki. Próbálatok csak meg, biztosan tudtok ti is verset köfteni.

Pacsek Mihály, Pék Rózsika. Rejtvényetitek jók, sorra kerülnek. **Kühner Ilke.** A Róka Rózsit örömmel fogadom a Tündérországba. Együtt küldhetitek be a megfejtéseket. Amíg Rózsita beletanul a rejtvények megfejtésébe addig segíts nekki, hiszen te már valóságos tudós vagy ezen a téren.

Lehel Magda, Kollár Józsika, Schutz Beth és Magdi, Juhász Inci, Petro Ilonka, Parti Irén, Fraj Ferkó, Molnár Julis, Stanis Marica, Drozlik Józsi, Misi, Laci és Babus, Szlatis Ilonka, Kéki Mária, Juhász Katica, Szlancsik Laci és Imrike, Somogyi Tereska és Pistike, Stefan Karesi, Kasza Irén és Magda, Szabadi Mariska, Szilvka Ilonka, Schutz Erzsé és Magdi, Róka Róza.

Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérország táborában. Aki közlötök eddig elmulasztja írja meg pontos címet és hogy hány esztendő

A kézzel írt vasárnapi ingyen melléklet. — Szerkesztő: Dező Bácsi

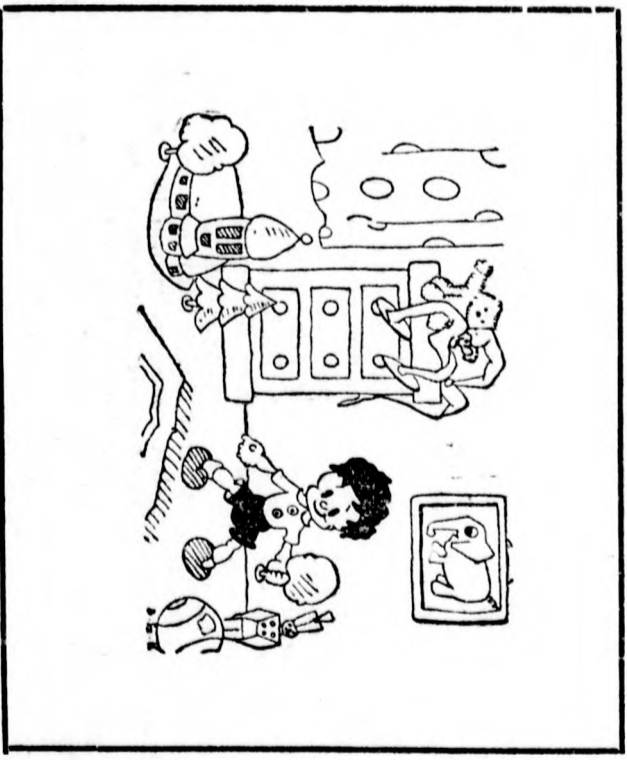
Bukcsi Bubi csinyteltei

Írja és rajzolja: Kató néni (Blazsek Ferencné)

Bukcsi Bubi csinyteléről
Mésék most nektek,
Hogyha megígérték, hogy
Jó gyerekek lesztek.

A palikosság mintaképe
Volt e huncut gyerek,
Elmondani mindent róla
Alig-alig merék.

De hogyha jól viselkedtek
S szót fogadtok szépen,
Akkor Bukcsi kalandjait
Kezdjük jövő héten.

Fessélekkli a képet
Ízlesek szerint
A testményt azután
küldjétek el a Tündérország szerkesztőségébe.

Aki a legszébb testményt küldi be, I doboz cukorkát kap a **NOVLSZÉKI WAH** íze. **CONFISERIE** üzletből.

A testőpályázat szubotical nyertese a **Rufi cukorkaház** csokoládéját kapja. A petrovgrádi nyertes pedig az ottani **Rufi cukorkaház** csokoládéját.

A betűlő neve és címe:

NAPOLEON A HÖDÍTŐ, A DIKTÁTOR ÉS A SZERELMES FÉRFI

Írta: Tatár András

115

— Felség — mondja szerényen és szinte szégyenkezve, — az éjszakát arra használtam fel, hogy még néhány tájékozódó tárgyalást folytassak, a melyek, azt hiszem, talán előbbre vitték a megegyezés ügyét...

A lemondás

Napoleon egy pillanatra felemeli a szemét. Ahogy azonban pillantása a tábornokok hideg és közömbös tekintetével találkozik, ismét elfordul a várakozó csoporttól és némán, mozdulatlanul várja a folytatást.

— Alkalmam volt beszélni az ideiglenes kormány tagjaival — mondja Coulaingourt — és végül is megállapodtam velük olyan feltételekben, amelyeket véleményem szerint felséged méltóságának sérelme nélkül és a kényszerhelyzetre való tekintettel elfogadhat. Ezek szerint felséged megtartaná a császári címet és önálló fejedelemség gyanánt Elba szigetét kapná meg, ahol is uralkodói jogait sértetlenül és korlátozás nélkül gyakorolhatná. Ennek érdekében a szövetségesek, illetőleg az ideiglenes kormány hajlandó évi kétféle frank járadékot, valamint négyszáz főből álló katonaságot felséged rendelkezésére bocsátani...

Napoleon mozdulatlan arccal hallgatja a végzetes szavakat. És csodálatosképpen még van annyi önuralma, hogy magába tudja fojtani a méltatlankodó felháborodást. Neki kínálnak négyszáz embert, neki, aki 1812-ben félmillió katonával indult el Oroszország felé!...

Nem, hiszen ennek elfogadásáról ugyem lehet szó!

A tábornokok azonban sötét elhatározottsággal állanak ellette. És Coulaingourt szinte szégyenkezve folytatja:

— Meg kell vallanom, felség, hogy még ezeknek a feltételeknek a kieszközlése sem volt egyszerű feladat... A tanácskozáson Talleyrand amellől foglalt állást, hogy az elbat megoldás a szigetnek Franciaországhoz való tulságos közelsége folytán veszedelmesnek látszik és ezért Korfu, illetőleg Szent Ilona-szigetét hozta javaslatba... Fouché még ennél is tovább ment és azt hangoztatta, hogy a béke és köznyugalom érdekében raghaszkodni kell ahhoz, hogy felséged Amerikába száműzessék... Végül is azonban elfogadtam velük az eredeti tervezetet, miután meggyőztem őket felséged békés szándékairól...

Napoleon szinte hitetlenkedve hallgatja. És most egyszerre kltör belőle a visszafojtott keserűség:

— Inkább a halál! — kiáltja szenvedélyesen. — Akkor jobb, ha megmaradt embereim élére állok és karddal a kezembem esem el!...

— Attól tartok, felség, — jegyzi meg udvariasan, de határozottan Oudinot marsall, — hogy a hadsereg csak tábornokaiknak lesz hajlandó engedelmesskedni...

Ez végre nyílt, egyenes és félreérthetetlen beszéd. Napoleon most már tisztán látja, hogy minden ellenkezés hiábavaló volna.

Összecsuklik a karosszékben és halkán mondja Coulaingourtnek:

— Hozasson tollat és papírt!...

Amíg az írószerszámok előkerülnek, halkalós, dermedt némaság van a szobában. A marsallok egy csoportban állnak, mereven, mint a szobor. Aztán külön Coulaingourt, aki egy asztalkát készít oda a császár keze-

ügyébe. Senki sem mer a másikra nézni. Aztán egy fiatal kamrás leteszi a papírt és a tollat Napoleon elé. És néhány percen keresztül csak a toll sercegése hallatszik.

A magányos ember

„Miután a szövetséges hatalmak azt proklamálták, — írja a császár, — hogy Napoleon császár az egyedüli alkallya az európai béke helyreállításának, Napoleon császár esküjéhez híven kijelenti, hogy lemond a maga és utódai nevében a francia és olasz trónról, mivel nincs olyan személyes áldozat, akár élete is, amelyet kész ne volna meghozni Franciaországért.”

Ennyi az egész.

Ez a néhány sor azonban egy évtizedes harc végét, egy csodálatos karrier összeroppanását, egész Európa képének megváltoztatását jelenti!

A miniszter visszasiet a világtörténelmi jelentőségű okirattal Párisba. A marsallok szótlanul kivonulnak cserbenhagyott uruk mellől, mindenfelé a parkban készenálló fogatok robognak el, megrakva különböző rendű és rangú udvari népséggel, amely patkányok módjára siet elhagyni a süllyedő hajót...

Egyszerre nagy csend lesz Fontainebleau-ban.

Ki marad még a magányos ember mellett, aki ugyszólván egyik napról a másikra mindent elveszített?... Mindenekelőtt a császári gárda, amely mozdulatlanul táborozik a kastély környékén és rendíthetetlen kitartással várja ura parancsait. „Csak a katonáim hisznek bennem” — mondta Napoleon Coulaingourtnek és igaza volt...

A többiek, akiket szeretett és akikről azt hitte, hogy szerették, — elérhetetlen messzeségben vannak tőle.

Mária Lujza, a felesége és a kis Napoleon Charles Louis Francis a kis király, a trón örököse — akik felé legelőször száll a gondolata — már utban vannak Ausztria felé... Josephinéről az a hír érkezik, hogy a császár bukásának hírére szinte kísírta mind a két szemét és valóságos önkívületbe esett. A derék, hűséges Josephine!... A nagy gyász azonban csak néhány napig tart és most már úgy tűnik, hogy megvizsgálatódott! Legnagyobb erre mutat, hogy fényes és vidám fogadtatást rendez a ma'maison-i kastélyban Napoleon legyőzője, I. Sándor cár tiszteletére és csaknem ugyanazzal a önfeledt bámulattal rajongja körül a déleeg, fiatal uralkodót, mint annakidején azt a lobogóhajú, barnabőrű, sovány kis tábornokot, akit Barras mutatott be neki Tallien asszony szalonjában...

Joseph gyáva elmenekülése, Talleyrand és Fouché kétszínűsége, Marmont és a marsallok árulása után senki sem botránkozik meg többé Josephine gyöngeségén — csak éppen a saját lánya, az egykori holland király, Jerome felesége, Hortense. Ez az egyetlen nemesen érző lélek az, aki mindvégig megőrzi a megbecsülést és az emberi együttérzést Napoleonnal szemben.

Aztán még jönnek szórványos hírek néhány napon keresztül — de a császárnak ezekben is kevés öröme telhet. Mindenki, még a hozzá legközelebb álló család is elhagyja a Fontainebleau-i magányos embert; mindenki csak azon töri a fejét, hogy ön-

magáról minél jobban gondoskodhassék. Lucien a pápa védelme alá helyezi magát és megalázkodások jutalmául meg is kapja a római birodalmi hercegi címet, Murat — akit a legfiatalabb Bonaparte-lány, Caroline mérhetetlen becsüvére és önzése sarkal — szövetséget köt az angolokkal és elkergeti az idősebbik nővért, Elisát a toscanai nagyhercegségből... Csak egyetlenegy valaki van még a világon, aki a sors minden forgandóságán keresztül rendíthetetlenül megmarad mellette és aki — noha nem jöhet el hozzá — mégis ott van lélekben: Letizia asszony, az anya.

Az utolsó napon a császár későn ébred.

Alig hogy az öltözködéssel elkészült, Murat tábornok, a gárda parancsnoka lép be az ajtón és feszes, szolgálati hangon jelenti:

— Felség! A kocsik indulásra várnak!

Napoleon könnyedén bólint. Aztán kihuzza magát és abban a szürkészöld, egyszerű, dísztelen kabátban, amelyet a maringói ütközet napján viselt, lassu, kimért léptekkel megindul lefelé a lépcsőkön.

Az udvaron, a lépcsőfeljárt alatt valóban ott állnak már a zárt fogatok. A torpezékoló lovakon túl azonban fegyverek csillannak meg a reggeli napsütésben: végig, ameddig a szem ellát, a gárda ezredel sorakoznak fel zárt négyszögekben, lengő, sasos lobogókkal, hogy bucsut vegyenek uruktól, aki csaknem husz esztendőn keresztül Európa egyik végétől a másikig vezette őket a diadalok, a hir és a dicsőség véres országútján...

Búcsu a gárdától

Abban a pillanatban, amikor Napoleon megjelenik a legfelső lépcsőfokon, valamennyi négyszög előtt megharsannak a kürtök.

Az éles, tiszta hangot, amely remegve uszlik a levegőben, hirtelen keresztülhasítja az ezer és ezer torokból jövő, könnytől fátyolozott, dacos elkeseredéssel kirobbanó kiáltás:

— Éljen a császár!

A császár ellép a csapatok előtt, amelyek feszes állásba merevednek. Aztán megáll az arcvonal közepén és messzeesengő hangon mondja:

— Régi gárdám katonái! Búcsút mondok nektek!... Husz éven keresztül vezetetek benneteket a hir és a becsület útján. És ti az utolsó pillanatban is ugyanugy példaképeit voltatok a bátorságnak és a hűségnek, mint a szerencse éveiben... A ti segítségetekkel talán még megfordíthattam volna a végzetet. Ez azonban a polgárháborút jelentette volna. Ezért inkább minden érdekemet feláldoztam a hazáért. Én elmegyek — ti azonban, barátaim, továbbra is szolgáljátok hűségesen Franciaországot!... Ne busuljatok sorsom miatt. Mert ha elhárítottam magam arra, hogy tovább éljek, ez csak azért történt, hogy a ti dicsőségeteket növeljem. Meg fogom írni mindazokat a nagy cselekedeteket, amelyeket együtt vittünk véghez. Isten veletek, gyermekeim! Valamennyieteket szeretnék megegyezően gyűtt szívemre ölelni!... Isten veletek!...

Malet tábornok kiveszi az első gárdeezred zászlótartójának kezéből a zászlót és meghajja a császár felé. A hatalmas bajszu, öreg veteránok sírnak, mint a gyerekek.

Napoleon magához vonja a lobogót és megcsókolja a golyóktól átluggatott selymet.

Aztán felegyenesedik és halotthaloványan áll egy hosszú percre, amíg Constant kinyitja előtte a fogat ajtaját.

— Isten veletek, bajtársaim! — mondja még halkán, alig hallhatóan. Aztán hirtelen sarkonfordul és beszáll a kocsiba.

A lovak megindulnak és a kocsi eldübörög a kavicsos uton. Kikanyarodik a vasrácsos főkapun, majd eltűnik a szem elől a kéklő messzeségben. És mind távolabbról és távolabbról kísérti az elnyújtott, könnyes, fájdalmas kiáltás, amelyet utravalóul viszmagával az ismeretlen jövő felé:

— Éljen a császár!

VÉGE.

R · E · J · T · V · É · N · Y · R · O · V · A · T

december 1
rejtvény szelvény

Rovatvezető: Vig Erzsébet

Tudnivalók. Legalább két helyes rejtvény megfejtést kell beküldeni. — A beküldő pontos címét írja alá egy jeligével. — A megfejtéseket csütörtök estig kell a szerkesztőségbe eljuttatni, a rejtvénytáblázat kíséretében. — Akinek rejtvénye megjelenik részt vesz a sorsoláson.

Keresztrejtvény

Közlő: Batta Piroska, Sztara Kanizsa

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12								13
14	15	16							17
18	19	20						21	
22		23				24			
25		26	27			28		29	
30		31				32		33	
34	35		36	36a		37	38		
39		40				41	42		
43		44				45	46		
47	48						49		
50									

Megfejtésül beküldendő: a vízsz. 1, 12, 40, 51 és a függ. 5, 6, 11 és 13 szavak.

Vízszintes sorok: 1. Hires régi színésznő volt, 2. Készülék, 14. Német névmás (fordítva), 16. Déli gyümölcs, 17. Ige, 18. Lakoma, 20. Fűszer (y=i), 21. Német névelő, 22. Határozó, 24. Idegen női név, 25. Ismeretlen adakozó, 26. Házi állat, 28. Idegen névmás, 29. Hamis, 30. Mássalhangzó kiejtve, 31. Gentliment, 32. Olasz énekhang, 33. Névmás, 34. Mint vízszintes 20 csak (i-vel), 36. Vissza: római pénzegység, 37. Idegen férfinév, 39. Idegen női név, 40. Török város a Márvány-tenger partján fekszik, 42. Ország vagy ál... 43. Németül tojás, 44. Befed, 46. A szellő (hibásan kiejtve), 47. Mássalhangzó, 48. Opera Verdítől (visszafelé, hibásan), 50. Mássalhangzó, 51. Hegedűművésznő.

Függőleges sorok: 2. Olasz énekhang, 3. Szülő, 4. Honty..., (helyesírási hiba), 5. Agnes asszony című költemény írója, 6. Magyar zeneszerző, 7. Utazik, 8. Örökség, 9. Kettős mássalhangzó, 10. Magánhangzó, 11. Fáraó, 13. Eszményiség, 15. Magyar zeneszerző, 17. Ábránd visszafelé, 19. Német rag, 21. Űrmérték rövidítése, 23. Görög főisten, 24. Garay egyik költeményének közismert alakja, 27. Főuri címzés rövidítése, 28. Távozást jelent, 35. Csacsi mondja, 36. Többen, 36a. Nemzet, 38. Nem fő, 40. Arabul bíró, 41. Mezei munkás teszi, 44. Nem okos egy betűhiány (visszafelé), 45. Északi pénz (helyesírási hiba), 48. Mint 31 vízszintes (vissza), 49. Névmás.

Betűrejtvények

Közlő: Millei Jakab, Novisztád

1.	2.
SSSSSSSSS UR	BA BABA -BA

Közlő: Szalay Aurélné, Apatin

3.	4.
Főzelék A	ÉÉ ÉÉ ÉÉ S
5.	6.
Időmérték 5-3	Férfinév Férfinév

TIZ KÉRDÉS

Közlő: Vig Erzsébet

- Mit jelent INRI?
- Hol született Bach?
- Milyen vallású volt Bach?
- Kinek a találmánya a saxophon?
- Hol történt Astrid belga királynő autószerencsétlensége?
- Mikor süllyedt el „Titanic“?
- Melyik az „Ezer-tó“ országa?
- Kinek az álneve Vulpes?
- Földünk leghosszabb alagútja?
- Ki a kölnivíz feltalálója?

Rejtvénymegfejtés

A múlt vasárnapi számban megjelent rejtvényünk helyes megfejtése:

Keresztrejtvény. Vízszintes sorok: 1. Es, 3. Osaka, 5. Szu, 6. Dab, 9. Ter (é), 11. Táv, 13. Ras, 15. Rág, 17. Eder, 18. Góc, 20. Mar, 22. Ais, 24. Dám, 26. Sás, 28. Leto, 30. Ég, 31. Rom, 32. Symphonikus.

Függőleges sorok: 1. Eszt, 2. Sauer Emil, 3. Os, 4. Ad, 7. At, 8. Bár, 10. Radames, 12. Vág, 14. Ser, 16. Goa, 19. Cis, 21. Rá, 23. Sári, 24. Dom, 25. Méh, 27. Sok, 29. Ty.

Betűrejtvények: 1. Gyorsáru 2. Véreb, 3. Történetíró, 4. Kérdésben a felelet.

Felelet a tíz kérdésre: 1. Mozi, 2. E. Iektromosság, 3. Angol író, 4. Harsányi Zsolt, 5. Pázmány, 6. Passau, 7. Svájc, 8. Tell Vilmos, 9. Honegger Arthur, 10. Beethoven.

Kockarejtvény: 1. Bevezetés, 2. Én és a nap, 3. Vérebek, 4. Esetek, 5. Zabelen, 6. Énekel, 7. Tak, 8. Ép.

Névjegyrejtvény: Ujságíró.

ÜZENETEK

P. Ernő. Keresztrejtvényének beosztása érthetetlen. Kérünk jobbat.

„Falu“. Tanácsot arra igazán nehéz volna adni, hogy miként lehet rejtvényt készíteni.

H. Honka. Rejtvényében nem ismerem ki magamat. Betűrejtvényei megfejthetetlenek.

„Ella“ Apatin. Megfejtését megkaptuk. Sok a dolgom. Üdv.

Jutalomban részesülnek

Goleman Klári, arcápolás, Goldmann Livia kozmetikai intézetében. Kőbányai Pál, Foto Boulevardnál kap felvételt. Nagy Kálmán, Schmolka cégtől kap ajándékot. Roszinszky Mária fényképfelvételt kap Studio Heringnél.

Vasárnapi nyereményeink:

Fényképfelv. Foto-Boulevardnál

Egy tégely „Lehmann“ krém a

„Grossinger“ gyógyszerlárból

Fényképfelvétel Studio Heringnél

1 üveg Schwarzklose kölnivíz

Heller és Vázsonyi

kozmetikai zsyarából **Velika Kikinda**

Egy kézimunka

özv. Nagyfejeőné

kézimunkaüzletéből, Boulevard

Egy ajándék

Schmolka

könyv- és papírkereskedés és hirdetőirodából (Apolló-ép.)

Arcápolás

Goldmann Livia

kozmetikai intézetében, Kraja Aleksandra 7. I. emelet